

ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ: กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ATTITUDES TOWARDS THE RIGHTS OF INDIVIDUALS WITH GENDER DIVERSITY: A
CASE STUDY OF PERSONNEL IN SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY PRASARNMIT
DEMONSTRATION SCHOOL

อรวรรณ มูลมณี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2567

ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ: กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษา
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทางสังคม
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ATTITUDES TOWARDS THE RIGHTS OF INDIVIDUALS WITH GENDER DIVERSITY: A
CASE STUDY OF PERSONNEL IN SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY PRASARNMIT
DEMONSTRATION SCHOOL

AORNRAWAN MOOLMANEE

A Master's Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF ARTS
(M.A. (Social Management))

Faculty of Social Sciences, Srinakharinwirot University

2024

Copyright of Srinakharinwirot University

สารนิพนธ์

เรื่อง

ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ: กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียน

สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ของ

อรรรรณ มุลมณี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทางสังคม

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.พรเพ็ญ ไตรพงษ์)

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิจฐ์ ศรีทอง)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายชล ปัญญชิต)

ชื่อเรื่อง	ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ: กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ผู้วิจัย	อรวรรณ มูลมณี
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2567
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. พรเพ็ญ ไตรพงษ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ 2) เพื่อศึกษาความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ 3) เพื่อเสนอแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบผสมผสานทั้งการเก็บข้อมูล แบบสอบถามเชิงสำรวจ และการลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณคัดเลือกจากบุคลากร โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 152 คน ในส่วนของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นการมุ่งเน้นการสัมภาษณ์บุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรโดยมีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการในโรงเรียน รวมไปถึงคุณครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 8 คน ผลการวิจัยพบว่า ประการที่หนึ่ง ทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ ด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ ด้านสิทธิด้านสุขภาพทางเพศ และด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ประการที่สอง ความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศโดยเพศ อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างกัน และประการที่สาม แนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ได้แก่ 1) การทำธุรกรรมร่วมกัน 2) การรักษาพยาบาล 3) การมีบุตร 4) การสมรสเท่าเทียม ทำയที่สุดของงานวิจัยชิ้นนี้มีข้อเสนอแนะที่สำคัญคือควรทำการศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยกับต่างประเทศเพื่อให้เห็นข้อแตกต่างที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเพื่อนำความรู้ที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

คำสำคัญ : ทัศนคติ, สิทธิ, ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

Title	ATTITUDES TOWARDS THE RIGHTS OF INDIVIDUALS WITH GENDER DIVERSITY: A CASE STUDY OF PERSONNEL IN SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY PRASARNMIT DEMONSTRATION SCHOOL
Author	AORNRAWAN MOOLMANEE
Degree	MASTER OF ARTS
Academic Year	2024
Thesis Advisor	Associate Professor Pornpen Traiphong

This research had three main objectives: 1) to study the attitudes of educational personnel towards LGBTQ+ rights; 2) to examine the differences in attitudes towards LGBTQ+ rights; and 3) to propose guidelines for accessing LGBTQ+ rights. The study employed a mixed-methods research approach, combining survey questionnaires and in-depth field interviews. The quantitative sample consisted of 152 educational personnel from both primary and secondary levels at Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School. For the qualitative component, eight key informants were interviewed, including directors, deputy directors, assistant directors, and teachers from both primary and secondary levels of the same institution. The findings revealed three key aspects. First, regarding educational personnel's attitudes towards LGBTQ+ rights, respondents showed the highest level of positive attitudes in areas of sexual freedom and equality, sexual health rights, and family life. Second, differences in gender, age, and monthly income did not significantly affect attitudes towards LGBTQ+ rights, while educational levels showed significant differences in attitudes. Third, the study identified four main pathways for accessing LGBTQ+ rights: 1) joint financial transactions; 2) healthcare access; 3) parenting rights; and 4) marriage equality. The research recommends conducting comparative studies between LGBTQ+ rights in Thailand and other countries to identify clear distinctions and gather knowledge for future development.

Keyword : Attitudes Rights LGBTQ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาในครั้งนี้สามารถเสร็จสิ้นไปอย่างสมบูรณ์ได้เพราะมีผู้ที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนให้การวิจัยได้ลุล่วงไปด้วยดีมากมาย โดยเฉพาะครอบครัว ผู้วิจัยขอขอบพระคุณพ่อและแม่ ที่เป็นแรงผลักดันและเป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังทุกความสำเร็จของผู้วิจัย ขอขอบคุณครอบครัวที่เป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา ขอขอบคุณกัลยาณมิตรที่ดี ที่ช่วยเหลือกันจนงานวิจัยนี้ผ่านไปได้ด้วยดี และอีกหนึ่งกำลังใจที่สำคัญคือขอขอบคุณคุณโดม ผู้ที่เป็นทุกอย่าง เป็นผู้ฟังที่ดีและคอยให้กำลังใจในวันที่ผู้วิจัยรู้สึกท้อแท้

ในส่วนของการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.พรเพ็ญ ไตรพงษ์ ผู้ควบคุมสารนิพนธ์ที่มีความเมตตาและเสียสละเวลาให้การสนับสนุนผู้วิจัยในทุกด้านอย่างแท้จริง รวมทั้งความเมตตาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิฐ์ ศรีทอง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายชล ปัญญชิต ที่ได้มาเป็นประธานกรรมการและกรรมการสอบปากเปล่าและให้คำแนะนำสำคัญในการปรับปรุงแก้ไขปริญญานิพนธ์ให้มีคุณภาพมากขึ้น

และท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและสละเวลาส่วนตัวเพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ตลอดจนการสัมภาษณ์ การแลกเปลี่ยนความคิด และประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้ประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์กับงานวิจัยเป็นอย่างมาก ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาในครั้งนี้จะสามารถนำเสนอประเด็นสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศให้แก่ผู้อ่านได้อย่างเข้าใจ ตลอดจนขอให้การศึกษาครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเปิดพื้นที่ให้การสร้างสิทธิ เสรีภาพที่จะผลักดันให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างเสมอภาคท่ามกลางความหลากหลายของสังคมไทยต่อไป

อรวรรณ มุลมณี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญรูปภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์	5
1.7 กรอบแนวคิดการวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวคิดทัศนคติ	8
2.2 แนวคิดเรื่องเพศ.....	12
2.3 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางเพศ.....	16
2.4 แนวคิดสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ.....	20
2.5 กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสิทธิผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศใน ประเทศไทย	28

2.6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	41
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
3.1 รูปแบบการวิจัย	50
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย	51
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
3.6 จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	59
บทที่ 4 ผลการศึกษา: ทักษะคิดของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	60
4.1 ผลลัพธ์ของการศึกษากการวิจัยเชิงปริมาณ	60
4.2 ผลลัพธ์ของการศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพ	80
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะการวิจัย.....	100
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	101
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	107
5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย	112
บรรณานุกรม	114
ประวัติผู้เขียน.....	137

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	62
ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรด้านระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม	64
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลการวัดระดับทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ.....	65
ตาราง 6 การวัดทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ	67
ตาราง 7 การวัดทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศด้านสิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ	68
ตาราง 8 การวัดทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว	69
ตาราง 9 แสดงผลการทดสอบความแปรปรวนของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยจำแนกตามเพศ โดยใช้ Levene's test.....	72
ตาราง 10 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ F-test	72
ตาราง 11 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามอายุ โดยใช้ Levene's Test	74
ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติ Brown-Forsythe	74
ตาราง 13 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้ Levene's Test	76

ตาราง 14 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติ F-test	76
ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้ Fisher's Least Significant Difference	77
ตาราง 16 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ Levene's Test.....	79
ตาราง 17 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้สถิติ F-test.....	79
ตาราง 18 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	80
ตาราง 19 สิทธิด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ	89
ตาราง 20 สิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ	90
ตาราง 21 สิทธิด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว	92
ตาราง 22 แนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	94

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของทัศนคติ 11

ภาพประกอบ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูล 57

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

วิถีชีวิตของผู้คนในปัจจุบันมีความเชื่อมโยงกับสิทธิ ทั้งในแง่ของรูปธรรมและนามธรรม โดยสิทธิถือเป็นเครื่องมือชิ้นหนึ่งที่น่ามาสร้างกฎกติกาในความเป็นเจ้าของที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมและเสมอภาคในสังคม ซึ่งสิทธิขั้นพื้นฐานที่คนในสังคมมีติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด และถูกรับรองในระดับสากล ได้แก่ สิทธิมนุษยชน (Human Rights) ที่กล่าวถึงศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ ความเท่าเทียมและเสรีภาพ ไม่สามารถเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลจากเชื้อชาติ ศาสนา เพศ สีผิว ภาษา เผ่าพันธุ์ เป็นต้น จากประเด็นเหล่านี้นำมาสู่การตีความทำให้เกิดเป็น กฎหมายและแนวคิดต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิตร่วมกันของผู้คนในสังคม และ สำหรับเรื่องเพศก็เป็นสิ่งที่สังคมในโลกยุคใหม่นั้นให้ความสำคัญ พิจารณาได้จากกระแสสังคม ออนไลน์ การรณรงค์ การผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ อย่างไรก็ตามมีการเรียกร้องจาก ผู้ที่ได้รับผลกระทบเนื่องด้วยเหตุผลจากเพศ ที่ประสบปัญหาไม่สามารถเข้าถึงสิทธิในหลายแง่มุม ของการดำเนินชีวิต เป็นที่มาของการตระหนักรู้และทำความเข้าใจด้านความหลากหลายทางเพศ ประกอบด้วยการให้ความรู้สำหรับประเด็นเพศหลากหลาย กล่าวคือเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอัตลักษณ์ ทางเพศที่แตกต่างออกไปจากการรับรู้ของคนส่วนใหญ่ในสังคม

ในหลายปีที่ผ่านมาหลายประเทศทั่วโลกได้เริ่มหันมาตระหนักและให้ความสนใจเกี่ยวกับ เรื่องการเรียกร้องสิทธิความเท่าเทียมทางเพศมากยิ่งขึ้น หลังจากมีข่าวเกิดเหตุการณ์จลาจล เกิดขึ้นที่สโตนวอลล์ในปี ค.ศ. 1969 ซึ่งเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้เกิดกระแสของการเรียกร้อง สิทธิและเสรีภาพของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ (ภาคพงศ์ ปัญธิญา, 2565, น. 1) ปัจจุบัน ประเทศไทยได้ให้การยอมรับและเปิดกว้างให้กับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) มากขึ้น ซึ่งเราจะสังเกตได้ว่าเราสามารถพบผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้ทั่วไปในสังคม ไม่ต้องหลบซ่อนหรือปิดบังตัวตนเหมือนที่ผ่านมา แต่ในความเป็นจริงแล้วสังคมไทยกลับยังมีพื้นที่ ที่ปิดกั้นและไม่ได้เปิดกว้างและยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศอย่างเต็มที่ หรือแม้หากมี การยอมรับก็เป็นการยอมรับอย่างมีเงื่อนไข (กรุณพร เซษฐพยัคฆ์, 2561, ออนไลน์)

สำหรับสถานการณ์ด้านสิทธิของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยนั้นยัง มีความซับซ้อนและขัดแย้งกันอยู่มาก อย่างไรก็ตามกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศยังคงต้องดำเนินชีวิตอยู่บนเส้นของความเหลื่อมล้ำทั้งในแง่ของการเข้าถึงกฎหมายและสิทธิความ เสมอภาคต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น ปัญหาที่กฎหมายไม่รองรับเกี่ยวกับคำนำหน้านาม ผู้ที่มีความ

หลากหลายทางเพศจำนวนมากจึงต้องเผชิญกับปัญหาที่เกิดจากความไม่เท่าเทียมและการละเมิดสิทธิมนุษยชน ปัญหาที่ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศถูกจำกัดการแต่งเครื่องแบบ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องแบบนักศึกษา หรือเครื่องแบบการทำงานที่ถูกกำหนดขึ้นให้ตรงตามเพศสภาพ ปัญหาเรื่องของการใช้น้ำสาธารณะ เป็นตัวอย่างพื้นที่สาธารณะที่สะท้อนปัญหาความไม่เท่าเทียมทางเพศอย่างชัดเจน การจำกัดเพศสภาพในห้องน้ำให้เหลือเพียงสองกลุ่มคือเพศหญิงและเพศชายตามกรอบของสังคม ผลคือกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศไม่มีแม้แต่ห้องน้ำที่เหมาะสมกับเพศสภาพของตนและจำเป็นต้องเลือกตามอัตลักษณ์ที่สังคมกำหนด รวมไปถึงปัญหาเรื่องการสมรสเท่าเทียมที่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งเป็นสิทธิสำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศพึงได้รับ

ขณะเดียวกันปัจจุบันความเข้าใจและเปิดรับความแตกต่างหลากหลายในสังคม ถือเป็นหนึ่งในหน้าที่สำคัญของสถาบันการศึกษาในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นบทบาทที่ต้องอาศัยความเข้าใจและความพร้อมของครูผู้สอนเพื่อการดูแลเด็กให้เติบโตอย่างมีคุณภาพในสังคมที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยปกตินักเรียนในระดับชั้นเล็ก ๆ จะยังไม่รู้ว่าควรวางตัวหรือแสดงบุคลิกภาพตนเองอย่างไร หน้าที่สำคัญของครูคือการสนับสนุนตัวตนของนักเรียน และดูแลการแสดงออกของนักเรียนให้เหมาะสม โดยเฉพาะการดูแลนักเรียนที่เป็นเพศทางเลือก หรือ LGBTQ+ ครูจะต้องไม่ใส่สีหรือสร้างภาพลักษณ์ที่ทำให้นักเรียนแปลกแยกไปจากเพื่อน ไม่ใส่สีส้มไม่ยัดเยียดความตลกขบขัน และไม่บังคับให้เด็กแสดงท่าทางหรือพฤติกรรมที่เด็กไม่ต้องการ และอีกสิ่งหนึ่งที่ครูต้องตระหนักคือ วัยเด็กคือวัยที่ยังไม่เข้าใจมิติเชิงลึกของสังคม ครูจึงมีหน้าที่ในการสร้างพื้นฐานให้นักเรียนเข้าใจว่า สังคมเรามีความแตกต่างทางเพศ และความแตกต่างเหล่านั้นเป็นเรื่องปกติ เพื่อให้เขาสามารถทำความเข้าใจเรื่องความเท่าเทียมทางเพศได้เมื่อเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น (เอื้ออารีย์ โรจนจิรไพศาล, 2565)

จากสิ่งที่อธิบายมาข้างต้นล้วนเป็นสิทธิและสวัสดิการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่ทุกคนพึงได้รับ แต่หากมองย้อนกลับไปยังกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ พวกเขาไม่ได้รับสิทธิหรือสวัสดิการใด ๆ มากเท่าที่ควร เนื่องจากสังคมมุ่งให้ความสนใจและให้ความสำคัญไปที่เพศชายและเพศหญิงมากกว่า ถึงแม้ว่าในปัจจุบันสังคมโลกจะมีการตระหนักรู้และให้ความสำคัญกับสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าสังคมไทยอีกหลายพื้นที่นั้น ยังขาดความเข้าใจและความรู้ในเรื่องเพศ เป็นผลให้โครงสร้างเรื่องสิทธิและสวัสดิการทางสังคมยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร ดังนั้นสถาบันการศึกษาอาจเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยปลูกฝัง อบรมสั่งสอนเรื่องความเท่าเทียมและสิทธิขั้นพื้นฐานให้กับเด็กทุกคนไม่ว่าจะเป็นเพศไหนก็ตามให้มีความเสมอภาคกัน ซึ่งสิ่งที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาเหล่านี้ จึงเป็นที่มาของ

การศึกษาประเด็นดังกล่าวในแง่ของทัศนคติที่มีความเชื่อมโยงกับปัจจัยทางประชากรที่ส่งผลต่อสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศ รวมไปถึงต้องการเป็นส่วนหนึ่งของการเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างความเท่าเทียมและเสมอภาคทางเพศในสังคมไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาเรื่องทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้งหมด 3 ข้อ ดังนี้

1.2.1. เพื่อศึกษาทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

1.2.2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

1.2.3. เพื่อเสนอแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

1.3 สมมติฐานการวิจัย

การศึกษาเรื่องทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีสมมติฐานการวิจัย คือ ปัจจัยทางประชากรแตกต่างกันทำให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศของบุคลากรในสถานศึกษาแตกต่างกัน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษานี้เรื่อง “ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” ได้แก่

1.4.1. เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

1.4.2. เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

1.4.3. สามารถเสนอแนวทางทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่องทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยเนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ จะทำการศึกษาปัจจัยทางประชากร และทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่องทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีประชากรของการศึกษา คือ คุณครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องความเท่าเทียม สิทธิ หน้าที่ขั้นพื้นฐานที่เกิดขึ้นในสังคม เนื่องจากอาชีพครูเป็นอาชีพที่เป็นส่วนหนึ่งของสถาบันการศึกษาที่สามารถอบรมสั่งสอน ปลุกฝังความคิดเรื่องสิทธิและหน้าที่ให้กับนักเรียน นักศึกษาให้เข้าใจได้มากยิ่งขึ้น โดยสามารถแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มได้ดังนี้

1.5.1 กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ได้แก่ คุณครูที่ทำงานอยู่ในสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม โดยจะทำการสำรวจข้อมูลประชากรของการวิจัยจากจำนวนคุณครูของสถานศึกษาในพื้นที่การศึกษาวิจัย โดยใช้สูตรของ Taro Yamane เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงปริมาณต่อไป

1.5.2 กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม โดยมีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ รวมไปถึงครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่สามารถร่วมให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยจำนวน 8 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่องทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรครั้งนี้ได้เลือกพื้นที่ในการศึกษา คือ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม

1.6 นิยามศัพท์

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกของบุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์หรือสิ่งแวดล้อมอันมีแนวโน้มที่จะให้บุคคลแสดงปฏิกิริยาและกระทำต่อสิ่งนั้น ๆ ในทางสนับสนุนหรือปฏิเสธ

สิทธิมนุษยชน หมายถึง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่มีมาแต่กำเนิดและความเสมอภาคที่จะไม่ถูกเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเชื้อชาติ ศาสนา เพศ สีผิว ภาษา เผ่าพันธุ์ หรือสถานะอื่นใดก็ตาม

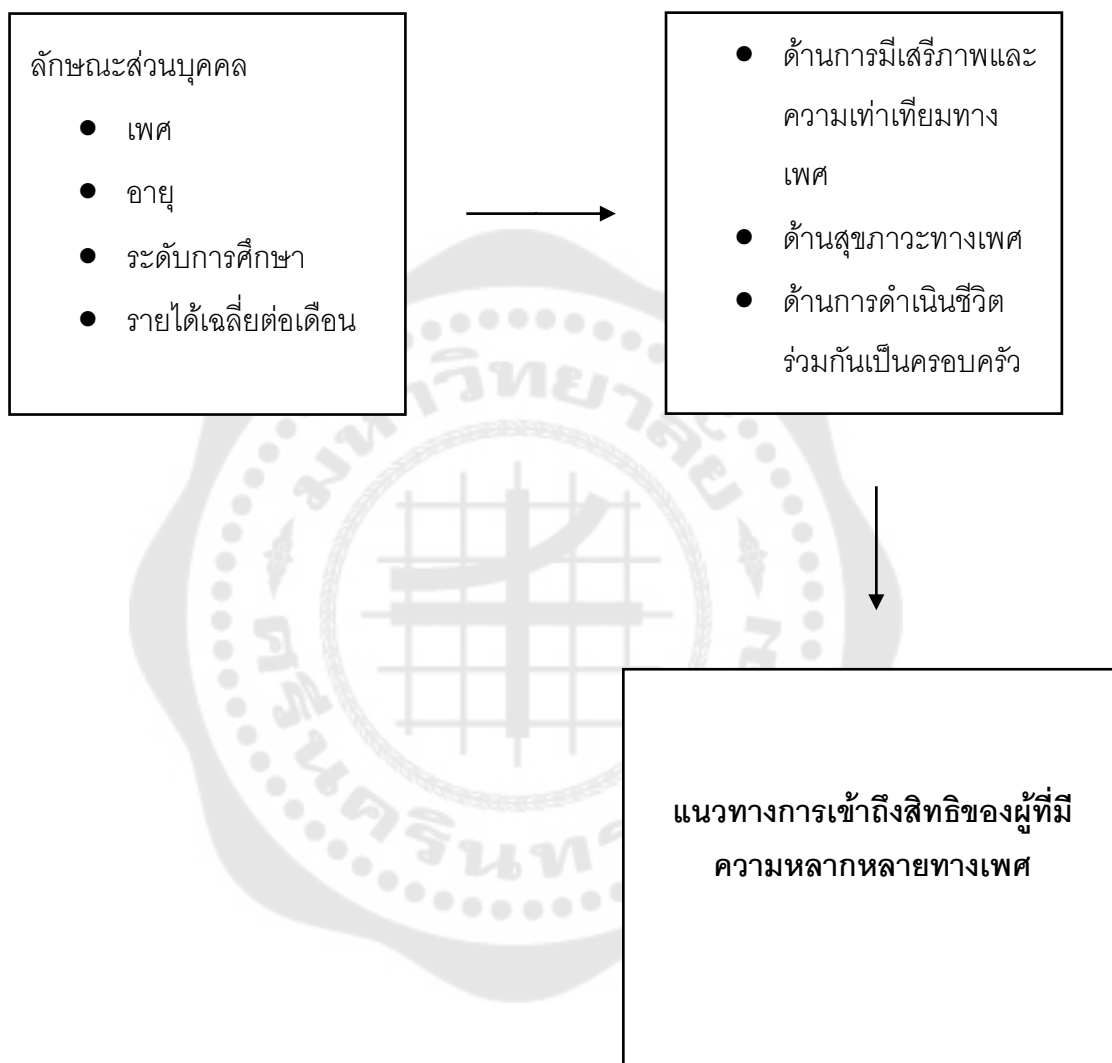
ความหลากหลายทางเพศ หมายถึง คุณลักษณะอันปกป้องถึงอัตลักษณ์ทางเพศที่ไม่มีรูปแบบตายตัว มีความลื่นไหล และแตกต่างออกไปจากการรับรู้ของสังคม

บุคลากรในสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา รวมทั้งผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ การบริหารการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม

1.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

ปัจจัยทางประชากร

ทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” ซึ่งเกี่ยวกับการศึกษาทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อสิทธิของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ รวมถึงเสนอแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ผู้วิจัยค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวคิดทัศนคติ

2.1.1 ความหมายของทัศนคติ

2.1.2 องค์ประกอบของทัศนคติ

2.1.3 ประเภทของทัศนคติ

2.2 แนวคิดเรื่องเพศ

2.2.1 วาทกรรมและความเป็นเพศ (Discourse and Sexuality)

2.2.2 เพศตามแนวคิดแบบควีร์ (Queer Theory)

2.3 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางเพศ

2.3.1 ความหมายของเพศ

2.3.2 ความหลากหลายทางเพศ

2.3.3 กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

2.4 แนวคิดสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

2.4.1 หลักนิติรัฐ หลักความเสมอภาค หลักสิทธิมนุษยชน

2.4.2 สิทธิและเสรีภาพ

2.4.3 ความต้องการด้านสิทธิของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

2.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

2.5.1 กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

2.5.2 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human RightsUDHR)

2.5.3 หลักการยกยอการยั้ว (The Yogyakarta Principles)

2.6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2.6.1 ประวัติโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

2.6.2 ประวัติโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทัศนคติ

สำหรับการศึกษางานวิจัยฉบับนี้ ได้ใช้แนวคิดทัศนคติเป็นกรอบในการวิเคราะห์ เนื่องจากทัศนคติจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการมีพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งทุกคนจะมีทัศนคติเป็นของตัวเอง ทัศนคติต่อสิ่งรอบตัว ทัศนคติต่อข้อความบางอย่าง รวมทั้งทัศนคติต่อตนเอง การศึกษาทัศนคติจึงมีความสำคัญ เพราะทัศนคติจะส่งผลต่อการที่คนจะรับประสบการณ์ใหม่ การปรับตัว การเรียนรู้ ทั้งในอดีตและที่กำลังเป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยงานวิจัยฉบับนี้สนใจศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทัศนคติ เพื่อใช้ในการอธิบายทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจและนำมาใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในงานวิจัยฉบับนี้

2.1.1 ความหมายของทัศนคติ

การศึกษาทัศนคติ (Attitude) เป็นการศึกษาความคิดความเข้าใจ ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะเกิดพฤติกรรมของปัจเจกบุคคล ต่อสิ่งเร้าที่พวกเขาเหล่านั้นได้รับรู้จากสิ่งต่าง ๆ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคลที่เกิดจากประสบการณ์ที่เคยเกิดขึ้น หรือได้รับมาในช่วงสมัยอดีต รวมทั้งกับอิทธิพลจากสังคมที่อาศัยอยู่ ซึ่งทัศนคตินั้นสามารถสังเกตได้จากคำพูด ทั้งในรูปแบบเป็นทางการ และไม่เป็นทางการและการแสดงออกทางร่างกายและพฤติกรรมต่าง ๆ ผลสมผสานการตีความทั้งทางด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยาเพื่อพยายามทำความเข้าใจทัศนคติในระดับปัจเจกบุคคล

ทัศนคติ (Attitude) เป็นแนวคิดที่มีความสำคัญมากแนวคิดหนึ่งทางจิตวิทยาสังคม และการสื่อสารโดยมีการใช้คำนี้กันอย่างแพร่หลาย ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายไว้ดังนี้

เซอร์ชิล และ บราวน์ (Churchill and Brown, 2004, p. 211) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่าทัศนคติ คือมุมมองความชอบหรือความรู้สึกของแต่ละบุคคลที่มีต่อ

ปรากฏการณ์นั้น ๆ ซึ่งทัศนคติจะแสดงออกมาผ่านคำพูด นอกจากนั้นทัศนคติที่เป็นหนึ่งในความรู้สึกนึกคิดที่สำคัญเพราะทัศนคติส่งผลต่อพฤติกรรม

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) ได้กล่าวถึงทัศนคติว่า ทัศนคติเป็นดัชนีชี้วัดว่าบุคคลนั้นคิดและรู้สึกอย่างไรกับคนรอบข้างวัตถุหรือสิ่งแวดล้อมตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ โดยทัศนคตินี้มีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจส่งผลถึงพฤติกรรมในอนาคตได้ทัศนคติจึงเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าและเป็นมิติของการประเมินเพื่อแสดงว่าชอบหรือไม่ชอบต่อประเด็นหนึ่งๆ ซึ่งถือเป็นการสื่อสาร ภายในบุคคล (Interpersonal communication) ที่เป็นผลกระทบมาจากการรับสารอันจะมีผลต่อพฤติกรรมต่อไป

ประสพชัย วัฒนสินธุ์ (2548) อธิบายว่าทัศนคติเป็นสภาวะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความคิดและความปรารถนาต่าง ๆ เกิดจากการรับรู้และความสำนึกเป็นสภาวะที่บุคคลได้รับรู้มาก่อนเมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้นจึงเกิดความตระหนักขึ้น ประสพชัย วัฒนสินธุ์ (2548) จึงให้ความหมายของทัศนคติว่า คือการที่บุคคลถูกคิดหรือรู้ได้ว่ามีสิ่งหนึ่งเหตุการณ์หนึ่งหรือสถานการณ์หนึ่ง โดยที่ไม่ได้หมายความว่า จะต้องจำได้หรือระลึกได้ซึ่งอาจนำไปสู่การปฏิบัติหรือไม่ก็ได้

แพรวัทธา เขียวชะอุ่ม (2546) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่าทัศนคติ คือ ความรู้สึก ความคิดความเชื่อและแนวโน้มพฤติกรรม ซึ่งจะส่งผลต่อการตอบสนองของบุคคลในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อสิ่งนั้น ๆ ตามแต่สถานการณ์ที่แวดล้อมบุคคลนั้น ๆ อยู่ โดยทัศนคติสามารถ เรียนรู้และผ่านการกลั่นกรองโดยประสบการณ์ของแต่ละบุคคล และสามารถรับรู้ถึงทัศนคติของคนนั้น ๆ ได้จากการพิจารณารวมถึงตีความคำพูดออกมาทั้งในรูปแบบที่อย่างไม่เป็นทางการ เป็นทางการ หรือจากพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้น

อรชร มณีสงฆ์ (2548) อธิบายว่าทัศนคติเกี่ยวข้องกับขั้นตอนของกระบวนการประเมิน ทางเลือกของผู้บริโภคทัศนคติของผู้บริโภคเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความพอใจหรือไม่พอใจในผลิตภัณฑ์บริการหรือตราสินค้า

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น อาจสรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง การผสมผสานกลมกลืนกันอย่างเป็นระบบของความคิด ความเชื่อ และความรู้สึกของปัจเจกบุคคลต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ สิ่ง สัญลักษณ์ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ อาจแสดงออกมทั้งในเชิงบวก เชิงลบ หรือไม่แสดงออกมาก็เป็นได้ ซึ่งเกิดจากสภาวะทางจิตใจรวมกับการตีความตามประสบการณ์ในอดีตของแต่ละบุคคลและสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้น ๆ อาศัยอยู่ ก่อให้เกิดเป็น

แนวโน้มการเกิดพฤติกรรม โดยสามารถรับรู้ถึงทัศนคติได้จากทั้งคำพูด และกิริยาท่าทางของบุคคลเหล่านั้น

2.1.2 องค์ประกอบของทัศนคติ

ไทรแอนดิส (Triandis, 1971) จำแนกองค์ประกอบของทัศนคติไว้ 3 ด้านสำคัญ คือ

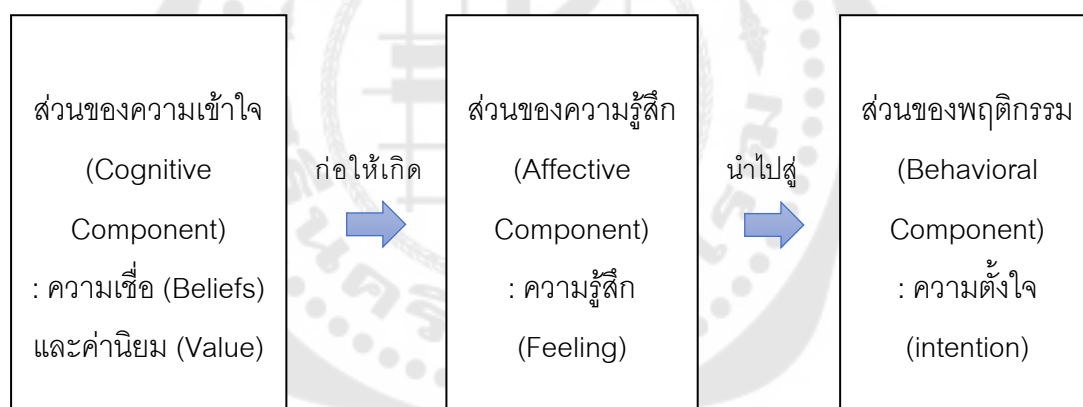
1. องค์ประกอบด้านความรู้และความเข้าใจ (Cognitive Component) หมายถึง การประเมินสิ่งเร้าที่เข้ามาด้วยกระบวนการคิด ซึ่งเป็นการใช้เหตุผลและตรรกะโดยอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อ ความคิดเห็น จินตนาการ และความรู้ความเข้าใจส่วนบุคคล เกิดเป็นข้อสรุปที่บุคคลได้มีต่อสิ่งนั้น ๆ องค์ประกอบที่สำคัญในรูปแบบของการคิดที่ใช้เหตุผลและตรรกะโดยอาศัยกระบวนการ คือ ความเชื่อในผลการประเมินที่ตนเองประเมินไว้ เพราะความเชื่อเหล่านั้นจะแสดงออกมาเป็นความชอบหรือไม่ชอบ ประทับใจหรือไม่ประทับใจที่บุคคลเหล่านั้นมีต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งรูปแบบของของความเชื่อที่บุคคลนั้น ๆ มีต่อสิ่งเร้าที่เข้ามาจะมีผลมากยิ่งขึ้น เมื่อสิ่งเร้านั้นตรงกับความสนใจส่วนบุคคล นอกจากนั้นการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมทางสังคม ก็มีส่วนสำคัญในการก่อตัวของความเชื่อ ทั้งจากการได้รับคำแนะนำโดยตรง การเลียนแบบ หรือการรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เช่น เด็กจะมีการก่อตัวของทัศนคติโดยการเลียนแบบพฤติกรรมของคนที่มีบทบาทสำคัญในชีวิตของพวกเขาซึ่งคือ พ่อ แม่ เพื่อนฝูงและสังคมโดยรอบที่อาศัยอยู่ องค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์กันมากและบางครั้งไม่สามารถจะแยกออกจากกันได้อย่างชัดเจน

2. องค์ประกอบด้านอารมณ์และความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกในด้านบวกหรือลบ หรือทั้งบวกและลบต่อเป้าหมาย ซึ่งเป็นความรู้สึกส่วนบุคคลเกิดจากสิ่งเร้าที่เข้ามากระตุ้น องค์ประกอบด้านอารมณ์หรือ ความรู้สึกของทัศนคติ คือ การได้รับการถ่ายทอด การเรียนรู้หรือซึมซับมาจากคนรอบข้างที่มีอิทธิพลบุคคลนั้น ๆ อาทิ พ่อ แม่ ครู หรือกลุ่มเพื่อน องค์ประกอบด้านอารมณ์และความรู้สึกนั้นจะมีการตอบสนองทางด้านอารมณ์และแสดงออกมาเป็นการตอบสนองทางกายที่ความแตกต่างกันออกไปตามแต่ละสิ่งเร้าที่เข้ามากระตุ้น ซึ่งองค์ประกอบด้านอารมณ์และความรู้สึกนั้นเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลอย่างมาก ยกตัวอย่างเช่น คนจากต่างศาสนา เชื่อชาติ หรือชาติพันธุ์บางกลุ่มนั้นจะรู้สึกไม่สบายใจเมื่อต้องรวมกลุ่มกัน คนรักธรรมชาติจะรู้สึกตื่นเต้นเมื่อเดินผ่านป่าและภูเขา เป็นต้น

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) หมายถึง แนวโน้มของพฤติกรรมหรือแนวโน้มของการแสดงออกต่อสิ่งเร้าและแสดงออกมาเป็นความตั้งใจ (intention) ที่จะทำบางสิ่งบางอย่างทั้งในแง่บวกและแง่ลบ เช่น เป็นมิตร-เป็นศัตรู อ่อนโยน-ก้าวร้าว เป็นต้น

ซึ่งสามารถสังเกตได้จากทั้งคำพูดถึงความตั้งใจหรือการวางแผนในการลงมือทำและพฤติกรรมที่บุคคลนั้น ๆ แสดงออกมา ซึ่งการแสดงออกถึงองค์ประกอบด้านพฤติกรรมจะมีความแตกต่างกันไปซึ่งการจับสังเกตได้นั้นต้องใช้ระยะเวลาในการเฝ้าเก็บข้อมูลอย่างใกล้ชิด ทำให้ในการสังเกตโดยส่วนมากองค์ประกอบด้านพฤติกรรมมักใช้การจับสังเกตจากคำพูดถึงสิ่งนั้น ๆ ซึ่งในทางจิตวิทยา นักจิตวิทยามักใช้ “การเจตนาเชิงพฤติกรรม” เป็นตัวบ่งชี้ทางวาจาจากความตั้งใจของแต่ละคน

อาจสรุปได้ว่าทัศนคติมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วนคือส่วนของความเข้าใจ ความรู้สึกและพฤติกรรม โดยส่วนที่ เกิดขึ้นก่อนเป็นส่วนของความเข้าใจ (Cognitive component) ซึ่งแสดงออกมาในรูปของความเชื่อและค่านิยมส่วนของความเข้าใจนี้จะก่อให้เกิดทัศนคติในส่วนของความรู้สึก(Affective Component) ซึ่ง แสดงออกมาในรูปของความรู้สึกและเกิดผลลัพธ์เป็นส่วนของพฤติกรรม (Behavioral Component) (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2548) ซึ่งแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมที่ตั้งใจดังภาพ

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของทัศนคติ

ที่มา: รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2548

2.1.3 ประเภทของทัศนคติ

ดาร์ณี พานทองพาลุสุข และ สุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ (2545, น. 43) ได้แบ่งประเภทของการแสดงออกทางทัศนคติออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ทัศนคติในด้านบวกคือ ความรู้สึกในทางที่ดีต่อสิ่งเร้าที่เข้ามากระตุ้น ซึ่งนำไปสู่บุคคลนั้น ๆ แสดงความรู้สึก หรือ อารมณ์ และพฤติกรรมในเชิงส่งเสริม อาทิ กลุ่มเกษตรกรที่มี

ทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร นั้นจะให้ความสนับสนุนร่วมมือด้วย การเข้าเป็นสมาชิก และร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ เป็นต้น

2. ทัศนคติในด้านลบคือ ความรู้สึกในทางที่ไม่ดีต่อสิ่งเร้าที่เข้ามากระตุ้นซึ่งทำให้บุคคลนั้น ๆ แสดงความรู้สึก หรือ อารมณ์ และพฤติกรรมในเชิงต่อต้าน และแสดงออกในทางเสื่อมเสีย ไม่มีความเคลือบแคลงระแวงสงสัย ไม่เห็นด้วย หรืออาจเกิดเป็นความเกลียดชังต่อสิ่งนั้น ๆ เช่น พนักงานที่มีทัศนคติเชิงลบต่อบริษัท จะเกิดอคติและพยายามปฏิบัติต่อต้านกฎระเบียบของบริษัทอยู่เสมอ

3. การไม่แสดงออกทางทัศนคติ หรือมีทัศนคติเฉยๆ คือ มีทัศนคติเป็น กลางอาจจะเพราะว่าไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ หรือในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในเชิงไม่ใส่ใจหรือไม่ให้ความสำคัญกับประเด็นนั้น ๆ หรืออาจไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมใด ๆ เลย ก็เป็นไปได้เช่น หากเราไม่มีความรู้เกี่ยวกับคุณและโทษของโทรศัพท์มือถือเราจะมีทัศนคติที่เป็นกลางต่อโทรศัพท์มือถือ

การจากบทพทวนเกี่ยวกับทัศนคติข้างต้น เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดความเข้าใจ ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะเกิดพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลต่อสิ่งเร้าที่ได้รับรู้จากสิ่งต่าง ๆ ซึ่งจะมี ความแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคลอันเกิดจากประสบการณ์ที่สั่งสมมาในอดีตรวมกับกับอิทธิพลจากสังคมที่อาศัยอยู่ ซึ่งทัศนคตินั้นสามารถสังเกตได้จากคำพูด ทั้งในรูปแบบเป็นทางการและ ไม่เป็นทางการและการแสดงออกทางร่างกายและพฤติกรรมต่าง ๆ ผสมผสานการตีความทั้ง ทางด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยา เพื่อพยายามทำความเข้าใจทัศนคติในระดับปัจเจกบุคคล เช่นเดียวกันกับประเด็นที่ผู้วิจัยได้สนใจศึกษานั้นก็เกี่ยวข้องกับการศึกษาทัศนคติที่มีต่อสิทธิของ ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรเพื่อเป็นการพยายามทำความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติที่ชัดเจน มากยิ่งขึ้น

2.2 แนวคิดเรื่องเพศ

สำหรับการศึกษางานวิจัยฉบับนี้ ได้ใช้แนวและทฤษฎีเรื่องวาทกรรมทางเพศและเพศ ตามแนวคิดแบบเคียวรี่เป็นกรอบในการวิเคราะห์ เนื่องจากทฤษฎีทั้งสองนี้พยายามที่จะอธิบายถึง การไม่จำกัดกรอบทัศนคติทางเพศใด ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับความเปิดกว้างในการแสดงออกทาง เพศและรสนิยมทางเพศที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในสังคมยุคใหม่ เคียวรี่ไม่ได้หมายรวมถึงเกย์ กระเทย เลสเบียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงผู้ที่มีรสนิยมทางเพศหลากหลาย เปลี่ยนไปมา หรือไม่ต้องการจำกัด

ตัวเองอยู่ภายใต้กรอบใดกรอบหนึ่งของความสัมพันธ์ทางเพศ ซึ่งคนกลุ่มนี้มักถูกมองเป็นตัวประหลาดหรือแปลกแยก

ในอดีตวิทยาศาสตร์มองชีวิตทางเพศของมนุษย์เป็นเพียงการแสดงออกของความต้องการทางเพศเท่านั้น แต่ทศวรรษแบบพหุลักษณะ เช่น แนวคิดเคียวีร์มองว่า ชีวิตทางเพศหรืออารมณ์ทางเพศของมนุษย์ไม่ได้เป็นแค่แรงขับตามธรรมชาติหรือสัญชาตญาณ แต่เป็นการทำให้ความปรารถนาและอารมณ์กลายเป็นเรื่องทางเพศ (sexualized representation of desire) (Simon, 2003) การแสดงความรู้สึกนี้เปิดโอกาสให้บุคคลสามารถสร้างและปรับเปลี่ยนประวัติศาสตร์ทางเพศของตนเอง และการแสดงออกเหล่านี้มีความซับซ้อนและคาดเดาไม่ได้ซึ่งทำให้เรื่องราวชีวิตทางเพศของมนุษย์ไม่ใช่สิ่งที่คงที่

Simon (2003) กล่าวว่าถึงแม้ข้อเท็จจริงในชีวิตของมนุษย์จะยังเหมือนเดิมแต่การให้ความหมายต่อข้อเท็จจริงนั้นเปลี่ยนแปลงได้เสมอ เพราะบุคคลสามารถต่อเติมเสริมแต่งจินตนาการทางเพศจากความทรงจำของตัวเอง การแสดงความรู้สึกโดยใช้เพศเป็นสื่อจึงมีความหมายที่เปิดกว้าง โดยงานวิจัยฉบับนี้สนใจศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจและนำมาใช้ในการอธิบายการปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในงานวิจัยฉบับนี้

2.2.1 วาทกรรมและความเป็นเพศ (Discourse and Sexuality)

มิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) เชื่อว่าความเป็นเพศเกิดจากการสร้างวาทกรรมที่สะท้อนถึงโครงสร้างทางสังคมเชิงอำนาจมากกว่าลักษณะทางชีววิทยาของบุคคล กล่าวคือ ความเป็นเพศของบุคคลถูกกำหนดโดยสังคมผ่านภาษา เพื่อให้ความหมายและคุณค่าและมอบกลับไปให้กับบุคคลในฐานะสมาชิกของสังคม ยกตัวอย่างเช่น กระเทย เป็นการแสดงออกมาซึ่งความเป็นเพศ ซึ่งผสมผสานระหว่างความเป็นชายและความเป็นหญิง ซึ่งอยู่นอกเหนือจากความเป็นชายและหญิงทำให้เกิดการสร้างความเป็นตัวตนในรูปแบบใหม่ในสังคมขึ้นมา ในบางสังคมตั้งอยู่บนพื้นฐานของวาทกรรมรักต่างเพศที่เคร่งครัดอาจจะมีการเลือกปฏิบัติ การกีดกันเพศวิถีแบบกระเทยมากกว่าสังคมที่มีการยอมรับเพราะความเป็นกระเทยหรือความหลากหลายทางเพศนั้นยังถูกมองว่าเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม ผิดปกติหรือมีความเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานของสังคม ด้วยเหตุนี้ความหลากหลายทางเพศตามทัศนะของฟูโกต์มาจากการสร้างคำนิยามหรือชุดความคิดบางอย่างให้เป็นเสมือนจริงอันถูกต้อง เพื่อสร้างและรักษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างคนในสังคม (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2563)

2.2.2 เพศตามแนวคิดแบบควีเยอร์ (Queer Theory)

ควีเยอร์ (Queer theory) ตั้งคำถามเกี่ยวกับการแบ่งประเภทเรื่องเพศแบบคู่ตรงข้าม เช่น เพศหญิงและเพศชาย โดยวิพากษ์วิจารณ์ว่า การแบ่งประเภทยังอาจนำไปสู่การสร้างชนชั้นและการกีดกันทางสังคม เนื่องจากการแบ่งเพศตามสรีระที่มีมาแต่กำเนิด ซึ่งทำให้เพศชายถูกมองว่าอยู่เหนือเพศหญิง แนวคิดนี้ได้พัฒนาไปตามเวลาจนถึงปัจจุบันคำว่า "ควีเยอร์" หมายถึงกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ หรือเป็นบุคคลที่ตระหนักถึงการเป็นส่วนหนึ่งของ LGBT หรือเพศภาวะอื่น ๆ ที่ไม่จำเป็นต้องจำกัดแค่เพศชายและเพศหญิง ประเด็นสำคัญคือบุคคลเหล่านี้ไม่ยึดตามกระแสสังคมที่มุ่งเน้นความรักและรสนิยมในความสัมพันธ์เพศต่างเพศ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเพศภาวะมีความหลากหลายและไม่จำกัด คำว่าควีเยอร์จึงหมายถึงสถานะที่มีความหลากหลาย ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวเกี่ยวกับการแสดงออกและการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศระหว่างผู้ชายและผู้หญิง

โดยทฤษฎีควีเยอร์ (Queer theory) เป็นทฤษฎีกำเนิดขึ้นในช่วงทศวรรษ 1990 ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ได้รับอิทธิพลจากแนวความคิดแบบหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) โดยแนวความคิดแบบหลังสมัยใหม่เป็นแนวความคิดที่โต้แย้งและปฏิเสธกรอบความรู้ที่ถูกร่างขึ้นในยุคแสงสว่างทางปัญญา (the enlightenment) ซึ่งให้ความสำคัญกับแนวคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และสามารถใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาอธิบายและพัฒนาเป็นกรอบคิดทางสังคมศาสตร์ เรียกองค์ความรู้ในยุคนี้ว่าเป็นแนวความคิดแบบสมัยใหม่ (Modernism) ซึ่งแนวความคิดของยุคนี้มองว่าความรู้ทุกอย่างมีเหตุมีผล สามารถเข้าถึงได้

ทฤษฎีควีเยอร์ทำให้เกิดการทำทลายวิธีคิดที่แบ่งแยกชั่ว เช่น การแบ่งแยกระหว่างรักต่างเพศกับรักเพศเดียวกัน การแบ่งผู้หญิงกับผู้ชาย หรือเกย์กับผู้ชาย ควีเยอร์พยายามอธิบายว่าการคิดแบบแบ่งแยกนี้ทำให้เกิดการยึดมั่นความจริงแบบตายตัว หรือทำให้คิดว่าอัตลักษณ์เป็นสิ่งที่คงที่ เช่น ถ้าหากเรามองว่าเกย์ถูกกีดกันจากสังคมหรืออยู่ด้านตรงข้ามกับรักต่างเพศ เราจะต้องยกย่องอัตลักษณ์และเพศวิถีที่ผิดปกติของเกย์ ซึ่งแนวคิดนี้ต้องการให้เกิดการอธิบายใหม่เกี่ยวกับเพศโดยผูกโยงเข้ากับเรื่องความหลากหลาย (Diversity) และชี้ให้เห็นว่าการอธิบายตัวตนทางเพศอัตลักษณ์ พฤติกรรมและการปฏิบัติทางเพศไม่สามารถใช้ทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งได้ เพราะเรื่องเพศเป็นเส้นกันที่มีการต่อรองของอำนาจต่าง ๆ ดังนั้นการอธิบายเรื่องเพศแบบควีเยอร์จึงเป็นการอธิบายการต่อสู้ ทำทลาย ต่อรอง และการไถ่เกลี่ยความหมายของคนกลุ่มต่าง ๆ (Jackson, 2003)

ในช่วงทศวรรษ 1970-1980 การเมืองเรื่องอัตลักษณ์ในขบวนการเคลื่อนไหวของเกย์และเลสเบี้ยน ถูกวิจารณ์ว่าอาศัยมุมมองโลกทัศน์แบบชนชั้นกลางผิวขาว ซึ่งทำให้มองไม่เห็นความแตกต่างหลากหลายในกลุ่มเกย์และเลสเบี้ยน ซึ่งอาจประกอบด้วยคนผิวดำ ผิวสี ดังนั้นประเด็นความแตกต่างทางชนชั้น เชื้อชาติ สีผิว ฐานะ จึงเป็นเรื่องสำคัญในการทำ ความเข้าใจความหลากหลายในเพศวิถี ซึ่งไม่มีความเป็นหนึ่งเดียวกัน ประเด็นต่อมาคือแนวคิด เครียร์ทำให้พรมแดนเรื่องเพศสภาพและเพศวิถีเข้ามารวมอยู่ด้วยกัน เช่น ไดอาน่า ฟัสส์ และ สเตวี แจ็คสัน อธิบายว่ารักต่างเพศและการรักเพศเดียวกันล้วนอธิบายตัวตนทางเพศด้วย “เพศสภาพ”(Gender) หรือให้ความหมายกับความเป็นชายและความเป็นหญิงเพื่อที่จะสร้างอัตลักษณ์ทางเพศ จากข้อสังเกตนี้ส่งผลให้ความหมายของเพศสภาพและเพศวิถีขยายขอบเขตออกไปจากเดิมโดยไม่จำเป็นต้องยึดติดกับการแยกขั้ว นอกจากนี้จะทำให้เห็นถึงปัญหาของการแยกขั้วแล้ว แนวคิดเครียร์ยังแสดงให้เห็นว่าระบบรักต่างเพศหรือบรรทัดฐานแบบรักต่างเพศ (Heteronormativity) ทำให้เกิดการกีดกันและการแบ่งแยกเพศส่งผลให้กลุ่มคนที่เป็นเพศอื่น เช่น เกย์ กะเทย เลสเบี้ยน กลายเป็นคนชายขอบหรือเรียกอีกอย่างว่าคนไร้ตัวตน และยังชี้ให้เห็นว่าระบบรักต่างเพศได้สร้างให้ผู้ชายมีอำนาจเหนือกว่าเพศอื่น ๆ ระบบรักต่างเพศจึงเป็นระบบที่กดขี่ข่มเหงโดยมีเพศชายมีอำนาจชี้นำ (Jackson, 2003)

ในการศึกษาเรื่อง The Trouble with Normal วอร์เนอร์ ได้อธิบายว่าภายในกลุ่มอัตลักษณ์ทางเพศแต่ละกลุ่มต่างก็มีความหลากหลายเกิดขึ้น เช่น ในกลุ่มเกย์ เลสเบี้ยน มีการแสดงออกที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจ ฐานะทางสังคม เชื้อชาติ อาจรวมไปถึงศาสนา แต่ความหลากหลายนี้จะถูกมองข้ามไปในกลุ่มเกย์ที่เป็นนักต่อสู้และนักเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิทางกฎหมาย เช่น สิทธิการแต่งงาน วอร์เนอร์วิจารณ์ว่าเกย์ที่เป็นนักต่อสู้พยายามนำระบบครอบครัวแบบรักต่างเพศมาใช้กับชาวเกย์เพื่อทำให้ชีวิตเกย์เหมือนกับรักต่างเพศ (รัตตรี ปรางมาศ, 2562)

จากข้างต้นอาจอธิบายได้ว่าทฤษฎีเครียร์จะนำเสนอมุมมองที่กว้างและลึกซึ้งเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ โดยท้าทายแนวคิดแบบดั้งเดิมที่จำกัดเพศเพียงสองแบบ แท้จริงแล้วเพศของมนุษย์มีความซับซ้อนและหลากหลายมากกว่าที่สังคมเคยเข้าใจ อัตลักษณ์ทางเพศไม่ควรถูกกำหนดเพียงจากเพศกำเนิดหรือความคาดหวังทางสังคม แต่ควรเปิดพื้นที่ให้บุคคลสามารถแสดงตัวตนอย่างอิสระและตรงกับความรู้สึก ภายในทฤษฎีนี้ยังเน้นย้ำว่าความรักและความสัมพันธ์ไม่จำเป็นต้องอยู่ในกรอบเดิม บุคคลสามารถมีความรู้สึกและรสนิยมทางเพศที่หลากหลาย โดยไม่ควรถูกตัดสินหรือตีตราจากสังคมนอกจากนี้ ทฤษฎีเครียร์ยังเรียกร้องสิทธิและ

ความเท่าเทียมสำหรับกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยต้องได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายและสังคมอย่างเป็นธรรม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ เป้าหมายสำคัญคือการสร้างสังคมที่เปิดกว้าง ยอมรับความแตกต่าง และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของทุกคน โดยไม่คำนึงถึงอัตลักษณ์ทางเพศหรือรสนิยมทางเพศ

2.3 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางเพศ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางเพศ สามารถอธิบายความหมายของเพศ ความหลากหลายทางเพศ และกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ได้ดังนี้

2.3.1 ความหมายของเพศ

ด้วยบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน คำว่าเพศไม่ได้มีความหมายเพียงแค่งบ่งบอกจำแนกมนุษย์ตามสภาพทางร่างกายเท่านั้น แต่คำว่าเพศยังมีความหมายถึงการแสดงออกถึงพฤติกรรมของบุคคลกลุ่มหนึ่ง เช่น เกย์ กระเทย ทอม เลสเบี้ยน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้รวมกับอิทธิพลของแนวคิดสตรีนิยมทำให้การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศ กลายเป็นที่สนใจและได้รับความสำคัญมากยิ่งขึ้น

การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศนั้น แม้ว่าจะเด่นในเรื่องระหว่างปัจเจกบุคคลและการเมือง ระหว่างการเรียกร้องความเสมอภาคในความแตกต่างกับนโยบายทางการเมือง แต่การศึกษาเรื่องดังกล่าวนี้กลับไม่ได้มีเพียงมิติเดียว กลับมีนักคิดหลากหลายสาขาที่ให้ความสนใจ อาทิ จิตวิทยา มานุษยวิทยา ปรัชญา ชีววิทยาและเพศศาสตร์ จากการศึกษาดังกล่าวทำให้เกิดการพัฒนาแนวคิดและการนิยามคำว่าเพศในมิติใหม่ ได้แก่คำว่า เพศสรีระ (Sex), เพศสภาวะหรือเพศสภาพ (Gender) และเพศวิถี (Sexuality) (นันท์พินิตา จิตร์ระเบียบ, 2563, น. 21)

เพศสรีระ (Sex) คำว่า "เพศโดยกำเนิด" มักหมายถึงเพศในแง่ทางกายภาพ เช่น อวัยวะเพศหรือโครโมโซม ตัวอย่างเช่น คนที่เกิดมามีอวัยวะเพศชายหรือโครโมโซม XY หรือคนที่เกิดมามีอวัยวะเพศหญิงหรือโครโมโซม XX โดยที่เพศทางกายมักถูกใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดเพศที่ได้รับการยอมรับทางกฎหมายหรือได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการจากรัฐ เช่น ในประเทศไทย เด็กที่เกิดมามีอวัยวะเพศชายจะถูกจดทะเบียนการเกิดเป็นเพศชายและได้รับคำนำหน้าว่า "เด็กชาย" ส่วนเด็กที่เกิดมามีอวัยวะเพศหญิงจะได้รับคำนำหน้าว่า "เด็กหญิง" ในบางประเทศ ผู้ปกครองจะเป็นผู้ตัดสินใจเพศของเด็กตามที่ได้เกิดมา ในขณะที่บางประเทศจะไม่ระบุเพศจนกว่าเด็กจะโตขึ้นและตัดสินใจเลือกเพศของตนเอง แต่ทั้งหมดนี้จะต้องเป็นไปตามกฎหมายหรือข้อกำหนดของแต่ละรัฐ (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2559)

เพศภาวะหรือเพศสภาพ (Gender) หมายถึง เพศภาวะเป็นภาวะแห่งเพศที่ถูกประกอบสร้างทางสังคม เพศภาวะที่เราคุ้นเคยและถูกขัดเกลาหลอมสร้างกันมา ก็คือความเป็นหญิง ความเป็นชาย ดังนั้น ในอีกแง่มุมหนึ่งเพศภาวะจึงเป็นเรื่องของบทบาทเรื่องต่าง ๆ ที่สังคมกำหนดให้กับสถานะทางเพศซึ่งมักดู จากเพศสรีระ คือ หญิง ชาย และหากสังคมเกิดเปลี่ยนการกำหนดสถานะทางเพศว่า อาจมาจากองค์ประกอบอื่น ๆ นอกเหนือจากเพศสรีระ สถานะทางเพศก็จะมีเพิ่มมากขึ้น เช่น เกย์ กะเทย ทอม ดี ฯลฯ อันจะนำไปสู่การกำหนดบทบาทเพศต่าง ๆ มากกว่าหญิงและชาย (สุริย์พร พันพื้ง และ มาลี สันภูวรรณ, 2554)

วาทีนีย์ วิชัยยา (2556) มองว่า เพศภาวะเป็นสภาวะทางเพศ บทบาททางเพศที่แตกต่างกันของบุคคลโดยสังคมเป็นผู้กำหนด ซึ่งโดยมากสังคมมักกำหนดและยอมรับเพศภาวะของหญิงกับชายเท่านั้น เพศภาวะยังเป็นที่ถูกประกอบสร้างโดยสังคม ส่งผลต่อการจัดการความสัมพันธ์ ความคิด ความรู้สึก และการกระทำ ของผู้คนในสังคม รวมทั้งเป็นคุณสมบัติที่ผันเปลี่ยนไป ตามบริบททางสังคม วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า เพศภาวะเป็นภาวะแห่งเพศที่ถูกประกอบสร้างทางสังคม โดยสังคมได้เชื่อมโยงเพศสรีระกับบทบาททางเพศ ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างหญิงชาย และกำหนดไว้เป็นแบบคู่ตรงข้าม กล่าวคือ หากบุคคลมีเพศสรีระเป็นชาย สังคมก็คาดหวังให้บุคคลนั้นแสดงบทบาท “ความเป็นชาย” หากบุคคลมีเพศสรีระเป็นหญิง ก็จะถูกคาดหวังให้แสดงบทบาท “ความเป็นหญิง” โดยสังคมจะถ่ายทอดและปลูกฝังแนวคิดเรื่องบทบาททางเพศและความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างหญิงชายผ่านกระบวนการขัดเกลาและการควบคุมทางสังคม นอกจากนี้ “ความเป็นหญิง” และ “ความเป็นชาย” ยังถูกกำหนดโดยปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม ความคาดหวังและการควบคุมทางสังคมต่อการแสดงบทบาท “ความเป็นหญิง” และ “ความเป็นชาย” จึงแตกต่างกันไปตามแต่ละสังคม

เพศวิถี (Sexuality) หมายถึง วิถีทางเพศของบุคคลหนึ่งที่มีความพึงพอใจทางเพศและความสัมพันธ์ทางเพศต่ออีกบุคคลหนึ่ง เพศวิถีโดยรวมแล้วจะอธิบายในด้านความรู้สึก ความต้องการ ความเสนาหา ความพึงพอใจ รวมไปถึงการแสดงออกของพฤติกรรมทางร่างกายในความสัมพันธ์ บุคคลที่มีความรู้สึกรัก พึงพอใจ และมีความรู้สึกดึงดูดต่อบุคคลที่มีอัตลักษณ์ทางเพศตรงข้ามกับตนเอง เรียกว่า Heterosexual หรือ Straight ส่วนบุคคลที่มีความรู้สึกรัก พึงพอใจ และมีความรู้สึกดึงดูดต่อบุคคลที่มีอัตลักษณ์ทางเพศเหมือนกับตนเอง เรียกว่า Homosexual ซึ่งก็หมายถึง เกย์ (Gay) เลสเบี้ยน (Lesbian) ในขณะที่คำว่า Bisexual หมายถึง บุคคลที่มีความรู้สึกรัก พึงพอใจ และมีความรู้สึกดึงดูดต่อบุคคลที่มีอัตลักษณ์ทางเพศได้ทั้งตรงกัน

ข้ามและเพศเดียวกันกับตนเอง นอกจากนี้ยังมีคำนิยามสำหรับบุคคลที่ไม่ได้รู้สึกรักและพึงพอใจในเพศใด ๆ เลย เรียกว่า Asexual และบุคคลที่ระบุว่าตนเองสามารถรักและพึงพอใจใครก็ได้โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเพศใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นเพศสรีระ เพศสภาวะ หรือเพศวิถี เรียกว่า Pansexual

2.3.2 ความหลากหลายทางเพศ

ความหมายของความหลากหลายทางเพศ (Definition of Gender Diversity)

ความหลากหลาย (Diversity) ตามพจนานุกรม หมายถึง การดำรงอยู่ของความแตกต่างของสิ่งหนึ่งหรือบุคคลหนึ่ง หรือความแตกต่างของคนกลุ่มหนึ่งในสังคม (Cambridge Business English Dictionary) ซึ่งจากการศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางเพศนั้น มีนักวิจัยหลายท่านได้แสดงทัศนะไว้ ดังนี้

รัชานนท์ ลีวสุธ (2556) กล่าวว่า ความหลากหลายทางเพศ หมายถึง คนที่มีรสนิยมทางเพศ หรือคนที่มีความพึงพอใจทางเพศ รวมไปถึงการแสดงออกทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ รักเพศเดียวกัน รักสองเพศ คนข้ามเพศ คนที่มีลักษณะเพศทางชีววิทยาไม่ชัดเจน และกลุ่มคนที่มีลักษณะทางเพศที่อาจทำให้ได้รับผลกระทบทางสังคม ซึ่งความหลากหลายทางเพศมากจากภาษาอังกฤษคือคำว่า Sexual Diversity หมายถึง วิถีทางเพศของหญิงชายรักต่างเพศทั่วไป

ธเนศวร กาญจธีรานนท์ (2557) กล่าวว่า บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ มีความหมายมาจากในภาษาอังกฤษที่ย่อว่า LGBT ซึ่งเป็นตัวอักษรแรกของคำว่า Lesbian (เลสเบี้ยน) Gey (เกย์) Bisexual (ไบเซ็กชวล) และ Transgender/Transsexual (คนข้ามเพศ) มีการใช้คำว่า LGBT ที่ใช้ในการแทนวลี “สังคมของเกย์” (Gay Community) ที่ในหลายกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ได้อย่างถูกต้องตามที่กล่าวโดยในการใช้สมัยใหม่ LGBT หมายถึง ความหลากหลายของเพศวิถี (Sexuality) และลักษณะการแสดงออกทางเพศในทางสังคมและหมายถึงกลุ่มคนที่ไม่ใช่กลุ่มรักต่างเพศ แทนการระบุว่าเป็นเลสเบี้ยน เกย์ ไบเซ็กชวล หรือคนข้ามเพศ

2.3.3 กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศหรือที่เราเรียกกันว่ากลุ่ม “LGBTQ” ซึ่งเป็นตัวอักษรย่อของคำที่ใช้เรียกกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะความหลากหลายทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ และเป็นการอธิบายถึงบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยอิงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางเพศและเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ (Gender Identity)

กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศหรือ LGBTQ นั้น ย่อมาจาก Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, and Queer โดยที่ เลสเบี้ยน (Lesbian) หมายถึง ผู้หญิงที่รักผู้หญิง เกย์ (Gay) หมายถึง ผู้ชายที่รักผู้ชาย คนรักสองเพศ (Bisexual) หมายถึง บุคคลที่รักได้ทั้งผู้ชายและ

ผู้หญิง คนข้ามเพศ (Transgender) หมายถึง บุคคลที่รู้สึกพึงพอใจกับเพศภาวะหรืออัตลักษณ์ทางเพศที่ตรงข้ามกับเพศกำเนิดของตน และเคียร์ (Queer) หมายถึง บุคคลที่มีความภูมิใจในอัตลักษณ์ที่แตกต่าง (บุษกร สุริยสาร, 2557, น. 20) โดยตัวอักษรย่อเหล่านี้ล้วนแต่มีความหมาย ดังนี้

“L” ย่อมาจาก Lesbian เลสเบียน คือ ผู้หญิงที่ชอบผู้หญิงด้วยกัน และมักจะใช้คำว่าหญิงรักหญิง ซึ่งเป็นคำที่นิยมใช้กันโดยส่วนมากและสุภาพมากกว่าการเรียกคนกลุ่มนี้ว่า เลสเบียน ทอม ดี

“G” ย่อมาจาก Gay เกย์ คือ ผู้ชายที่ชอบผู้ชาย หรือคนที่ชอบเพศเดียวกัน (homosexual) ที่มี ลักษณะทางกายภาพเป็นผู้ชายโดยจะมีความรักและความปรารถนาในระหว่างเพศเดียวกัน การมีความสัมพันธ์ในแบบคู่รักหรือการมีเพศสัมพันธ์ (Sex) อาจจะไม่กำหนดว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ต้องเป็นฝ่ายรับหรือรุกเท่านั้นแต่อาจจะเป็นได้ทั้งสอง

“B” ย่อมาจาก Bisexual ซึ่งหมายถึงบุคคลที่มีความสนใจทางเพศทั้งกับผู้ชายและผู้หญิง โดยมีความชอบหรือพฤติกรรมทางเพศกับคนที่เป็เพศเดียวกันหรือเพศอื่นๆ คำว่า “bi” ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงสองอย่างตามตัวอักษร แต่หมายถึงมากกว่าหนึ่ง เช่น ผู้หญิงที่เป็นไบ (bisexual women) อาจมีความสนใจทางเพศกับทั้งผู้หญิง ผู้ชาย เกย์ หรือบุคคลที่มีเพศภาวะอื่น ๆ ปัจจุบันในประเทศไทยยังมีจำนวนคนที่เปิดเผยตัวว่าเป็นไบเซ็กชวลค่อนข้างน้อย

“T” ย่อมาจาก Transgender (คำที่คนไทยทั่วไปใช้เรียก คือผู้หญิงหรือผู้ชายข้ามเพศ) หรือ ทีจี คือบุคคลที่มีอัตลักษณ์ทางเพศและการแสดงออกที่สะท้อนเพศของตนเอง (เช่น การแต่งกายและพฤติกรรม ท่าทาง) ที่ไม่ตรงกับเพศกำเนิดอย่างสิ้นเชิง รวมไปถึงการผ่าตัดเปลี่ยนแปลงลักษณะทางเพศด้วย ผู้หญิงที่มีจิตใจเป็นผู้ชายหรือผู้ชายที่มีจิตใจเป็นผู้หญิง เราจะเรียกคนกลุ่มนี้เรียกสั้น ๆ ว่า ทรานส์ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. Male to female Transgender (MtF) หญิงข้ามเพศ (transwoman) ใช้เรียกคนข้ามเพศจากหญิงเป็นชายที่อยู่ในขั้นตอนการแปลงเพศหรือได้แปลงเพศเป็นหญิงแล้วรับรู้ว่าเป็นผู้ชาย และแสดงลักษณะท่าทางเป็นชายผ่านการแต่งตัวหรือท่าทาง อาจมีการทำศัลยกรรมเปลี่ยนแปลงลักษณะทางเพศ เช่น การตัดเต้านม หรือการเสริมอวัยวะเพศชาย

2. Female to Male Transgender (FtM) ชายข้ามเพศ (transman) ใช้เรียก คนข้ามเพศจากหญิงเป็นชายที่อยู่ในขั้นตอนการแปลงเพศหรือได้แปลงเพศเป็นชายแล้วรับรู้ว่าเป็นผู้หญิง และแสดงลักษณะท่าทางเป็นชายผ่านการแต่งตัวหรือท่าทาง อาจมีการทำศัลยกรรมเปลี่ยนแปลงลักษณะทางเพศ เช่น การเสริมเต้านม หรือการตัดอวัยวะเพศชาย

"Q" ย่อมาจาก Queer เครียร์ คือ คนที่ยังไม่แน่ใจในเพศ หมายถึง กลุ่มคนที่ไม่ได้มีเพศตามที่สังคมกำหนด ไม่จำกัดกรอบ เป็นเพศที่มองว่าทุกสิ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ไม่ตายตัว และมีความสับสนในตัวเองอย่างไร้ขีดจำกัด

2.4 แนวคิดสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ในปัจจุบันถึงแม้ว่าจะมีการส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ผลักดันให้กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศได้รับสิทธิเสรีภาพเช่นเดียวกับกลุ่มคนทั่วไปก็ตาม แต่สิ่งเราที่เห็นยังพบว่าสิทธิดังกล่าวเต็มไปด้วยข้อจำกัด เกิดการต่อต้านจากกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย เกิดการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม เพราะสังคมยังเชื่อว่ามนุษย์มีเพียงเพศชายและหญิงเท่านั้น จนทำให้คนกลุ่มนี้ต้องเผชิญหน้ากับการถูกกระทำและถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ดังนั้นผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการรวมไปถึงแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อนำมาใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม

2.4.1 หลักนิติรัฐ หลักความเสมอภาค และสิทธิมนุษยชน

หลักนิติรัฐ

เป็นหลักที่รัฐปกครองโดยกฎหมาย ไม่ใช่กฎที่ตั้งขึ้นโดยมนุษย์ด้วยกันเอง (Government of law and not of men) หลักนิติรัฐเป็นรัฐที่ต้องจำนนอยู่ภายใต้กฎหมายหรือภายใต้กฎเกณฑ์ที่ผู้มีอำนาจหรือรัฐนั้นกำหนดขึ้น โดยการกระทำของรัฐต้องปัจเจกชนแบ่งเป็นสองประการ คือ ประการแรก การกำหนดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนหรือปัจเจกชนและประการที่สอง คือ กำหนดวิธีและมาตรฐานที่รัฐหรือหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายสามารถใช้เพื่อนบรรลุวัตถุประสงค์ที่เป็นตัวกำหนดรวมเป็นเกณฑ์สองชนิดที่มีผลร่วมกัน สิ่งทีกล่าวมาข้างต้นคือการจำกัดอำนาจของรัฐ โดยอำนาจนั้นจะอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือกฎหมายที่รัฐเป็นตัวกำหนดขึ้นเอง และลักษณะเด่นของหลักนิติรัฐคือ รัฐไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือใช้วิธีการอื่นได้นอกจากกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่รัฐเป็นคนกำหนดขึ้นในเวลานั้น หากจะกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ รัฐไม่สามารถใช้มาตรการใด ๆ ต่อปัจเจกชนหรือประชาชนได้เว้นแต่กฎหมายที่รัฐตราขึ้นที่ให้อำนาจไว้โดยตรง (รัศมี ศรีมงคล, 2559, น. 522-523)

การมีกฎหมายที่ดี (Good law) การมีกฎหมายที่ดีนั้นมีสิ่งสำคัญ คือ ตัวกฎหมายต้องมีความชัดเจน เพื่อให้ประชาชนหรือปัจเจกชนเข้าใจความหมายและเข้าใจกฎหมายนั้นได้ง่าย และสามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้ถูกต้องและสามารถใช้กฎหมายได้ที่มีได้อย่างถูกต้อง และในเรื่องของสาระของกฎหมายนั้น เป็นที่แน่นอนว่ากฎหมายนั้นมีขึ้นเพื่อความเรียบร้อยและความดีงามของสังคม และความดีงามนั้น ย่อมทำให้สมาชิกในสังคมทุกคนได้รับประโยชน์ของกฎหมาย

และได้รับการปฏิบัติจากผู้บังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียมและมีเกิดความเป็นธรรม ซึ่งรัฐที่เป็นนิติรัฐต้องมีความชัดเจน หลักการนี้เรียกร้องความชัดเจนและความมั่นคงและแน่นอนของการตัดสินใจของรัฐตลอดจนเรียกร้องมิให้รัฐตรากฎหมายย้อนหลังหรือมีการกระทำการอันหนึ่งอันใดที่จะก่อให้เกิดผลร้ายหรือผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจของปัจเจกชนหรือประชาชนที่มีต่อรัฐ

หลักความเสมอภาค (Equity)

ความเสมอภาค ตามพจนานุกรมภาษาอังกฤษแคมบริดจ์ ฯ (Cambridge Advanced Learner's Dictionary & Thesaurus) มีความหมายคือ สถานการณ์ที่ทุกคนที่มีความแตกต่างกันใน ด้านต่าง ๆ อาทิ เชื้อชาติ ศาสนา เพศ ฯลฯ ล้วนได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรมและรวมไปถึงการได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกัน”

ภัทรดา เมฆนันทน์(2557) กล่าวว่า หลักความเสมอภาค คือ สิทธิในความเสมอภาค อันเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่ประชาชนสามารถยกขึ้นมากล่าวอ้างและเรียกร้องให้รัฐรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพหรือปฏิบัติต่อตนอย่างเท่าเทียมกับบุคคลอื่น

ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ (2540) กล่าวว่า การปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเสมอภาคนั้น จะต้องปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญเหมือนกันอย่างเท่าเทียมกัน และจะต้องปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญแตกต่างกันให้แตกต่างกันไปตามลักษณะของเรื่องนั้น ๆ”

ดร.เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์ (2548) ให้ความหมายของความเสมอภาค ไว้ว่า หลักความเสมอภาคเป็นหลักการที่ทำให้มีการปฏิบัติต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ อย่างเท่าเทียมกันหรือไม่เลือกปฏิบัติ (Non-Discrimination) ทั้งนี้การปฏิบัติตามหลักความเสมอภาคนั้น จะต้องปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญเหมือนกันอย่างเท่าเทียมกัน และจะต้องปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญแตกต่างกันให้แตกต่างกันไปตามลักษณะของเรื่องนั้น ๆ จึงจะทำให้เกิดความยุติธรรมภายใต้หลักความเสมอภาคขึ้น

ซึ่งหลักความเสมอภาคเป็นหลักที่ทำให้ประชาชนทุกคนได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นเพศ ชนชาติ หรือศาสนาใดก็ตาม หลักความเสมอภาคนั้นสามารถแบ่งออกเป็นหลายประเด็น ดังนี้

1.หลักความเสมอภาคทั่วไปและหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่อง

หลักความเสมอภาคทั่วไปถือว่าเป็นหลักเดียวกับหลักความเสมอภาคต่อหน้ากฎหมายที่บุคคลสามารถเรียกร้องให้รัฐปฏิบัติต่อตนเช่นเดียวกับที่ปฏิบัติต่อบุคคลอื่นอย่างเท่าเทียมกัน ส่วนหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่อง หมายถึง การที่กฎหมายบัญญัติหลักความ

เสมอภาคไว้ในขอบเขตเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ เช่น ความเสมอภาคในการรับบริการสาธารณะ

2. หลักการห้ามเลือกปฏิบัติ (Principle of Non-discrimination)

ตั้งอยู่บนแนวคิดว่าด้วยเรื่องความเสมอภาค (Equality) มีสาระสำคัญอธิบายไว้ว่า ภายใต้กฎหมายธรรมชาติบุคคลทุกคนเกิดมาแล้วย่อมมีความเสมอภาคและมีความเท่าเทียมกัน การได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันของบุคคล จึงเป็นสิทธิที่เกิดโดยธรรมชาติ อันเกิดขึ้นมาพร้อมกับความเป็นมนุษย์

หลักสิทธิมนุษยชน

แนวความคิดเรื่องสิทธิมนุษยชนจะปรากฏขึ้นตั้งแต่สมัยกรีกโรมัน แต่ในสมัยนั้นไม่ได้ เรียกว่าสิทธิมนุษยชน (Human Rights) แต่เรียกว่า “สิทธิธรรมชาติ (Natural Rights)” และต่อมาได้เรียกว่า “สิทธิของมนุษย์ (Rights of Man)” ก่อนที่จะมีการเรียกว่าสิทธิมนุษยชนเหมือนในปัจจุบัน (รัฐศักดิ์ แย้มลัมย์, 2562)

ซึ่งความหมายของ “สิทธิมนุษยชน” มีผู้ให้คำนิยามไว้หลายความหมาย ดังนี้

1. สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลซึ่งปกป้อง “ปัจเจกบุคคล (Individual) หรือ “กลุ่มบุคคล” (Group) จากการกระทำที่ต้องห้ามของสมาชิกอื่นหรือรัฐโดยกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจารีตประเพณีระหว่างประเทศ ดังนั้น สิทธิมนุษยชนคือสิทธิที่ครอบคลุมถึงการดำรงอยู่ของมนุษย์เพื่อให้ชีวิตที่ดีในสังคมที่ดี โดยมีหลักการที่สำคัญ 3 เรื่อง คือ สิทธิในชีวิต สิทธิในการยอมรับนับถือ และสิทธิในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ชอบธรรม

2. สิทธิขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนได้รับอย่างเสมอภาค เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างสงบสุขมีศักดิ์ศรี มีเสรีภาพ และมีความเมตตาต่อกันและกัน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา สถานภาพทางกาย หรือสุขภาพ

3. ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือตามกฎหมายไทยหรือสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี

4. สิทธิขั้นพื้นฐานที่มนุษย์เกิดมาพร้อมกับความเท่าเทียมกันในเรื่องของศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์และสิทธิเพื่อดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศอายุ ภาษา ศาสนา และสถานภาพทางกายและสุขภาพ รวมทั้งความเชื่อทางการเมืองหรือความเชื่ออื่น ๆ ที่ขึ้นกับพื้นฐานทางสังคมและสิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งที่ไม่สามารถถ่ายทอดหรือโอนให้แก่ผู้อื่นได้

2.4.2 สิทธิ (Right) และเสรีภาพ (Liberty)

สิทธิ (Right)

คือ อำนาจทางกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองกับบุคคลซึ่งก่อให้เกิดหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามประมวลกฎหมาย มีการรับรอง คุ้มครอง และต้องไม่เป็นการรบกวนสิทธิหรือหน้าที่อันสมควรเป็นไปตามสิทธิที่ตนเองพึงได้รับ เป็นความชอบธรรมที่บุคคลสามารถใช้กับผู้อื่นเพื่อคุ้มครองและรักษาประโยชน์อันสมควรได้ ซึ่งเป็นการตีความหมายของกลุ่มประเทศเสรี

ส่วนกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ได้ให้ความหมายคำว่า สิทธิ คือ การที่บุคคลกระทำการใด ๆ ได้ทั้งสิ้นเพื่อประโยชน์ของชนชั้นกรรมาชีพ นอกจากนี้ สิทธิยังสามารถตีความเป็น 2 นัย คือ สิทธิทางกฎหมาย (Positive rights) คือ อำนาจหรือประโยชน์กฎหมายสามารถรับรองและคุ้มครองกับสิทธิทางศีลธรรม (Moral rights) คือสิทธิที่เกิดจากความรู้สึกนึกคิดของคนทั่วไปว่าวิถีทางที่ถูกต้องและเป็นธรรมในกรณีหนึ่งกรณีใดควรเป็นเช่นนั้น แต่วิถีที่ถูกต้องและเป็นธรรมในกรณีนั้น อาจยังไม่มีรับรองคุ้มครองตามกฎหมายหรือบังคับให้การเป็นไปตามสิทธิดังกล่าวนั้นโดยนักวิชาการได้ให้ความหมายของ "สิทธิ" ไว้หลายความเห็น ดังนี้

สิทธิ คือ ประโยชน์หรืออำนาจของบุคคลที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองมิให้มีการละเมิด รวมทั้งบังคับการให้เป็นไปตามสิทธิในกรณีที่มีการละเมิดด้วย เช่น สิทธิในครอบครัว สิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัว สิทธิในเกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในการเลือกอาชีพ ถิ่นที่อยู่ การเดินทาง สิทธิในทรัพย์สิน เป็นต้น

สิทธิ มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2554 ว่า“อำนาจอันชอบธรรม หรืออำนาจที่กฎหมายรับรองให้กระทำการใด ๆ โดยสุจริตได้อย่างเป็นอิสระ แต่การกระทำนั้นต้องไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของคนอื่น

รัฐกร วิทิตานนท์ (2553) ให้ความหมายของ สิทธิ ว่าหมายถึง ประโยชน์ที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้หรืออำนาจที่จะกระทำการ ใดๆ ได้อย่างอิสระ โดยได้รับรองจาก กฎหมาย

นิรันดร์ พิทักษ์วัชร (2554) อธิบายว่า สิทธิ ในความหมายโดยทั่วไปคือ สิ่งที่เป็นประโยชน์และ ความถูกต้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างเดียวยังไม่ได้ เพราะมีฉะนั้นแล้ว บางคนจะคิดว่าเมื่อตนเองมีสิทธิแล้วย่อมทำการใดตามสิทธิที่ตนเองมีอยู่ก็ได้เพราะเป็นประโยชน์สำหรับตน ทั้งที่การใช้สิทธิในเรื่องนั้นอาจเป็นโทษโดยการไปละเมิดสิทธิของผู้อื่นได้เช่นกัน เพราะฉะนั้น ประโยชน์ต้องมาพร้อมกับความถูกต้อง จึงเป็นหลักการที่เรียกว่าสิทธิ

เสรีภาพ (Liberty)

คือ ความเป็นเสรีหรือสภาพที่ทำได้โดยปราศจากอุปสรรค สภาพที่มีสิทธิที่จะทำหรือจะพูดได้โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เสรีภาพจึงเป็นอำนาจอันชอบธรรมที่กฎหมายรับรอง และคุ้มครองแก่บุคคลที่จะกระทำการหรือไม่กระทำการใด ๆ ตามที่ต้องการได้อย่างอิสระ หรือโดยปราศจากจากอุปสรรคหรือการบังคับขัดขวาง เสรีภาพจึงทำหน้าที่ตามกฎหมายให้รัฐและบุคคลอื่นที่จะต้องเคารพและไม่ไปรบกวน ขัดขวางการใช้เสรีภาพของบุคคลนั้น โดยสรุปเสรีภาพคือ ความเป็นอิสระที่จะกระทำการ หรือดเว้นกระทำการใด ๆ คำว่า "สิทธิ" และ "เสรีภาพ" สามารถใช้แลกเปลี่ยนกันได้หากว่าเสรีภาพใดมีกฎหมายรับรองและคุ้มครองเสรีภาพนั้นอาจเป็นสิทธิด้วย ดังที่มักเรียกรวมกันไปว่าสิทธิและเสรีภาพ (พรชัย เลื่อนฉวี, 2554, น. 46) ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของเสรีภาพ ดังนี้

"เสรีภาพ" มีความหมายตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ว่า ความสามารถที่จะกระทำการใด ๆ ได้ตามที่ตนปรารถนาโดยไม่มีอุปสรรคขัดขวาง เช่น เสรีภาพในการพูด เสรีภาพในการนับถือศาสนา เสรีภาพในการแต่งกาย รวมไปถึงความเป็นสิทธิที่จะทำพูดได้โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น"

วรพจน์ วิศรุตพิชญ์ (2543) อธิบายว่า "เสรีภาพ" หมายถึง ภาวะของมนุษย์ที่ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของผู้อื่น เป็นภาวะที่ปราศจากการถูกหน่วงเหนี่ยวขัดขวางบุคคลใดบุคคลหนึ่งย่อมมีเสรีภาพอยู่ตราบเท่าที่เขาไม่ถูกบังคับให้กระทำในสิ่งที่เขาไม่ประสงค์จะกระทำและไม่ถูกหน่วงเหนี่ยวขัดขวางไม่ให้กระทำในสิ่งที่เขาประสงค์จะกระทำ โดยสรุปแล้วเสรีภาพ คือ อำนาจของบุคคลในอันที่จะกำหนดตนเอง โดยอำนาจนี้บุคคลย่อมเลือกวิถีชีวิตของตนเองได้ด้วยตนเอง ตามใจปรารถนา เสรีภาพจึงเป็นอำนาจที่บุคคลมีอยู่เหนือตนเอง

ณัฐกร วิทิตานนท์ (2553) ให้ความหมายของ เสรีภาพ ว่าหมายถึง ความเป็นอิสระที่จะกระทำการหรือดเว้นการกระทำใด ๆ

นิรันดร์ พิทักษ์วัชร (2554) อธิบายว่า "เสรีภาพ" ในความหมายโดยทั่วไปคือ เป็นลักษณะของการแสดงออกของบุคคลหรือการปฏิบัติตามสิทธิที่ตนมีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเสรีภาพในการพูด การเขียน หรือเสรีภาพในด้านการแสดงออก แต่เสรีภาพดังกล่าวนี้ก็ต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตของสิทธิด้วย

2.4.3 ความต้องการด้านสิทธิของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศหรือที่เราเรียกกันสั้น ๆ ว่า กลุ่ม LGBTQ มักถูกเลือกปฏิบัติจากบุคคลกลุ่มหนึ่งที่ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจในตัวตนและวิถีชีวิตของเพศที่หลากหลาย การรับรู้เรื่องความแตกต่างของความหลากหลายทางเพศจึงเป็นผลพวงมาจากการ

ยึดแน่นและติดอยู่ภายใต้วัฒนธรรมความเป็นเพศกระแสหลักแบบหญิงชายเพียงเท่านั้น โดยผู้ที่จัดวางตนเองในกรอบแห่งเพศกระแสหลักจะได้รับการยอมรับและมีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร รวมไปถึงสิทธิด้านต่าง ๆ ได้มากกว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ทำให้เกิดช่องว่างหรือการขาดชุดความรู้และการทำความเข้าใจ ผลที่ตามมาคือการขาดบุคลากรทั้งภาครัฐในเรื่องความเข้าใจตัวตนของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ) ส่งผลต่อรูปแบบการให้บริการทางสังคมไปจนถึงการสร้างนโยบายที่ขาดมิติความละเอียดอ่อนต่อประเด็นความหลากหลายทางเพศ

การรวบรวมประเด็นสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ) ระบุอย่างชัดเจนถึงสถานการณ์การเลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยเฉพาะที่เกิดกับกะเทย สาวประเภทและบุคคลคนข้ามเพศ ว่าเกิดการละเมิดสิทธิขั้นไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการแต่งกายในการเข้ารับปริญญา การห้ามแต่งกายตามเพศภาวะที่ตนเลือกในสถานศึกษา การใช้คำนำหน้านามที่ไม่ตรงกับเพศสภาพ การสมรสระหว่างเพศเดียวกัน รวมไปถึงการใช้ห้องน้ำสาธารณะที่มีการแบ่งแยกเพียงแค่เพศชายและหญิงเพียงเท่านั้น

หากหลักการสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นหลักการสากลยืนยันถึงสิทธิขั้นพื้นฐานที่ติดตัวมาโดยกำเนิดของมนุษย์ คำถามสำคัญคือสิทธิดังกล่าวนี้หมายรวมถึงสิทธิในการกำหนดความต้องการความเป็นเพศของตนเอง หรือความสามารถเลือกวิถีชีวิตทางเพศได้เองหรือไม่ ด้วยเหตุนี้การมีสิทธิที่จะกำหนดความต้องการความเป็นเพศของตนเองจึงเป็นประเด็นสิทธิมนุษยชนอีกประเด็นหนึ่งที่สังคมควรที่จะเรียนรู้และควรมีการรณรงค์ให้เกิดความรู้ความเข้าใจและให้ความสำคัญมากยิ่งขึ้น แต่ในปัจจุบันความไม่เป็นธรรมที่สังคมไม่ยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศให้มีสิทธิเหมือนประชาชนทั่วไป และสังคมเองก็ไม่พยายามที่จะเรียนรู้เรื่องนี้เท่าที่ควร และยังเข้าใจผิดในเรื่องวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในอีกหลาย ๆ ประเด็น ทั้งเรื่องเพศ รสนิยมทางเพศ การแสดงออกทางเพศ รวมทั้งเรื่องสิทธิและการคุ้มครองเมื่อประสบกับปัญหาในเรื่องการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ

การถูกละเมิดสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ) ในสังคมไทย พบว่าองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์มีอิทธิพลและเป็นที่สำคัญมาก โดยได้ครอบงำสิทธิในการกำหนดความต้องการความเป็นเพศ ตัวอย่างที่น่าสนใจคือความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์มีอำนาจวินิจฉัยกะเทยให้ตกอยู่ในภาวะเจ็บป่วยทางร่างกายหรือไม่ก็ระบุให้เป็นผู้ผิดปกติทางจิตทางจิตต้องได้รับการรักษา เหตุนี้จึงมีผู้คนจำนวนมากเชื่อตามวาทกรรมทางการแพทย์ องค์ความรู้นี้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ) ซึ่งสิ่งที่กล่าวมานี้เป็นต้นเหตุแห่งการถูกเลือกปฏิบัติ การถูกละเมิดและลิดรอนสิทธิ รวมทั้งปัญหาการเป็นเหยื่อของ

ความรุนแรงในทุกรูปแบบ ยิ่งเน้นย้ำว่าสังคมไทยยังไม่มีที่ยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ) อย่างแท้จริง หากแต่เป็นไปเพียงการรับรู้ว่ามีตัวตนอยู่เพียงเท่านั้น ยังก้าวไปไม่ถึงการยอมรับและการส่งเสริมเรื่องสิทธิ สิ่งที่บ่งบอกว่าผู้คนในสังคมยังไม่ยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ) คือการที่นโยบายต่าง ๆ ยังไม่ได้สอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ) แม้ว่าจะมีพระราชบัญญัติออกมาคุ้มครองแล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่เป็นที่รู้จักของคนในสังคมและสถาบันทางสังคมต่าง ๆ เช่น การศึกษา สาธารณสุข แรงงาน ก็ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนต่อการปฏิบัติกับคนเพศทางเลือกเลย เช่น พื้นที่ปลอดภัยในโรงเรียน การแต่งกาย การแต่งงาน การจ้างงาน เป็นต้น

การเมืองไทยยังไม่ได้ให้ความสนใจเรื่องผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ) ในสังคมมากเท่าที่ควร เป็นผลมาจากวิธีคิดที่อคติต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศและไม่ได้สนใจต่อสถานการณ์การเลือกปฏิบัติทางเพศในสังคม พรรคการเมืองหลาย ๆ พรรคไม่ได้มีนโยบายที่ถูกต้องและถูกนำเสนอจากความต้องการของประชาชนในด้านนี้ และในแวดวงการเมืองไทยยังเต็มไปด้วยการกดขี่ทางเพศ โดยสังเกตได้จากสัดส่วนของนักการเมืองหญิงหรือตำแหน่งรัฐมนตรีที่ไม่เคยคิดเรื่องสัดส่วนเพศ ไม่ว่าพรรคไหนก็ไม่สามารถก้าวข้ามจากอคติเหล่านี้ไปได้ จากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นทั้งที่ความต้องการต่อการมีนโยบายใหม่ ๆ ในการสนับสนุนสิทธิความหลากหลายทางเพศเป็นทิศทางของการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนและเป็นทิศทางของโลก

ในการประชุมระดับสูงกับองค์การสหประชาชาติ ผู้แทนหลายประเทศทั่วโลก ตั้งแต่ประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีในหลายประเทศต่างแสดงทัศนะในการทำงานด้านสิทธิทางเพศ ถือเป็นเรื่องที่ น่าสนใจมาก ทำให้ได้เห็นว่าคุณภาพในหลายประเทศมีวิธีการนำนโยบายไปปฏิบัติ และผลักดันจนมีผลงานการพัฒนาด้านสิทธิมนุษยชนขึ้น ส่งผลให้ศักยภาพของการบริหารประเทศมีมุมมองด้านสิทธิทางเพศมากขึ้น สะท้อนถึงพื้นฐานความเข้าใจเรื่องสิทธิของประเทศนั้น ๆ ที่ได้คิดวางแผนและลงมือทำให้ออกมาในรูปของนโยบาย กฎหมาย เช่น กฎหมายการแต่งงานของคนรักเพศเดียวกัน กฎหมายการรับรองเพศ ถือเป็น การส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง

หากกล่าวถึงระบบการให้บริการทางสิทธิและสวัสดิการที่มีต่อการกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศอาจเห็นได้ว่าการมีสิทธิและสวัสดิการสังคมด้านอื่น ๆ ยังไม่พบหลักฐานหรือการศึกษาวิจัยที่ชัดเจนทั้งในทางนโยบายและในทางปฏิบัติ กล่าวได้ว่าความรู้ในการทำงานกับกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ และข้อมูลที่เป็นหลักฐานในเชิงสถิติหรือ

รายงานที่เป็นประโยชน์และจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องมีอยู่อย่างจำกัด โดยการเคลื่อนไหวของภาคประชาสังคมทั้งในระดับปฏิบัติ คือการรวบรวมประเด็นและลุกขึ้นมาเรียกร้องด้วยตนเอง เช่น การเปลี่ยนคำนำนาม กฎหมายแต่งงานของคนรักเพศเดียวกัน รวมไปถึงการเรื่องแต่งกายและการเข้าห้องน้ำสาธารณะของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งการรับรู้ของภาครัฐยังขาดความรู้และความเข้าใจที่มากพอเทียบกับปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องด้วยกลไกในระบบของราชการยังไม่สามารถรองรับปัญหาที่เกิดขึ้นได้จริง งานส่วนใหญ่จึงเป็นงานของกลุ่มของนักเคลื่อนไหวหรือภาคประชาสังคม ซึ่งไม่เพียงพอและไม่สามารถตอบสนองต่อปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ สังคมไทยจะมีแนวโน้มการยอมรับความหลากหลายทางเพศได้มากขึ้นแบบทีละเรื่องอย่างช้า ๆ ค่อยเป็นค่อยไป (เคท ครั่งไพบูลย์, 2565, น. 231-233)

โดยสรุปแล้วปัญหาความเหลื่อมล้ำในเรื่องของความต้องการด้านสิทธิสวัสดิการทางสังคมของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศนั้น เป็นผลพวงจากโครงสร้างสังคมไทยที่ไม่คำนึงในหลักการสิทธิมนุษยชนโดยปัญหาที่กลุ่ม LGBTQ กำลังเผชิญอยู่ตอนนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประการ ดังนี้

ประการแรก ได้แก่ สิทธิด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศไม่ว่าจะมีเชื้อชาติ ศาสนา ชนชั้น หรือมีรสนิยม ทางเพศแบบใดก็ตาม หากกล่าวถึงเรื่องของคำนำหน้านาม ซึ่งเป็นคำที่บ่งบอกเพศ วัย และสถานะของคนในสังคม เช่น นาย, นาง และนางสาว โดยแบ่งตามเพศกำเนิด ยกตัวอย่างเช่น กรณีหญิงข้ามเพศที่ต้องนอนรักษาตัวในวอร์ดผู้ชายของโรงพยาบาลเพราะคำนำหน้านามของเธอยังเป็นนาย แม้ร่างกายของเธอก็จะเป็นผู้หญิง รวมถึงสิทธิในการยกเว้นการเข้ารับราชการทหาร ซึ่งคนข้ามเพศยังถูกจัดอยู่ในกลุ่มผู้มีความผิดปกติทางจิต และสิทธิในการเข้าทำงานโดยไม่แบ่งเพศแยกตามสภาพ เป็นต้น และเรื่องของสิทธิการแต่งกายข้ามเพศ ยกตัวอย่างเช่น เรื่องการบังคับแต่งเครื่องแบบนิสิตนักศึกษาในสถานศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

ประการที่สอง ได้แก่ สิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ ปัจจุบันประเทศไทยหันมาให้ความสนใจกับสิทธิและความเท่าเทียมทางเพศมากขึ้น อย่างไรก็ตามแม้ในทางปฏิบัติจะดูเหมือนประเทศไทยได้ให้การยอมรับเพศทางเลือก และเริ่มมีความพยายามในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิของกลุ่มบุคคลเหล่านี้ แต่ก็ยังไม่มีการจัดการหรือคำนึงในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพเพื่อรองรับกลุ่มบุคคลเหล่านี้ ดังเช่นในเรื่อง “ห้องน้ำสาธารณะ” ซึ่งโดยทั่วไปจะแบ่งแค่หญิง-ชายเท่านั้น อันส่งผลให้เพศทางเลือกไม่สามารถเลือกห้องน้ำที่เหมาะสมกับตนเองได้ และสุดท้าย ก็อาจสร้างความอึดอัดใจให้แก่ทั้งชาย-หญิงและเพศทางเลือก เมื่อต้องใช้พื้นที่ร่วมกัน

ซึ่งอาจส่งผลต่อสุขภาพตามมาได้เมื่อมีการพยายามไม่ใช้ห้องน้ำสาธารณะเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาดังกล่าว

ประการที่สาม สิทธิด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว เห็นได้ชัดจากเรื่องการเรียกร้องสมรสเท่าเทียม เราะสังคมไทยในปัจจุบันมีความซับซ้อนและขัดแย้งอยู่มาก แม้ว่าสังคมจะมีคนบางกลุ่มยอมรับบุคคลผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ แต่ความชิงชังและอคติสำหรับคนบางกลุ่มที่มีต่อกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ) ยังปรากฏให้เห็น อีกทั้งยังมีการเลือกปฏิบัติต่อคนกลุ่มนี้เนื่องด้วยหลากหลายเหตุผล ซึ่งเกิดขึ้นทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว

2.5 กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสิทธิผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย

สำหรับในประเทศไทยกฎหมายที่มีความเชื่อมโยงกับกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศยังไม่มีบัญญัติแน่ชัด โดยผู้วิจัยจะยกหลักกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เพื่อแสดงทัศนะและภาพรวมของสังคมไทยในประเด็นของสิทธิและเสรีภาพของผู้มีความหลากหลายทางเพศ

2.5.1 กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

กฎหมายรัฐธรรมนูญ (Constitution) หมายถึง กฎหมายที่มีลำดับศักดิ์สูงสุดในการปกครองรัฐและเป็นแม่บทของกฎหมายทั้งปวง หากมีกฎหมายหรือข้อบังคับใดที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ถือว่าเป็นโมฆะทันที หน้าที่หลักของรัฐธรรมนูญคือการบัญญัติหลักการที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศ เช่น รูปแบบของรัฐ การแบ่งอำนาจอธิปไตย สิทธิหน้าที่ของประชาชน เป็นต้น

โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี 2560 หมวด 3 มาตรา 27 ได้กล่าวถึงการสามารถมีสิทธิและเสรีภาพอย่างเสมอภาคกัน ซึ่งรวมถึงการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นทำต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ที่มีสาเหตุอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางเพศ ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา อายุ ความพิการ สภาพทางกายและสุขภาพ สถานะบุคคล ฐานทางเศรษฐกิจและสังคม ความคิดเห็นทางการเมืองที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ความเชื่อทางศาสนา หรือเหตุอื่นใดไม่สามารถกระทำได้ (อารยา สุขสม, 2561)

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ได้มุ่งเน้นขอบเขตของการคุ้มครองเฉพาะเพศชายหรือเพศหญิงเท่านั้น จึงทำให้สามารถตีความอีกนัยหนึ่งได้ว่าประเทศไทยนั้นมีการรับรู้ในเรื่องของความหลากหลายทางเพศอยู่พอสมควรเมื่อเปรียบเทียบกับในภูมิภาคเอเชียเอง แต่นอกจากการเปิดกว้างทางเพศแล้ว ผู้มีความหลากหลายทางเพศยังต้องมีสวัสดิการหรือกฎหมายรับรอง

อย่างถูกต้อง เพื่อสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคอย่างแท้จริงในสังคมไทย

2.5.2 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights UDHR)

เป็นพื้นฐานของหลักการสิทธิมนุษยชนในรัฐธรรมนูญและกฎหมายในระดับประเทศของประเทศต่าง ๆ สิทธิมนุษยชนที่ระบุไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนจำแนกกว้าง ๆ ได้เป็น 2 ส่วน คือ สิทธิของพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งรวมถึงสิทธิในชีวิต เสรีภาพและความมั่นคงของบุคคล อิสรภาพจากความเป็นทาสและการถูกทรมาน ความเสมอภาคในทางกฎหมาย สิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เสรีภาพในทางความคิด การนับถือศาสนา การแสดงความคิดเห็น เป็นต้น ส่วนอีกด้านหนึ่งคือสิทธิในทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงสิทธิในการทำงาน สิทธิทางการศึกษา สิทธิทางอาหาร และสิทธิที่จะได้รับบริการทางด้านสาธารณสุข เป็นต้น ลักษณะเฉพาะของสิทธิมนุษยชนที่ระบุไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน คือ

1. เป็นสิทธิที่ติดตัวมากับความเป็นมนุษย์ (Inherent) หมายถึงเมื่อคนเกิดมาก็มีสิทธิมนุษยชนติดตัวมาด้วย

2. เป็นสิทธิที่เป็นสากล (Universal) คือเป็นสิทธิของมนุษย์ทุกคนเหมือนกันไม่ว่าจะมีเชื้อชาติเพศ หรือนับถือศาสนาใด ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มาจากพื้นฐานสังคมหรือการเมืองอย่างไรก็ตาม มนุษย์ทุกคนเกิดมามีอิสระเสรีมีความเท่าเทียมกันในสิทธิและศักดิ์ศรี

3. เป็นสิทธิที่ไม่สามารถถูกพรากไป หรือยกให้แก่กันได้ (Inalienable) คือไม่มีใครจะมาพรากเอาสิทธิมนุษยชนไปจากบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ถึงแม้ว่ากฎหมายของประเทศ จะไม่ยอมรับรับรองสิทธิมนุษยชน หรือแม้จะละเมิดสิทธิมนุษยชนก็ตาม ประชาชนของประเทศนั้นก็ยังมียุติธรรมอยู่

4. เป็นสิทธิที่ไม่ถูกแยกออกจากกัน (Indivisible) กล่าวคือ สิทธิมนุษยชนที่ได้รับการรับรองภายใต้ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนซึ่งประกอบด้วยสิทธิสองส่วนคือ สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองกับสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมนั้น จะต้องไม่ถูกแยกออกจากกัน สิทธิทั้งสองส่วนนี้จะต้องได้รับการเคารพ ปกป้อง และเติมเต็ม (ทำให้เกิดขึ้น) เพื่อที่จะให้บุคคลทุกคนสามารถดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีนอกจากนั้นปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนได้ระบุหลักการที่สำคัญไว้เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติคือหลักความเสมอภาค (Equality) และการไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination) ซึ่งหมายถึงการที่ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกันไม่ว่าจะมีความแตกต่างด้านเชื้อชาติสีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความเชื่อทางการเมือง สถานภาพทางการเมืองหรือสถานภาพอื่น ๆ

2.5.3 หลักการ Yogyakarta Principles (The Yogyakarta Principles)

บรรทัดฐานของสังคมได้จัดวางอัตลักษณ์ทางเพศและวิถีทางเพศผ่านจารีตประเพณีมาเป็นเวลานาน ซึ่งสามารถพบเห็นความรุนแรงและความเหลื่อมล้ำที่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่ไม่ได้เป็นไปตามความเข้าใจของสังคมในขณะนั้น จึงเกิดการรวมตัวขององค์กรสิทธิมนุษยชน นักนิติศาสตร์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อร่วมกันสร้างความเข้าใจที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง” โดยจัดตั้งเป็นลักษณะของกฎกติการะหว่างประเทศที่สามารถเป็นแกนกลางในการสร้างรากฐานที่มั่นคงในเรื่องของสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคทางเพศ จึงเป็นที่มาของ หลักการ Yogyakarta Principles (Yogyakarta principle) ที่ว่าด้วยการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ โดยมีจัดการประชุม ณ มหาวิทยาลัย Gadjah Mada เมือง Yogyakarta ประเทศอินโดนีเซีย ในปีพ.ศ. 2549 (คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2551)

ความเสมอภาคและเสรีภาพนั้นเป็นสิ่งที่ควรมองกับมนุษย์ทุกคน ดังนั้นสิทธิมนุษยชนทั้งหมดล้วนมีความยึดโยงกันไม่สามารถแยกจากกันได้ ว่าด้วยความคุ้มครองทางเพศต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศในระดับสากล แนวคิดหลักประกอบไปด้วยความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางเพศ โดยเน้นไปที่การสร้างสร้างความเข้าใจและความรู้เกี่ยวกับการไม่เลือกปฏิบัติบนพื้นฐานเรื่องเพศ ได้แก่ เพศสรีระ (Sex) เพศภาวะ (Gender) เพศวิถี (Sexuality) ซึ่งครอบคลุมถึงประเด็นอัตลักษณ์และวิถีทางเพศของมนุษย์ โดยกำหนดเอาไว้ทั้งสิ้น 29 ข้อ โดยอำนาจ มงคลสืบสกุล (2561) ได้จัดแบ่งออกเป็น 8 กลุ่ม ได้แก่ (อำนาจ มงคลสืบสกุล, 2561)

กลุ่มที่หนึ่ง สิทธิมนุษยชนที่เป็นสากล ตั้งแต่ข้อ 1-3 ประกอบด้วย สิทธิมนุษยชนที่เป็นสากล สิทธิในความเสมอภาคและห้ามเลือกปฏิบัติ และสิทธิในการรับรองทางกฎหมาย ครอบคลุมถึงสิทธิที่รับรองความเท่าเทียมในความเป็นมนุษย์ จะไม่มีการแบ่งแยกอัตลักษณ์และวิถีทางเพศ อีกทั้งได้รับการยอมรับทางกฎหมาย โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตามแต่

กลุ่มที่สอง สิทธิความมั่นคงในความเป็นมนุษย์ ตั้งแต่ข้อ 4-11 ประกอบด้วย สิทธิในชีวิต สิทธิในหลักประกันของบุคคล สิทธิเรื่องของความเป็นส่วนบุคคล สิทธิในความเป็นอิสระจากการถูกเพิกถอนเสรีภาพโดยพลการ สิทธิในการพิจารณาคดีด้วยความเป็น สิทธิในความอิสระจากการทรมาน และการปฏิบัติหรือลงโทษในลักษณะทารุณโหดร้าย หรือทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิในความคุ้มครองจากการแสวงหาประโยชน์การค้า และการลักพาตัวในทุกรูปแบบ รวมไปถึงการรับรองทางกฎหมายในเรื่องของสิทธิในชีวิตของตนเอง โดยจะไม่ขึ้นกับวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ อีกทั้งจะไม่มีการแทรกแซงโดยพลการ เป็นต้น

กลุ่มที่สาม สิทธิทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ตั้งแต่ข้อ 12-18 ประกอบด้วย สิทธิในการทำงาน สิทธิในประกันสังคม และมาตรการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ สิทธิในมาตรฐานการครองชีพตามสมควร สิทธิในการมีที่อยู่อาศัยตามสมควร สิทธิในการศึกษา สิทธิในการจัดให้มีมาตรฐานสูงสุดด้านสุขภาพ ซึ่งครอบคลุมถึงสวัสดิการในการเรียนและทำงานที่รวมถึงคุณภาพชีวิตในการประกอบอาชีพและสุขอนามัยโดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ

กลุ่มที่สี่ สิทธิในการแสดงออก การแสดงความคิดเห็น และการสมาคม ตั้งแต่ข้อ 19-21 ประกอบด้วย สิทธิในความเห็นและการแสดงความคิดเห็น สิทธิในอิสระด้านการชุมนุมโดยสงบ และการสมาคม สิทธิในอิสระด้าน ความเชื่อ และศาสนา ทั้งในประเด็นของวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ และประเด็นอื่น ๆ รวมถึงสามารถแสดงความคิดเห็นได้โดยเสรีภาพ

กลุ่มที่ห้า เสรีภาพในการย้ายถิ่นฐานและการแสวงหาที่พักพิง ปรากฏในข้อ 22 -23 ได้แก่ สิทธิในอิสระด้านการย้ายถิ่นฐาน และสิทธิในการแสวงหาที่พัก มีความเชื่อมโยงเกี่ยวกับการย้ายถิ่นฐาน หรือการอพยพลี้ภัยจากสถานการณ์ที่โหดร้าย และไร้มนุษยธรรมที่มาจากประเด็นวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ

กลุ่มที่หก สิทธิการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมชีวิตและครอบครัว ตั้งแต่ข้อ 24-26 ประกอบด้วย สิทธิในการก่อตั้งครอบครัว สิทธิในการมีส่วนร่วมในการดำรงชีวิตทางปกครอง และสิทธิในการมีส่วนร่วมในการดำรงชีวิตทางวัฒนธรรม มีความเชื่อมโยงถึงประเด็นของการสร้างครอบครัว โดยไม่จำกัดกรอบเฉพาะบุคคลต่างเพศ รวมถึงสามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมและวัฒนธรรม อาทิเช่น กิจกรรมทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการของตน สามารถเข้าถึงบริการจากภาครัฐอย่างเสมอภาค อีกทั้งสามารถแสดงออกถึงความหลากหลายทางเพศ เป็นต้น

กลุ่มที่เจ็ด สิทธิของการต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน ปรากฏในข้อ 27 ประกอบด้วย สิทธิในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน โดยเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและเสริมสร้างสิทธิมนุษยชน รวมถึงกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาสิทธิของผู้มีวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลายตามหลักมนุษยชน เป็นต้น

กลุ่มที่แปด สิทธิต่อการรับผิดชอบ ชดเชย และเยียวยา ต่อการละเมิดสิทธิต่าง ๆ ปรากฏในข้อ 28-29 ประกอบด้วย สิทธิในการเยียวยาแก้ไขและการชดเชยในลักษณะเกิดผลใช้บังคับได้ และการระบอความรับผิดชอบ โดยมีความเชื่อมโยงในประเด็นของการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มาจากเรื่องวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ ควรมีการเยียวยาที่เหมาะสม และประการสุดท้ายกล่าวถึง

เจ้าหน้าที่รัฐหรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบในการละเมิด จะไม่มีการเพิกเฉยต่อความไม่เป็นธรรมในด้านวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ

ภาพรวมของกฎหมายระดับสากลสามารถเห็นได้ว่าการพัฒนาการครอบคลุมในประเด็นของวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ โดยให้ความสำคัญกับมิติทางสังคมของผู้มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียม ความเสมอภาค และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อีกทั้งริเริ่มในประเด็นของการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการในด้านต่าง ๆ กล่าวได้ว่าการรับรู้และทัศนคติของคนในสังคมมีผลต่อทิศทางของการจัดตั้งกฎหมายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากเปรียบเทียบกับสังคมปัจจุบันที่เรื่องเพศมีความตื่นใหลมากกว่าในอดีต สำหรับในประเด็นดังกล่าวผู้วิจัยจะตีความผ่านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. สิทธิด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ ได้แก่

1.1 คำนำหน้านาม

ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่รับรองสถานะของผู้มีความหลากหลายทางเพศ หรือสถานะของคนข้ามเพศ ทั้งในกรณีของการข้ามเพศจากผู้หญิงเป็นชาย และผู้ชายข้ามเพศเป็นผู้หญิง ดังคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 157/2524 ที่มีการตัดสินในคดีที่มีความเกี่ยวข้องกับสิทธิของบุคคลข้ามเพศในเรื่องสถานะของบุคคลทางกฎหมาย โดยยื่นคำร้องในกรณีที่ผู้ร้องเป็นชายโดยกำเนิด แต่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะเพศแล้ว และมีความประสงค์จะถือเพศเป็นผู้หญิง แต่เจ้าพนักงานขัดข้องในการแก้ไขเอกสาร นอกจากจะได้รับอนุญาตจากศาลก่อน ศาลฎีกามีคำวินิจฉัยว่าเพศของบุคคลธรรมดาที่กฎหมายรับรองถือเอาตามเพศที่ถือกำเนิด อีกทั้งการให้ความหมายคำว่าหญิง ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานหมายถึงบุคคลที่ออกลูกได้ ผู้ร้องถือกำเนิดมาเป็นชาย ถึงแม้จะมีเสรีภาพในการผ่าตัดเปลี่ยนแปลงอวัยวะเพศแล้วก็ตาม แต่ไม่สามารถมีบุตรได้ ดังนั้นแล้วสถานะบุคคลตามกฎหมายรับรองของผู้ร้องยังคงเป็นเพศชาย และไม่มีกฎหมายรับรองให้สิทธิผู้ร้องขอเปลี่ยนแปลงเพศที่ถือกำเนิดมาได้ ทั้งมิใช่กรณีที่ผู้ร้องจะต้องใช้สิทธิทางศาลตามกฎหมาย (เกษมา เดชรักษา, 2563)

พระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ. 2551

เป็นกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับการให้สิทธิสำหรับเลือกเปลี่ยนคำนำหน้าชื่อของผู้หญิง ซึ่งแต่เดิมการเปลี่ยนคำนำหน้านามหญิงจะแบ่งออกเป็น 2 เงื่อนไข ได้แก่ หากมีอายุครบ 15 ปีบริบูรณ์และยังไม่ได้จดทะเบียนสมรสให้ใช้คำนำหน้าว่า “นางสาว” และ คำนำหน้า “นาง” จะเปลี่ยนก็ต่อเมื่อจดทะเบียนสมรสเท่านั้น โดยพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ. 2551 ได้

ระบุเงื่อนไขใหม่สำหรับหญิงที่จดทะเบียนสมรสในการเปลี่ยนคำนำหน้านาม สามารถเลือกเปลี่ยนได้ตามความสมัครใจ ไม่ว่าจะอยู่ในสถานะจดทะเบียนสมรสอยู่หรือสิ้นสุดการสมรสนั้นแล้ว โดยพยายามที่จะลดช่องว่างของการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุความแตกต่างทางเพศ (ธัญญาภัส ทองมูลธิ, 2562, น. 151)

จึงเกิดเป็นการตั้งคำถามจากสังคมในประเด็นที่ว่า หากสามารถเลือกเปลี่ยนคำนำหน้านามหญิงได้โดยสมัครใจ โดยให้เหตุผลเรื่องความเท่าเทียมทางเพศ ในกรณีของกลุ่มเพศชายหรือกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศจะมีแนวทางแก้ไขปัญหาในเรื่องของการเลือกปฏิบัติหรือไม่ (สำนักข่าวอิศรา, 2565) เพราะทุกเพศก็สมควรที่จะได้รับความเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติจากสาเหตุทางเพศเช่นเดียวกัน เนื่องจากคำนำหน้าจะระบุถึงสถานภาพการสมรสแล้วยังเป็นการแสดงออกว่าบุคคลนั้น ๆ ในบริบทการสร้างครอบครัวหรือสมรสกันภายใต้การรับรองทางกฎหมาย

1.2 การแต่งกาย

ปัจจุบันสังคมไทยเปิดกว้างในความหลากหลายทางเพศ รวมทั้งผู้คนก็มีทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีขึ้น สังเกตได้จากค่านิยมต่อบุคคลที่มีชื่อเสียง ทั้งด้านวิชาการ การศึกษา และวงการบันเทิง อย่างไรก็ตามปัญหาความไม่เท่าเทียมทางเพศก็ยังมีให้เห็นอยู่บ่อยครั้ง การกีดกันสิทธิขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การเรียกร้องให้มีกฎหมายรับรองเพศหรือแม้แต่ประเด็นเรื่องการแต่งกายตามเพศสภาพ ซึ่งถือเป็นปัญหาสังคมมานานที่มีมานานแต่ยังไม่มีมีการปกป้องคุ้มครองผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศจากการเลือกปฏิบัติจากปัญหาดังกล่าว

การขาดการรับรองเพศสถานะทางกฎหมายอาจยกตัวอย่างได้ เช่น ในระบบการศึกษา ได้ส่งผลกระทบโดยปรากฏชัดเจนได้หลายทาง เช่น เด็กข้ามเพศ เยาวชน ถูกบังคับให้เข้าเรียนในโรงเรียนชายล้วนหรือหญิงล้วน ต้องสวมเครื่องแบบหรือใช้สิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ว่าจะเป็นห้องน้ำและห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าตามเพศที่กำหนด ณ แรกเกิด เป็นต้น ล้วนก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมเชิงสถาบันที่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งอาจเป็นภัยคุกคามต่อสุขภาพทางกาย สุขภาพจิตและอารมณ์ ด้วยเหตุที่กฎระเบียบกระทรวงศึกษาธิการได้มีข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในประเทศไทย ที่จะต้องสวมเครื่องแบบนักเรียนตลอดทุกระดับการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา รวมไปถึงนักศึกษาในมหาวิทยาลัยด้วย

แต่ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าตามสถานศึกษาหรือหน่วยงานต่าง ๆ ต่างก็ให้การยอมรับในเรื่องของกายแต่งกายตามเพศสภาพมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ประกาศให้สิทธินักศึกษาและบัณฑิตสามารถแต่งกายตามอัตลักษณ์ทางเพศหรือเพศสภาพได้ทั้งการเข้าชั้นเรียน สอบวัดผล ฝึกปฏิบัติงาน ติดต่อราชการ หรือพิธีเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร (TCASter, 2563) รวมไปถึงพนักงานบริษัทต่าง ๆ ที่ได้มีการปรับระเบียบข้อแต่งกายให้ยอมรับความหลากหลายและสนับสนุนให้พนักงานทุกเพศได้มีสิทธิในการแต่งกายอย่างเท่าเทียมกันเป็นสิ่งที่องค์กรควรสนับสนุนเพื่อให้สอดคล้องกับพรบ.ความเท่าเทียมทางเพศและความก้าวหน้าด้านสิทธิมนุษยชนในสังคม เป็นต้น ซึ่งพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 ได้คุ้มครองสิทธิให้แก่นักเรียน นักศึกษา พนักงานในการแต่งกายตามเพศสภาพได้ หากไม่ขัดกับความปลอดภัย หลักศาสนา หรือความมั่นคงของประเทศ ดังมาตรา 17 การกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ ประกาศ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศจะกระทำมิได้

อาจกล่าวได้ว่าเมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลง กฎหมายในฐานะตัวกำหนดบรรทัดฐานและความเป็นอยู่ในสังคม รวมถึงการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานของสังคม จึงควรที่จะปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ เพื่อเป็นกรอบและวางรากฐาน แนวทางการปฏิบัติให้กับมนุษย์ในสังคมได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและเท่าเทียมกันโดยไม่มีข้อจำกัดด้านอัตลักษณ์ทางเพศ ซึ่งสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้กับมนุษย์จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ในเมื่อมนุษย์มีความหลากหลายทางเพศ จึงเป็นสิทธิอย่างหนึ่งในการดำเนินชีวิตที่มนุษย์ในสังคมควรได้รับ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเสมอภาคของทุกคนอย่างเท่าเทียมกันและการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน

2. สิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ ได้แก่

2.1 ห้องน้ำ

ความตื่นตัวในเรื่องความเท่าเทียมทางเพศเป็นการเคลื่อนไหวทางสังคมที่สำคัญในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การเรียกร้องที่ปรากฏในข่าวมุ่งไปที่การแก้กฎหมายที่ไม่เป็นธรรมกับการแสดงออกถึงเพศสภาพ การยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศจากสังคม และความเท่าเทียมในบทบาทหน้าที่ของคนทุกเพศ แต่ในมิติของพื้นที่ทางกายภาพที่จะมารองรับความเท่าเทียมทางเพศกลับยังไม่มีมีการจัดการอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งควรเป็นพื้นที่สำหรับทุกคน กลับกลายเป็นพื้นที่อันตราย เต็มไปด้วยการกดทับทางสังคม และการแบ่งแยกทางเพศ ห้องน้ำสาธารณะจึงถือเป็นตัวอย่างพื้นที่สาธารณะที่สะท้อนปัญหาความไม่เท่าเทียมทางเพศ

อย่างชัดเจน ทั้งอันตรายที่เพศหญิงต้องเผชิญ ความอึดอัดไม่เป็นส่วนตัวที่เพศชายรู้สึกและความจำกัดทางพื้นที่ของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ในกรณีแรก ถึงแม้ห้องน้ำสาธารณะจะเป็นพื้นที่ที่ทุกคนจำเป็นต้องใช้งานอยู่เป็นประจำ แต่การเข้าถึงห้องน้ำกลับไม่ได้รับการจัดวางอย่างเหมาะสม ด้วยเหตุผลทางงานระบบอาคารและการแบ่งแยกพื้นที่ใช้สอยตามการใช้งาน ห้องน้ำมักถูกออกแบบให้ตั้งอยู่ในพื้นที่ลับตาคน ทำให้เกิดเหตุการณ์ทำร้ายร่างกายในห้องน้ำสาธารณะอยู่บ่อยครั้ง สร้างความหวาดกลัวให้แก่ผู้ที่จำเป็นต้องใช้บริการ โดยเฉพาะเพศหญิงที่มักตกเป็นเหยื่อจากการขวยโอกาสจากพื้นที่ปิดของห้องน้ำสาธารณะเหล่านี้

กรณีต่อมา ความคาดหวังของสังคมต่อการแสดงออกของเพศชาย สะท้อนในการออกแบบพื้นที่ภายในห้องน้ำที่มักไม่ได้คำนึงถึงความเป็นส่วนตัวและความต่างระหว่างบุคคล ห้องน้ำชายมักมีลักษณะเปิดเผย ซึ่งก็อาจจะสร้างความอึดอัดใจให้กับผู้ใช้งาน การปลูกฝังแนวคิดเรื่องความเป็นชายที่ผูกติดกับความเปิดเผยทางเพศถูกส่งสมจากการเรียนรู้ในห้องน้ำสาธารณะที่ใช้กันซ้ำ ๆ ทุกวันตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ เพศชายถูกจำกัดโอกาสในการเลือกวิธีการแสดงออกซึ่งตัวตนในพื้นที่ห้องน้ำสาธารณะที่ถูกออกแบบภายใต้มุมมอง ด้านเดียวของสังคม

นอกเหนือไปจากนั้น ประเด็นที่สำคัญที่สุดและมีการถกเถียงกันอย่างกว้างขวาง คือ การจำกัดเพศสภาพในห้องน้ำให้เหลือเพียงสองกลุ่มคือเพศหญิงและเพศชายตามกรอบวัฒนธรรมในยุคสมัยหนึ่งผลคือผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่มีแม้แต่ห้องน้ำที่เหมาะสมกับเพศสภาพของตน และจำเป็นต้องเลือกได้ห้องน้ำตามอัตลักษณ์ที่สังคมกำหนด การใช้บริการห้องน้ำกลายเป็นความไม่สบายใจ ทั้งต่อกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศและผู้ใช้งานร่วม เช่น บุคคลที่แสดงออกเป็นเพศชายแต่มีเพศกำเนิดเป็นหญิง ไม่สามารถใช้ห้องน้ำชายได้เนื่องจากข้อจำกัดทางสรีระ แต่ก็อาจทำให้ผู้ใช้งานอื่นในห้องน้ำหญิงไม่สบายใจเพราะคิดว่าเป็นชายหลายครั้งก่อให้เกิดปัญหาทางสุขภาพเพราะการพยายามหลีกเลี่ยงการใช้ห้องน้ำในที่สาธารณะเนื่องจากกังวลถึงความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น

ซึ่งในปี พ.ศ. 2560 การเคลื่อนไหวเรื่องห้องน้ำสาธารณะในประเทศสหรัฐอเมริกาได้รับความสนใจจากสังคมเป็นอย่างมาก หลังจากที่ทีมงานของบาร์ก โอบามา ประธานาธิบดีคนก่อนของสหรัฐอเมริกา เขียนจดหมายถึงโรงเรียนรัฐบาลในสหรัฐฯ เรียกร้องให้นักเรียนมีสิทธิในการเลือกใช้น้ำตามเพศสภาพของตน เพื่อตอบโต้ข้อกำหนดของรัฐนอร์ทแคโรไลนาที่บังคับให้คนเลือกใช้น้ำตามเพศกำเนิด อาจารย์ Kathryn Anthony จากโรงเรียนสถาปัตยกรรมมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์เชื่อว่า วิธีการออกแบบจะเป็นหัวใจสำคัญในการแก้ปัญหาทางความ

ไม่เท่าเทียมทางเพศในห้องน้ำสาธารณะที่ทุกคนกำลังเผชิญอยู่ การออกแบบห้องน้ำเพื่อสร้างความเท่าเทียมทางเพศจึงเป็นสิ่งท้าทายสิ่งใหม่สำหรับวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกับพื้นที่ทางกายภาพ

ห้องน้ำสาธารณะที่ออกแบบมาเพื่อคนทุกคนโดยไม่แบ่งแยกเพศ ต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนเลือกแสดงออกซึ่งอัตลักษณ์ทางเพศได้อย่างอิสระ รูปแบบของ All-Gender Restroom หรือห้องน้ำสำหรับทุกคน ที่หลายฝ่ายเห็นพ้องต้องกัน เช่น รูปแบบห้องน้ำสำหรับพนักงานองค์กรที่เป็นผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศตามข้อกำหนดขององค์กรปกป้องสิทธิและรักษาความปลอดภัยของลูกจ้างภายใต้กรมแรงงาน ของสหรัฐอเมริกา หรือรูปแบบห้องน้ำตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่สนับสนุนความเท่าเทียมทางเพศถูกกำหนดคร่าว ๆ ว่าทุกอาคารต้องมีห้องน้ำกลางสำหรับเพศใดก็ได้ ในห้องน้ำ 1 ห้องจะต้องมีโถสุขภัณฑ์ที่ไม่แบ่งแยกเพศ หรือมีทั้งโถสุขภัณฑ์และโถปัสสาวะของเพศชาย มีพื้นที่สำหรับชำระล้างทำความสะอาดและตรวจดูความเรียบร้อย คืออ่างล้างมือและกระจก อาจมีพื้นที่เอนกประสงค์สำหรับการเปลี่ยนเสื้อผ้า และพื้นที่สำหรับเปลี่ยนผ้าอ้อมเด็ก ประตูห้องน้ำต้องสามารถปิดล็อกจากภายในได้ และมีสัญลักษณ์ว่าเป็นห้องน้ำสำหรับทุกคนโดยไม่แบ่งแยกเพศ

การตีความแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมทางเพศในห้องน้ำสาธารณะจึงไม่ใช่เพียงแค่การเรียกร้องให้เพิ่มพื้นที่พิเศษสำหรับเพศทางเลือก แต่ยังรวมถึงการรื้อโครงสร้างของพื้นที่ภายใต้วัฒนธรรมและความเชื่อเดิมที่เพศถูกแบ่งแยกออกเป็นแค่เพศหญิงและชาย แล้วสร้างสิ่งแวดล้อมใหม่ที่ไม่แบ่งแยกเพศ ให้ทุกคนมีอิสระในการเลือกแสดงออก การเปลี่ยนโครงสร้างพื้นที่ทางกายภาพให้สอดคล้องกับการปฏิบัติทางสังคมสามารถขยายผลไปสู่ความเท่าเทียมทางเพศในพื้นที่ที่กว้างขึ้นในระดับเมือง โดยการออกแบบพื้นที่ที่เป็นของทุกคน เป็นพื้นที่ที่คนทุกเพศรู้สึกปลอดภัยในการแสดงออกถึงตัวตน และเป็นพื้นที่ที่ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล (Thai Publica, 2562)

เช่นเดียวกับในประเทศไทยก็ได้มีการเรียกร้องสิทธิให้กับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในด้านนี้เช่นกัน โดยนายวสันต์ ภัยหลีกลี้ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) กล่าวว่า ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2564-2565 กสม.ได้รับเรื่องร้องเรียนจากบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในประเด็นเกี่ยวกับการจัดให้มีห้องน้ำสาธารณะสำหรับกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำนวน 36 คำร้อง โดยระบุว่า เข้าใช้บริการห้องน้ำในร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า สถานศึกษา หน่วยงานราชการ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง แล้วพบว่าสถานที่เหล่านี้ไม่มีห้องน้ำสำหรับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ทำให้เกิดความรู้สึกไม่สบายใจเมื่อต้องใช้ห้องน้ำและ

เห็นว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ในการประชุมสำนักงานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงได้พิจารณาความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ หน่วยงานของรัฐ และเอกชน ตลอดจนบทบัญญัติของกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชน ตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา 27¹ และพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 ได้บัญญัติรับรองสิทธิและความเสมอภาคของบุคคล และวางหลักการห้ามเลือกปฏิบัติด้วยปัจจัยด้านเพศสภาพทั้งในการกำหนดนโยบาย กฎหมาย หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ องค์กร เอกชน หรือบุคคลใดไว้ โดยเมื่อพิจารณาถึงแนวทางการใช้ห้องน้ำของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน พบว่า ในสถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน รวมถึงสถานประกอบการต่าง ๆ มีเพียงการจัดห้องน้ำตามเพศสรีระ อันเป็นเพศแต่กำเนิด ได้แก่ ห้องน้ำชายและห้องน้ำหญิงเท่านั้น ทำให้กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศมีความรู้สึกถูกละเมิดเลือกปฏิบัติ เพราะไม่สามารถใช้ห้องน้ำได้ตรงตามอัตลักษณ์ทางเพศ หรือตามการแสดงออกทางเพศของตนได้ โดยเฉพาะกลุ่มบุคคลข้ามเพศ ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอัตลักษณ์ทางเพศแตกต่างจากเพศสรีระอันเป็นเพศแต่กำเนิด รวมทั้งยังมีประเด็นทัศนคติของผู้ใช้ห้องน้ำร่วมกับกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศที่ยังอาจขาดความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ

ดังนั้นเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศและจัดการเลือกปฏิบัติในเรื่องนี้ สำนักงานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนผู้ถูกร้องทั้ง 36 แห่ง รวมถึงหน่วยงานที่กำกับดูแล พิจารณาปรับปรุงห้องน้ำที่มีอยู่ หรือปรับเปลี่ยนห้องน้ำบางส่วนให้เป็นห้องน้ำสำหรับบุคคลทุกเพศและเคารพซึ่งเจตจำนงส่วนบุคคลของคนที่มีความหลากหลายทางเพศที่จะสามารถใช้ห้องน้ำตามเพศสภาพหรืออัตลักษณ์ทางเพศของตน

นอกจากนี้ในระยะสั้น ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายหน่วยงานของรัฐพิจารณากำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางในการใช้ห้องน้ำในสถานที่ราชการและหน่วยงานอื่นในกำกับของรัฐ โดยส่งเสริมให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถใช้ห้องน้ำได้ตามเพศสภาพหรืออัตลักษณ์ทางเพศตามเจตจำนง ของตนได้ โดยให้พิจารณาบริหารจัดการห้องน้ำที่มีอยู่แล้ว

¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 มาตรา 27 กล่าวว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใดจะกระทำได้

หรืออาจเพิ่มเติมห้องน้ำสำหรับบุคคลทุกเพศนอกเหนือไปจากห้องน้ำชาย ห้องน้ำหญิง และห้องน้ำคนพิการ

ระยะยาว ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายหน่วยงานของรัฐศึกษาและออกแบบการจัดทำห้องน้ำว่าห้องน้ำสาธารณะควรมีลักษณะอย่างไรจึงจะรองรับการใช้งานของบุคคลทุกคนได้อย่างเหมาะสม เป็นไปตามหลักความเสมอภาคของบุคคล เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือระเบียบกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดให้มีห้องน้ำที่สามารถรองรับการใช้งานของบุคคลทุกเพศ ทุกวัย และมอบหมายกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และหน่วยงานที่จัดบริการสาธารณะอื่นที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศให้แก่บุคลากรภาครัฐและประชาชนทั่วไป ส่วนของภาคเอกชนขอให้คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.) ประสานความร่วมมือและส่งเสริมให้ภาคเอกชนคำนึงถึงสิทธิและความเสมอภาคทางเพศ รวมทั้งมีนโยบายส่งเสริมให้มีการปรับปรุงห้องน้ำเพื่อรองรับบุคคลทุกเพศ ตลอดจนสนับสนุนให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถใช้ห้องน้ำได้ตามเพศสภาพหรืออัตลักษณ์ทางเพศตามเจตจำนงของตน บนพื้นฐานของหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) ประกอบกับหลักการ SOGIESC ซึ่งปรากฏอยู่ในหลักการ Yogyakarta Principles 10+ อันเป็นแนวปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ (Thai Post, 2565)

สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยในปัจจุบันเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง ตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้นในเรื่องของความเท่าเทียมกันด้านสุขภาวะ และถ้าหากได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องก็อาจจะทำให้ผู้ที่มีความหลากหลายสามารถเข้าถึงสวัสดิการหรือ สิทธิต่าง ๆ ได้อย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไปได้

3. สิทธิด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว ได้แก่

3.1 สมรสเท่าเทียม

การสมรสสำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศถูกจำกัดโดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1448 ได้กล่าวถึงนิยามของการสมรสที่ถูกรับรองโดยกฎหมายเอาไว้ว่า “การที่ชายและหญิงสมัครใจเข้ามาอยู่กินฉันสามีภริยากันชั่วชีวิต โดยจะไม่เกี่ยวข้องทางชู้สาวกับบุคคลอื่นได้อีก” หรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าการสมรสคือการผูกพันกันเพื่อสร้างครอบครัวตาม

กฎหมาย การใช้คำในข้อกฎหมายจะเรียกว่า “ชายหญิง” แต่กฎหมายจำกัดความหมายของเพศเอาไว้ในถ้อยบัญญัติ ที่ทำให้สามารถรับรู้ได้ว่าสิทธิการสมรสนี้ให้สิทธิกับบุคคลที่มีเพศชายหรือหญิงโดยกำเนิด สรุปได้ว่า การสมรสในประเทศไทยนั้น คู่สมรสฝ่ายหนึ่งจะต้องเป็นชายและอีกฝ่ายหนึ่งต้องเป็นหญิง บุคคลเพศเดียวกันไม่สามารถสมรสกันได้

และคำพิพากษาของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ 20/2564 ในประเด็นมาตรา 1448 ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยผู้ร้องซึ่งมีสถานะทางเพศของบุคคลธรรมดาที่กฎหมายรับรองเป็นหญิงทั้งคู่ ประสงค์ที่จะยื่นคำร้องขอจดทะเบียนสมรส เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2563 แต่ถูกนายทะเบียนปฏิเสธเนื่องจากข้อขัดขัดทางเรื่องเพศกำเนิดที่กฎหมายรับรองไว้เฉพาะสำหรับชายและหญิง ทั้งคู่จึงมีการยื่นคำร้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง เพื่อให้ศาลส่งนายทะเบียนรับจดทะเบียนสมรส หากนายทะเบียนปฏิเสธ ก็ขอให้ศาลส่งคำร้องโต้แย้งประเด็นกฎหมายนี้ไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1448 ที่รับรองการสมรสเฉพาะชายและหญิง ขัดต่อรัฐธรรมนูญในบทบัญญัติเหล่านี้หรือไม่ ได้แก่ มาตรา 4 (หลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาค), มาตรา 5 (หลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ), มาตรา 25 (บททั่วไปเรื่องสิทธิเสรีภาพ), มาตรา 26 (เหตุการณ์จำกัดสิทธิเสรีภาพที่ยอมรับได้) และ มาตรา 27 (ความเสมอภาคและความเท่าเทียม) อีกทั้งศาลรัฐธรรมนูญยังได้อธิบายว่า มาตรา 4 และมาตรา 5 นั้น เป็นบททั่วไปที่วางหลักการคุ้มครองเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคของบุคคล และความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ โดยไม่ได้มีข้อความที่คุ้มครองสิทธิเสรีภาพไว้เป็นการเฉพาะ จึงไม่ได้วินิจฉัยในส่วนนี้ หรืออาจอธิบายอีกอย่าง คือ มาตรา 4 และ มาตรา 5 ที่คู่ความร้องมานั้น เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักการไว้อย่างกว้าง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจง และมีความเป็นนามธรรม ไม่ใช้การรับรองสิทธิเป็นการเฉพาะเจาะจง จึงไม่สามารถนำไปใช้เป็นมาตรวัดว่าประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1448 ขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา 4 และมาตรา 5 หรือไม่ อีกทั้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญจึงให้ความเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1448 ไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา 25 และมาตรา 26 เพราะกฎหมายดังกล่าวไม่ได้จำกัดเสรีภาพของผู้มีความหลากหลายทางเพศ และไม่ได้มีข้อความจำกัดสิทธิผู้มีความหลากหลายทางเพศในการทำนิติกรรมใด ๆ ตามกฎหมายที่อาจก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในสังคม ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม และศาลรัฐธรรมนูญยังได้อธิบายถึงพื้นฐานของกฎหมายว่า นอกจากจะเป็นไปตาม “กฎแห่งธรรมชาติ” แล้ว ยังเป็นไปตามขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีของแต่ละสังคม กฎหมายจะบังคับใช้ได้อย่างยั่งยืนต้องเป็นที่ยอมรับและไม่ขัดกับความรู้สึกของคนในประเทศ

ชนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีที่แตกต่างกันของแต่ละสังคมย่อมเป็นที่มาของกฎหมายที่แตกต่างกันด้วย (สุเมธดา ทองกลับ, พิษณุภา รุ่งเรือง, และ ภูณิศา สุนทราณู, 2564) ในสังคมไทยมีความเชื่อสืบต่อกันมาว่า การสมรสสามารถกระทำได้เฉพาะชาย-หญิงเท่านั้น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1448 จึงเป็นบทบัญญัติที่สอดคล้องกับสภาพธรรมชาติและจารีตประเพณีที่มีมาช้านาน วัตถุประสงค์ของการสมรสคือการที่ชาย-หญิง อยู่กินฉันสามีภริยาเพื่อสร้างสถาบันครอบครัว มีบุตร ดำรงเผ่าพันธุ์ตามธรรมชาติ มีการสืบทอดทรัพย์สิน มรดก มีการส่งต่อความผูกพันระหว่างพ่อ แม่ พี่ น้อง ลูก ป้า น้า อา ซึ่งการสมรสในระหว่างผู้มีความหลากหลายทางเพศ อาจไม่สามารถสร้างความผูกพันอันละเอียดอ่อนดังกล่าวได้ (ilaw, 2565)

จึงนำมาสู่การผลักดันสำหรับประเด็นสมรสเท่าเทียม ซึ่งหมายถึง สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานในการสร้างครอบครัวโดยไม่จำกัดเพศ ซึ่ง ร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม เคยเป็นร่างกฎหมายที่พรรคก้าวไกลยื่นร่างต่อสภาฯ ในปี พ.ศ.2563 ก่อนที่จะผ่านวาระแรกพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับความเท่าเทียมทางเพศ ทั้งหมดจำนวน 4 ฉบับ เพื่อปลดล็อกข้อจำกัดต่าง ๆ ในการสมรส จัดทะเบียนสมรสและใช้ชีวิตคู่เป็นคู่สมรส 'ไม่ว่าบุคคลเพศสภาพใดเมื่อสมรสกันก็จะได้รับสิทธิประโยชน์ที่กฎหมายรองรับ โดยไม่จำเป็นว่าคู่สมรสนั้นต้องเป็นชายและหญิงเท่านั้น ทำให้มีการร่างข้อกฎหมายที่แก้ไขถ้อยคำระบุรายละเอียดให้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น

ร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม

เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการแก้ไขถ้อยคำในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เดิม จากคำว่า “ชายหญิง” เป็นคำว่า “บุคคล” และแก้ไขจาก “สามีภริยา” เป็นคำว่า “คู่สมรส” ให้ครอบคลุมกับบริบทความหลากหลายในสังคมปัจจุบัน อีกทั้งยังแก้ไขคำว่า “ชาย” หรือ “หญิง” เป็นคำว่า “ผู้หนึ่ง” หรือ “ผู้รับหนึ่ง” เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมระหว่างเพศ ไม่ว่าจะมีความเพศอะไรก็สามารถเป็นผู้หนึ่งหรือผู้รับหนึ่งได้อย่างเสมอภาคกัน และแก้ไขอายุในการสมรส จากเดิม “อายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์” เป็น “อายุสิบแปดปีบริบูรณ์” เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่กำหนดอายุของเด็กเอาไว้ว่า “บุคคลที่อายุต่ำกว่าสิบแปดปีและยังอยู่ภายใต้การคุ้มครองดูแลตามกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน” (ilaw, 2565)

เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2567 ได้มีประกาศราชกิจจานุเบกษาเผยแพร่พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 24) พ.ศ. 2567 หรือร่างกฎหมาย ‘สมรสเท่าเทียม’ โดยใจความระบุว่า พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ

ว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา พ.ร.บ. ขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ทั้งนี้ กฎหมายสมรสเท่าเทียมจะมีผลใช้บังคับในอีก 120 วัน หลังประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือในวันที่ 22 มกราคม 2568 ซึ่งระหว่างที่กฎหมายใหม่ยังไม่มีผลใช้บังคับ การสมรสยังจำกัดอยู่ที่เพศชายและหญิงตามกฎหมายเดิม

สำหรับเหตุผลในการประกาศใช้ พ.ร.บ. ฉบับนี้คือ โดยที่สถาบันครอบครัวเป็นหน่วยสำคัญในการพัฒนาสังคมและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน แต่การก่อตั้งครอบครัวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จำกัดเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันที่มีการอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวระหว่างบุคคลเพศหลากหลาย โดยมีการอุปการะเลี้ยงดูและมีความสัมพันธ์ในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างไปจากคู่สมรสที่เป็นชายและหญิง สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อรองรับให้บุคคลเพศหลากหลายสามารถหมั้นและสมรสกันได้ ซึ่งจะทำให้มีสิทธิหน้าที่ และสถานะทางครอบครัวเท่าเทียมกับคู่สมรสที่เป็นชายและหญิง

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวที่ก่อตั้งขึ้นระหว่างบุคคลไม่ว่าจะมีเพศใด เว้นแต่จะเป็นกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดเรื่องครอบครัวหรือมรดกไว้เป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตรา พ.ร.บ. นี้

สำหรับความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในกฎหมายสมรสเท่าเทียม เช่น ให้การหมั้นและการสมรสระหว่างบุคคลต่อบุคคล ไม่จำกัดแค่เพศชายและหญิง ปรับอายุขั้นต่ำในการหมั้นและการสมรสจาก 17 ปี เป็น 18 ปี หากอายุต่ำกว่า 20 ปี ต้องได้รับความยินยอมจากพ่อแม่หรือผู้รับบุตรบุญธรรม, คนไทยสามารถจดทะเบียนสมรสกับชาวต่างชาติโดยใช้กฎหมายของไทยได้ คู่สมรสสามารถรับบุตรบุญธรรมร่วมกันได้ และมีสิทธิได้รับมรดกหากคู่สมรสอีกฝ่ายเสียชีวิต (THE STANDARD, 2567)

2.6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาเรื่อง "ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ" กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร"เป็นการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของบุคลากรภายในโรงเรียนที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเนื่องจากในปัจจุบันสถาบันระดับอุดมศึกษามีการตื่นตัวถึงประเด็นปัญหานี้มากขึ้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของทัศนคติของบุคลากรในสถาบันการศึกษาระดับอื่น ๆ อันได้แก่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม

ซึ่งโรงเรียนทั้ง 2 แห่งเป็นโรงเรียนในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งสิ้น ผู้วิจัยจึงมีความตั้งใจที่จะศึกษาค้นคว้าเรื่องทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิและความเท่าเทียมในระดับโรงเรียน เพื่อวัดระดับทัศนคติของบุคคลากร รวมถึงนำไปต่อยอดและสร้างเสริมแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป

2.6.1 ประวัติโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

ในปี พุทธศักราช 2491 กรมสามัญศึกษา (เดิม) ซื้อที่ดินเนื้อที่ประมาณ 9 ไร่ เหมาะแก่การจัดตั้งเป็นโรงเรียนประถมศึกษา หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้เขียนแผนผังวางรูปโรงเรียนขึ้น และให้นายพิน สันธุเสก เป็นสถาปนิก และได้ลงมือก่อสร้างเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2493 กรมสามัญศึกษา (เดิม) และกรมสามัญศึกษา (ใหม่) จึงได้ใช้งบประมาณก่อสร้างเป็นงวดๆ ตั้งแต่ พ.ศ. 2493 ถึง 2498

เมื่อโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร ได้รับสถาปนาเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาดัดสอนวิชาการศึกษาแขนงต่าง ๆ รวมทั้งแขนงประถมศึกษาด้วย กระทรวงศึกษาธิการจึงได้โอนอาคารที่ก่อสร้างค้างอยู่ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา และให้เงิน ก.ศ.ส.จำนวนหนึ่งเพื่อจัดการก่อสร้างให้เสร็จ และจัดซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการมาดำเนินงานจัดตั้งโรงเรียนประถมสาธิต เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2498 โดยมีหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล เป็นประธานกรรมการดำเนินการ

คณะกรรมการได้ประชุมวางหลักการในการดำเนินงานของโรงเรียนสาธิตเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2498 หลังจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศตั้งโรงเรียนนี้ขึ้นเมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2499 เรียกว่า "โรงเรียนประถมสาธิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา" และได้ประกอบพิธีเปิดโรงเรียน ในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2499 โดยมีพลเอกมังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน รับนักเรียนตั้งแต่ชั้นเด็กเล็ก (อายุ 5 – 6 ขวบ) ถึงชั้นประถมปีที่ 4 เมื่อเริ่มเปิดเรียนมีนักเรียนจำนวน 150 คน เป็นนักเรียนชาย 89 คน และนักเรียนหญิง 61 คน อีกทั้งมีอาจารย์ชาย 3 คน และอาจารย์หญิง 9 คน โดยมีรองศาสตราจารย์ไพเราะ ตันติกุล เป็นอาจารย์ใหญ่ โดยมีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งโรงเรียน ดังนี้

1. เป็นส่วนหนึ่งของโครงการฝึกหัดครูของวิทยาลัยวิชาการศึกษาซึ่งนิสิตจะได้ใช้เป็นที่เกิดการสอนและการจัดโรงเรียนส่วนร่วมการปฏิบัติงาน และฝึกสอน
2. เป็นสถานที่ศึกษาค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับความเจริญเติบโตของเด็ก และทดสอบหลักวิชาการประถมศึกษาของวิทยาลัยวิชาการศึกษา

3. เป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่จะต้องจัดให้อยู่ในระดับที่ดี เพื่อนักการศึกษาจะได้ดูเป็นแบบอย่างนำไปประกอบพิจารณาปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษาอื่นๆ ตามความเหมาะสม

เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เปลี่ยนสภาพเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย สถานภาพของโรงเรียนจึงได้เปลี่ยนเป็นโรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยใช้ชื่อว่า ป.ม.ศว. และสังกัดในภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

และเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2534 มหาวิทยาลัยได้ประกาศรวมการบริหารโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กับโรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เข้าเป็นโรงเรียนเดียวกัน โดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” กำหนดให้มีตำแหน่ง “ผู้อำนวยการ” เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาของโรงเรียน และแต่งตั้ง รศ.ประจักษ์ รัตนสุวรรณ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนท่านแรก ในวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2538 มหาวิทยาลัยได้มีมติให้จัดและบริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แยกเป็น 2 โรงเรียน โดยกำหนดให้มีผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตฝ่ายมัธยม และผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตฝ่ายประถม มีวาระดำรงตำแหน่ง 4 ปี และให้ใช้ชื่อว่า “โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)” เขียนชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY : PRASARNMIT DEMONSTRATION SCHOOL (ELEMENTARY)” โดยปัจจุบันมี ผศ.ดร.นพดล กองศิลป์ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม), 2560)

2.6.2 ประวัติโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนรัฐบาล เดิมสังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา ตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงเลขที่ 176 ถนนประสานมิตร อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2495 ดังสำเนาต่อไปนี้ “ด้วยกระทรวงศึกษาธิการให้พิจารณาเห็นสมควรจัดเปิดการสอนชั้นมัธยมศึกษาขึ้นที่บริเวณโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ที่ถนนประสานมิตร อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร จึงให้เปิดโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาวิสามัญ ณ ท้องที่ดังกล่าว ตั้งแต่ปีการศึกษา พ.ศ.2495 เป็นต้นไป ให้ชื่อสถานศึกษา

แห่งนี้ว่า "โรงเรียนประสานมิตร"และใช้อักษรย่อตามโรงเรียนว่า"ป.ม."ประกาศไว้ ณ วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2495 โดยมีพรหมโย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ"

ในปี พ.ศ. 2497 ยกฐานะโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตรจึงเปลี่ยนเป็นโรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร ย่อว่า ม.ว.ศ.

ต่อมาในปี พ.ศ. 2517 ได้มีการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้ชื่อย่อว่า ม.มศว. ตามชื่อย่อของมหาวิทยาลัยและใช้รูปแบบของตรามหาวิทยาลัยเป็นตราของโรงเรียน

เมื่อ พ.ศ. 2534 เป็นการรวมโรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรและโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรเข้าด้วยกัน กลายเป็นโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

มาในปี พ.ศ. 2538 จนถึงปัจจุบันได้มีการแยกการบริหารของโรงเรียน โดยแยกการบริหารโรงเรียนสาธิตฝ่ายมัธยมและฝ่ายประถมโดยให้มีผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) และผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เป็นผู้บริหารงานของแต่ละโรงเรียน ซึ่งในปัจจุบันมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวลิต สูงใหญ่ ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม), 2556)

ซึ่งทางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้จัดโครงการ SWU Happy Pride Month ขึ้น เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงสิทธิ ความเท่าเทียม และความเสมอภาคระหว่างเพศแก่นิสิตและประชาคมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่งเสริมความเสมอภาคและป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ รวมถึงประกาศเจตนารมณ์การส่งเสริมความเสมอภาค และจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ และให้นิสิตที่มีความหลากหลายทางเพศได้มีโอกาสแสดงออกตามเพศทางเลือกที่หลากหลาย โดยมีนิสิต อาจารย์ บุคลากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประชาชนทั่วไป รวมไปถึงโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและมัธยม ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก็ได้จัดกิจกรรม Pride Month เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการตระหนักรู้และยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น ตลอดจนมีความภาคภูมิใจในตนเองเช่นกัน โดยทางโรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้มีพื้นที่ในการแสดงออก อาทิเช่น กิจกรรมการเดินขบวน การประกวดการแต่งกาย และการแสดงต่าง ๆ ของนักเรียน เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยมเป็นโรงเรียนในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการรณรงค์ในเรื่องของความเท่าเทียมทางเพศ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาทัศนคติมีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศของบุคลากรในโรงเรียนแห่งนี้

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นัทธมน ทรรศนกุลพันธ์ (2559) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ทัศนคติการทำงานของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศและผลต่อความผูกพันในองค์กร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงาน และส่งเสริมการยอมรับในด้านความเสมอภาค โดยผลวิจัยพบว่าผู้มีความหลากหลายทางเพศและความผูกพันด้านบรรทัดฐานของกระบวนการจ้างงานไม่แตกต่างกัน และเปลี่ยนแปลงได้ยาก กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ได้เล่าถึงประสบการณ์และสถานการณ์ต่าง ๆ ในรูปแบบเดียวกัน และถูกวางกรอบให้ต้องยึดถือค่านิยม บรรทัดฐาน และกฎระเบียบขององค์กร แต่ท้ายที่สุดกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศก็ยินยอมที่จะปฏิบัติตามอย่างเหมาะสม เป็นต้น สำหรับประเด็นการเลือกปฏิบัติ เหมารวม และละเมิดสิทธิในสังคมการทำงาน ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง อีกทั้งในการสัมภาษณ์ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างยังเผชิญกับเหตุการณ์ดังกล่าวในปัจจุบัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมองว่าเป็นผลมาจากอคติส่วนบุคคล และการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตและอัตลักษณ์ทางเพศที่ยังปรากฏให้เห็นอยู่ในสังคมไทย

อำนาจ มงคลสืบสกุล (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศในบริบทสังคมไทย ผู้เขียนนำเสนอในบริบททางด้านสิทธิมนุษยชนที่มีต่อกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ที่เกิดขึ้นจากการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมด้วยเหตุผลของเพศ เพราะสังคมไทยจดจำภาพของเพศว่ามีเพียงชายและหญิงเท่านั้น จึงตามมาด้วยการละเมิดสิทธิเสรีภาพในกลุ่มคนดังกล่าว เพียงเพราะมีเพศที่แตกต่างจากเพศทั่วไป ผู้เขียนกล่าวว่าปัจจัยหลักที่จะผลักดันประเด็นในการลดความเหลื่อมล้ำทางเพศนี้ต้องอาศัยปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม และต้องมีการตีความกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้มีความหลากหลายทางเพศใหม่ เนื่องจากมีขอบเขตที่กว้างมากเกินไป อีกทั้งสิทธิของคนกลุ่มนี้ก็ยังไม่มีการรองรับอย่างเป็นรูปธรรม จึงทำให้เกิดอุปสรรคต่อการใช้ชีวิตสำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศ

ธนาศาน สุภาชี (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องการตีตราและเลือกปฏิบัติต่อเพศวิถีในโลกแห่งการทำงาน กรณีศึกษาอาชีพข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้มีความหลากหลายทางเพศที่ประกอบอาชีพครู มีความกังวลในเรื่องของการแต่งกายตามระเบียบราชการและสภาพแวดล้อมในการทำงานในส่วนของการกีดกันและเลือก

ปฏิบัติจะไม่ได้มีการแสดงออกโดยตรง แต่จะเป็นการซุบซิบนินทาหรือถูกเหยียดหยาม จึงต้องพยายามทำผลงานเพื่อพิสูจน์ตนเองให้เกิดการยอมรับในฐานะครู อีกทั้งหลักสูตรการเรียนการสอนในวิชาสุศึกษาของประเทศไทยนั้นยังผลิตซ้ำองค์ความรู้เก่า จึงทำให้เกิดความไม่เข้าใจและความไม่รู้ นำมาด้วยการมอมมองที่มีต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศแบบ ผิด ๆ เช่น เป็นคนป่วยทางจิตหรือมีปัญหาทางเพศ เป็นต้น ซ้ำแล้วยังก่อให้เกิดความไม่ชอบหรืออคติจนผู้มีความหลากหลายทางเพศไม่กล้าที่จะเปิดเผยตัวตนของตนเอง และมีความกังวลในเรื่องของความปลอดภัย โดยผู้เขียนให้ความเห็นว่าการแก้ไขปัญหานี้จะต้องมีการแก้จากตัวกฎหมายเองถึงจะส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น เพื่อให้ความเป็นธรรมและลดความกังวลแก่ผู้มีความหลากหลายทางเพศ

นันท์พนิตา จิตรระเปียบ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่ององค์กรในประเทศไทยกับการบริหารจัดการความหลากหลาย: การส่งเสริมสิทธิและนโยบายของบริษัทต่อกลุ่มพนักงานที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQ) โดยเน้นศึกษากรอบนโยบายด้านสิทธิและความเท่าเทียมของผู้มีความหลากหลายทางเพศในบริบทพนักงานบริษัท จากการเก็บข้อมูลพบว่ามีการจก 2 ใน 5 ที่มีนโยบายและการกำหนดสิทธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ อีกทั้งกล่าวว่าปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการจัดตั้งนโยบายมาจาก 1) ทศนคติของพนักงานและผู้บริหารในองค์กร 2) วัฒนธรรมองค์กร 3) การไม่มีกฎหมายในระดับประเทศ 4) การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลกในประเด็นของเรื่องทัศนคติ การรับรู้ และความเข้าใจของคนในสังคมต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

นิรันดร์ ทรงนิรันดร์และคณะ (2561) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางกฎหมายกับการจดทะเบียนสมรสของเพศทางเลือก ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า หลักการความสำคัญและเหตุผลที่จำเป็นต้องมีกฎหมายรับรองสถานะจดทะเบียนสมรสของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยจะมีน้ำหนักและมีความสมเหตุสมผลเพียงใดแต่ก็ยังคงมีอุปสรรคปัญหาที่สำคัญ คือ “ประชาชน” เนื่องด้วยร่างพระราชบัญญัติการจดทะเบียนคู่ชีวิตได้ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกและความรับรู้ของประชาชนในสังคมเป็นวงกว้าง แม้สังคมไทยปัจจุบันจะเป็นสังคมที่เปิดกว้างให้กับกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศอย่างกว้างขวางก็ตาม แต่ก็ยังคงมีประชาชนบางกลุ่มที่มองว่าร่างพระราชบัญญัติการจดทะเบียนคู่ชีวิตขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน แต่อย่างไรก็ตามสังคมสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย รัฐควรมีการสร้างทัศนคติที่ดีของประชาชนต่อกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศเพื่อให้เกิดการยอมรับในสิทธิต่างๆ ตลอดจนให้การยอมรับและสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

ปิยพร โกมุท (2563) ได้ศึกษาเรื่องสิทธิและเสรีภาพในการสมรสของบุคคลเพศทางเลือก พบว่า สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป บุคคลทุกคนต่างมีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งรสนิยมทางเพศของตนได้ แม้ว่าบุคคลนั้นจะมีเพศวิถีที่แตกต่างจากเพศกำเนิดของตน โดยมีการยอมรับว่าการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางเพศและรสนิยมทางเพศที่แตกต่างกับเพศกำเนิดของตน ไม่ใช่อาการป่วยทางกายหรือจิตที่ต้องได้รับการรักษาแต่อย่างใด หากผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมีความรักใคร่ต่อบุคคลที่มีเพศสรีระเดียวกัน และประสงค์จะสร้างครอบครัวร่วมกัน ควรได้รับการรับรองและคุ้มครองสิทธิในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันเพื่อการก่อสร้างครอบครัว และมีสิทธิและหน้าที่ที่พึงปฏิบัติต่อกัน โดยรัฐให้การรับรองสิทธิและหน้าที่ดังกล่าวเช่นเดียวกับเพศชายและเพศหญิง เนื่องจากความรักของบุคคลทุกคนย่อมมีคุณค่าเท่าเทียมกัน และไม่ควรถูกละเลยหรือมองข้ามด้วยเหตุแห่งเพศ

เทิดเกียรติภรณ์ แสงมณีจิรนนเดชา และ รัตพงษ์ สอนสุภาพ (2563) ได้ศึกษาเรื่องความเสมอภาคของกลุ่มหลากหลายทางเพศต่อการสมรสและรับรองบุตร : โอกาสและความท้าทายของสังคมไทย พบว่า การจดทะเบียนสมรสของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1488 และ 1458 ส่วนร่างพระราชบัญญัติคู่ชีวิต พ.ศ. 2561 ก็ยังไม่ให้สิทธิที่ครอบคลุมต่อกับกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ โดยเฉพาะสิทธิการรับรองบุตร ซึ่งในกฎหมายได้ระบุไว้เกี่ยวกับการรับบุตรบุญธรรมนั้น จะทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับความยินยอมร่วมกันระหว่างคู่สมรสเท่านั้น โดยเฉพาะการยอมรับที่จะปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ต่อบุตรบุญธรรมที่ให้การอุปการะนั้นด้วย และโอกาสและความท้าทายในประเด็นการสมรสและการรับรองบุตรของผู้มีความหลากหลายทางเพศ ในมุมมองของนักวิชาการและนักเคลื่อนไหวทางสังคมในประเทศไทย พบว่า สังคมไทยในปัจจุบันเปิดกว้างทางทัศนคติ และยอมรับตัวตนที่หลากหลายของมนุษย์กลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น นี่อาจเป็นโอกาสที่กลุ่มหลากหลายทางเพศควรมีสิทธิที่จะสร้างครอบครัว อันเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างไรก็ตาม ความสมดุลระหว่างสิทธิและเสรีภาพย่อมเป็นสิ่งสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด โดยเฉพาะสิทธิมนุษยชนที่แต่ละบุคคลพึงมีและทุกคนในสังคมควรเคารพ ซึ่งสิทธิและเสรีภาพดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า การที่บุคคลเพศเดียวกันจะได้รับการส่งเสริมมากนักน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับกฎหมายที่เกิดจากกระแสของสังคมที่มีมุมมองต่อสิทธิมนุษยชนอย่างเท่าเทียมกันในการที่จะมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้และตรงกัน ซึ่งเป็นความท้าทายของสังคมไทยที่ต้องอาศัยระยะเวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ต่อกฎหมายรองรับสิทธิการสมรสและการรับรองบุตรของผู้มีความหลากหลายทางเพศ

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าม้งงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติ ความหลากหลายทางเพศ รวมไปถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในสังคมไทย จึงเป็นแนวทางที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาและก่อให้เกิดงานวิจัยเรื่อง “ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” ในครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษา บุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) มุ่งเน้นการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพร่วมกัน โดยการศึกษาครั้งนี้สืบเนื่องมาจากนโยบายในการตระหนักรู้และส่งเสริมความเท่าเทียมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการจัดกิจกรรม Happy Pride Month โดยเป็นการเดินขบวนของคณะอาจารย์ บุคลากรและนิสิต เพื่อรณรงค์เกี่ยวกับความเท่าเทียมและสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2565) ซึ่งในปัจจุบันสถาบันระดับอุดมศึกษา มีการตื่นตัวถึงประเด็นปัญหานี้มากขึ้น ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของทัศนคติของบุคลากรในสถาบันการศึกษาระดับอื่น ๆ อันได้แก่ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม ซึ่งโรงเรียนทั้ง 2 แห่งเป็นโรงเรียนในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งสิ้น ผู้วิจัยจึงมีความตั้งใจที่จะศึกษาค้นคว้าเรื่องทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิและความเท่าเทียมในระดับโรงเรียน เพื่อวัดระดับทัศนคติของบุคลากร รวมถึงนำไปต่อยอดและสร้างเสริมแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป ทั้งนี้วิธีดำเนินการวิจัยจะแบ่งลำดับการศึกษาเชิงปริมาณ เป็นพื้นฐานการทำความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ในขณะที่การศึกษาเชิงคุณภาพจะอธิบายถึงแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาตามลำดับดังต่อไปนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

3.1.1 การวิจัยภาคสนาม (Fieldwork Research)

3.1.2 การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

3.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 แบบสอบถามเชิงสำรวจ

3.3.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 การจัดทำข้อมูลการวิจัยเชิงสำรวจและทดสอบความเชื่อมั่น

3.4.2 การจัดทำเครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ

3.4.3 การดำเนินการเก็บแบบสอบถามเชิงสำรวจสำหรับกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ

3.4.4 การดำเนินการเก็บแบบข้อมูลเชิงคุณภาพ

3.4.5 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

3.4.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

3.6 จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

3.6.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) กล่าวคือ การผสมผสานระหว่างกระบวนการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อให้สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของการวิจัยได้อย่างครอบคลุม ทั้งนี้ J. Schoonenboom and R. B. Johnson (2017) ได้เสนอว่าการวิจัยแบบผสมผสานเป็นการวิจัยที่ใช้แนวทางทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและมีเทคนิคการวิเคราะห์ผลการศึกษาที่รอบด้านมากขึ้น โดยประโยชน์ที่สำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยเชิงผสมผสานจะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถนำเสนอข้อมูล ทั้งจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ปราศจากอคติเชิงคุณค่าของผู้วิจัยและการตีความผ่านมุมมองของบททฤษฎีที่ศึกษา นอกจากนี้ยังมีมุมมองที่เสนอว่าการวิจัยแบบผสมผสานมีลักษณะเด่นอยู่ที่และวิเคราะห์ข้อมูลที่เคร่งครัดทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้สามารถบูรณาการข้อมูลการวิจัยไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสองส่วนให้สามารถตอบคำถามการวิจัยได้ (Creswell J, 2015) ซึ่งสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะมุ่งเน้นทั้งการสำรวจทัศนคติ ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม ร่วมกับการศึกษาภาคสนามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและทำความเข้าใจเรื่องทัศนคติและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยสามารถสรุประเบียบวิธีวิจัยที่สำคัญได้ดังนี้

3.1.1 การวิจัยภาคสนาม (Fieldwork Research)

3.1.1.1 การเก็บข้อมูลเชิงสำรวจ (Survey) เป็นการมุ่งเน้นการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ โดเนอ้างอิงจำนวนประชากรจากบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยมซึ่งได้จำนวน 241 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 152 คน

3.1.1.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการมุ่งเน้นการสัมภาษณ์บุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม โดยมีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการในโรงเรียน รวมไปถึงคุณครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนจำนวน 8 คน

3.1.2 การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

เป็นการศึกษาเอกสารทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจในเรื่องของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดเนเป็นการศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร วารสาร วิทยานิพนธ์ รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎี และ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

สำหรับประชากรที่ใช้ในการวิจัย มุ่งเน้นศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม

3.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างการวิจัยของการศึกษาในครั้งนี้สามารถแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

3.2.1.1 กลุ่มบุคลากรในสถานศึกษา สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยคัดเลือกจากบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม จึงสามารถกำหนดกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณได้ทั้งสิ้น 152 คน

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ บุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม จำนวนรวมทั้งสิ้น 241 คน สามารถใช้สูตรการคำนวณหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมของ Taro Yamane (1973) โดยกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนจากการคำนวณร้อยละ 5 สามารถคำนวณหาขนาดตัวอย่างได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (กำหนดให้เท่ากับ 0.05)

ดังนั้น

$$n = \frac{241}{1 + 241(0.05)^2} = 152 \text{ คน}$$

3.2.1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่เป็นกลุ่มบุคลากรในสถานศึกษาสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์ที่คัดเลือกจากบุคลากรในสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยมที่มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน รวมไปถึงครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 8 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ผู้วิจัยจึงได้กำหนดให้มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลได้ครอบคลุมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยสามารถแบ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ดังนี้

3.3.1 แบบสอบถามเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศของบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม ทั้งในด้านของด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ ด้านสุขภาวะทางเพศ รวมไปถึงด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัวโดยสามารถแบ่งหัวข้อคำถามที่สำคัญได้ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ข้อคำถามเป็นแบบหลายคำตอบให้เลือก (Multiple choices question) จำนวน 4 ข้อดังนี้

ข้อที่ 1 เพศ

- ชาย
- หญิง
- ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ข้อที่ 2 อายุ

ข้อที่ 3 ระดับการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ปริญญาตรี
- ปริญญาโท
- ปริญญาเอก

ข้อที่ 4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยให้
เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว ซึ่งคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตอบ (Rating scale
method: Likert scale questions) จำนวน 11 ข้อ ซึ่งอนันตรภาคชั้น (Interval scale) มี 5 ระดับ
ดังนี้

5	=	เห็นด้วยมากที่สุด
4	=	เห็นด้วยมาก
3	=	ปานกลาง
2	=	เห็นด้วยน้อย
1	=	เห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนค่าเฉลี่ยในแต่ละระดับ คำนวณโดยใช้สูตรช่วงกว้างระหว่างชั้นตาม
หลักการหาค่าพิสัย (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 82) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ยที่วัดได้	การแปลผล
4.21 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.41 – 4.20	เห็นด้วยมาก
2.61 – 3.40	เห็นด้วยปานกลาง
1.81 – 2.60	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.80	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศโดยให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว ซึ่งคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตอบ (Rating scale method: Likert scale questions) จำนวน 10 ข้อ แบ่งคำถามในแต่ละด้าน ดังนี้

- สิทธิด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ
- สิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ
- สิทธิด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว

อนัตราภาคชั้น (Interval scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 = เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 = เห็นด้วยมาก
- 3 = ปานกลาง
- 2 = เห็นด้วยน้อย
- 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนค่าเฉลี่ยในแต่ละระดับ คำนวณโดยใช้สูตรช่วงกว้างระหว่างชั้นตามหลักการหาค่าพิสัย (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 82) ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{อนัตราภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8\end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ยที่วัดได้	การแปลผล
4.21 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.41 – 4.20	เห็นด้วยมาก
2.61 – 3.40	เห็นด้วยปานกลาง
1.81 – 2.60	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.80	เห็นด้วยน้อยที่สุด

โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่

1. ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร วารสาร วิทยานิพนธ์ รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎี และ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในสร้างกรอบแนวคิดของการวิจัยและสร้างแบบสอบถาม
2. สํารวจและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยจากนั้นจึงสร้างแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงและแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง ของแบบสอบถาม (IOC) เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามจากนั้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ ตรวจสอบอีกครั้งและเพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษานุมัติก่อนแจกแบบสอบถาม

สำหรับการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม จะเห็นได้เนื่องจาก ข้อคำถามมีรูปแบบการวัดแบบ Likert's scale การตรวจสอบความสอดคล้องภายใน จึงจะใช้ วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งมีความสำคัญ ในฐานะที่จะแสดงให้เห็นความสอดคล้องต้องกันของคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา (ธีระ สิ้นเดชารักษ์, 2555) โดยทั่วไปกำหนดค่า Alpha ให้เท่ากับหรือมากกว่า 0.70 ซึ่งจะถือว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องภายใน ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณาสำคัญของการบรรจุแบบสอบถามลง เพื่อเก็บข้อมูลวิจัยมี 2 ประการได้แก่

ประการที่ 1 ค่า Corrected Item-total Correlation เป็นการพิจารณาว่าข้อคำถามมีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมที่ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์

ประการที่ 2 ค่า Alpha If Item Deleted เป็นการพิจารณาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

จากผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ มีค่าเท่ากับ 0.857 และตอนที่ 3 ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ มีค่าเท่ากับ 0.765 ด้านสุขภาวะทางเพศ มีค่าเท่ากับ 0.724 และด้านการดำเนินชีวิตร่วมกับเป็นครอบครัว มีค่าเท่ากับ 0.930 ซึ่งถือว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องภายใน

3.3.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อบรรวบรวมข้อมูลความคิดเห็น มุมมอง ทัศนคติของ บุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถม และฝ่ายมัธยม ที่มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ รวมไปถึงครู ที่สอนอยู่ในโรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 8 คน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับขั้นตอนการเก็บและรวบรวมข้อมูลของการศึกษาเรื่อง“ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษานักบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” มีขั้นตอนในการศึกษา ดังนี้

3.4.1 การจัดทำเครื่องมือการวิจัยเชิงสำรวจ โดยเป็นการออกแบบแนวคำถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล โดยจัดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิในการควบคุมสารนิพนธ์เป็นผู้ตรวจสอบความเหมาะสมและความครอบคลุมของแนวคำถาม

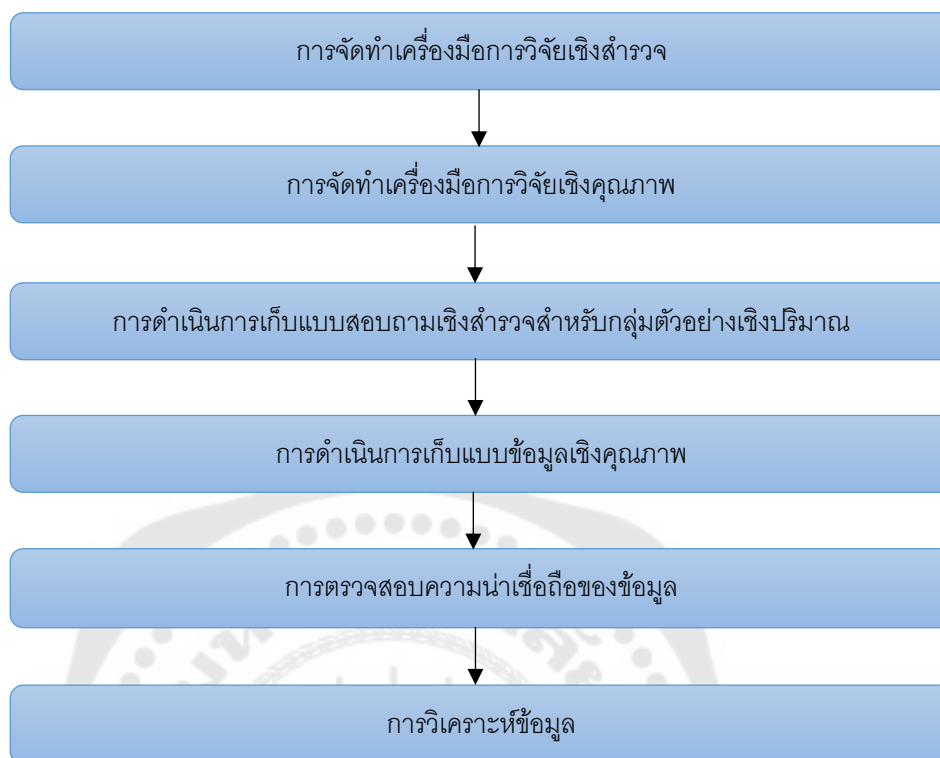
3.4.2 การจัดทำเครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเป็นการออกแบบแนวคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยจัดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิที่ประกอบด้วยคณะกรรมการในการควบคุมสารนิพนธ์เป็นผู้ตรวจสอบความเหมาะสมและความครอบคลุมของแนวคำถาม

3.4.3 การดำเนินการเก็บแบบสอบถามเชิงสำรวจสำหรับกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ เป็นการส่งแบบสอบถามให้กับบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม

3.4.4 การดำเนินการเก็บแบบข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ที่คัดเลือกจากบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยมจำนวนทั้งสิ้น 8 คน

3.4.5 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยการใช้กระบวนการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพิสูจน์ความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์การศึกษาวิจัยครั้งนี้

3.4.6 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการรวบรวม เชื่อมโยงและตรวจทานข้อมูลเชิงปริมาณกับข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อใช้ในการอธิบายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และแนวคิด ทฤษฎีที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมที่ศึกษาอยู่ได้อย่างรอบด้าน

ภาพประกอบ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ที่ได้ประยุกต์การวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันระหว่างข้อมูลเชิงปริมาณร่วมกับข้อมูลเชิงคุณภาพ

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

นำข้อมูลที่ได้โดยใช้แบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติที่เหมาะสม โดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) เป็นสถิติพื้นฐานแสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายคำถามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 การวัดระดับทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ให้หาค่าเฉลี่ยมาจัดช่วงคะแนนเพื่อแปลความหมายระดับปัจจัยเพื่อให้สามารถแยกระดับปัจจัยความคิดเห็นได้ 5 ระดับจึงกำหนดความกว้างของแต่ละระดับของอัตราภาคชั้นโดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของชั้น} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5-1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

จากนั้นคะแนนที่ได้จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายจากลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ในระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) (รังสรรค์ ประเสริฐศรี. 2548) เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแบบสอบถามผู้ศึกษายึดหลักเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง สำคัญมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง สำคัญมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง สำคัญน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง สำคัญน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมุติฐาน จะใช้การวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inference Analysis) ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์เชิงอ้างอิง ใช้ในการหาความแตกต่างของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และ T – test independent

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพออกเป็น 2 ส่วนคือ

3.5.2.1 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางเพศ เพื่อศึกษาบริบททางสังคมในด้านต่าง ๆ ที่เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อแนวทางในการเสนอแนะทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

3.5.2.2 การวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis) เป็นการสรุปข้อมูลที่ได้จากการถอดเทป บทสัมภาษณ์เชิงลึกจากบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม โดยมีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการในโรงเรียน รวมไปถึงครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนจำนวน 8 คน

3.6 จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

สำหรับการดำเนินการตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ถือเป็นจรรยาบรรณสำคัญที่ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนที่บัณฑิตวิทยาลัย และสถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้กำหนดให้บัณฑิตที่ดำเนินการพัฒนาสารนิพนธ์ต้องดำเนินการตามสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ดำเนินการขอจริยธรรมการวิจัยในคนจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับการพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการตามเอกสารรหัสโครงการวิจัย SWUEC662086 ซึ่งเมื่อได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการศึกษาวิจัยภาคสนามแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนปฏิบัติที่สำคัญของการศึกษาวิจัยให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามจรรยาบรรณการวิจัย ดังนี้

3.6.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอความร่วมมือการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างการวิจัย โดยการรักษาความลับและป้องกันไม่ให้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่าง โดยประการแรก การขอความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูลว่าจะดำเนินการบันทึกเสียงและถอดข้อความการบันทึกเสียง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลการวิจัยสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งก่อนการขอสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลจะมีการแจ้งวัตถุประสงค์การวิจัย และขอใช้ชื่อสมมติเพื่อเก็บความลับของกลุ่มตัวอย่างเป็นสำคัญ ประการที่สอง การป้องกันผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างจะมีการนำเสนอข้อมูลเฉพาะที่ไม่สร้างผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของกลุ่มตัวอย่าง อีกทั้งยังเน้นการเก็บข้อมูลที่ไม่สอบถามเรื่องส่วนตัวที่อาจกระทบต่อประเด็นภูมิหลังหรือความเปราะบางของกลุ่มตัวอย่าง

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลจึงสามารถนำเสนอข้อมูลทั้งที่เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งข้อมูลที่น่าสนใจต้องไม่สามารถเชื่อมโยงไปถึงกลุ่มตัวอย่างได้ เพราะการรักษาความลับให้กับกลุ่มตัวอย่างถือเป็นประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ

บทที่ 4

ผลการศึกษา: ทศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed – Method) โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประชากรจากการศึกษา ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

4.1 ผลลัพธ์ของการศึกษาการวิจัยเชิงปริมาณ

4.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

4.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน

4.2 ผลลัพธ์ของการศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพ

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

4.2.2 การวิเคราะห์ทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลาย

ทางเพศ

4.2.3 การวิเคราะห์ทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความ

หลากหลายทางเพศ

4.2.4 เสนอแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

4.1 ผลลัพธ์ของการศึกษาการวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศโดยอ้างอิงจำนวนประชากร จากบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม ซึ่งได้จำนวน 241 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 152 คน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation)

R^2_{adj}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจของสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ
R^2	แทน	สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงซ้อน
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Unstandardized)
Beta	แทน	สัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน
SE	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - Distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - Distribution
df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
H_0	แทน	สมมติฐานหลัก (Null Hypothesis)
H_1	แทน	สมมติฐานรอง (Alternative Hypothesis)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย รวมถึงการนำเสนอผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ แบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน จำนวน 2 ข้อ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้บริโภคที่มีลักษณะทางประชากร ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ทศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ประกอบด้วย สิทธิด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ สิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ และ สิทธิด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

4.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยแสดงผลจากการวิเคราะห์ความถี่ และค่าร้อยละ ดังตาราง

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะประชากร	จำนวนคน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	37	24
หญิง	95	63
ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	20	13
รวม	152	100

จากตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 152 คน พบว่า

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 เพศชาย จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 และผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2 ตามลำดับ

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะประชากร	จำนวนคน	ร้อยละ
อายุ		
23 – 33	98	65
34 – 44	32	21
45 – 55	21	13
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	1	1
รวม	152	100

จากตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 152 คน พบว่า

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 23 – 33 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 รองลงมา คือ อายุ 34 – 44 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 อายุ 45 – 55 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 และอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรด้านระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะประชากร	จำนวนคน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	87	57
ปริญญาโท	61	40
ปริญญาเอก	4	3
รวม	152	100

จากตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรด้านระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 152 คน พบว่า

ระดับปริญญา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 รองลงมาคือระดับปริญญาโท จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 และระดับปริญญาเอก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 ตามลำดับ

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะประชากร	จำนวนคน	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
15,001 - 30,000	132	87
30,001 - 45,000	17	11
45,001 - 60,000	3	2
รวม	152	100

จากตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 152 คน พบว่า

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000 – 30,000 บาท จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 87 รองลงมาคือ 30,001 – 45,000 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 11 และรายได้ 45,001 – 60,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลการวัดระดับทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านคิดว่าสังคมไทยในปัจจุบันให้การยอมรับกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	4.04	0.66	มาก
2. ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถประกอบอาชีพได้ทุกอาชีพเหมือนคนทั่วไป	4.52	0.73	มากที่สุด
3. ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ใช่เพศที่ผิดปกติ	4.64	0.82	มากที่สุด
4. ท่านคิดว่าการยอมรับความหลากหลายทางเพศนำไปสู่การสร้างบรรทัดฐานที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	4.63	0.66	มากที่สุด
5. ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสมควรสร้างครอบครัวของตนเองได้เหมือนกับเพศชายและเพศหญิง	4.64	0.66	มากที่สุด
6. ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับความเสมอภาคและความเท่าเทียมจากคนในสังคม	4.78	0.46	มากที่สุด
7. ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับโอกาสมีอำนาจในการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ได้	4.77	0.47	มากที่สุด
8. ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรมีอิสระในการดำเนินชีวิต	4.78	0.46	มากที่สุด
9. ท่านคิดว่าการสร้างความเท่าเทียมทางเพศเป็นเรื่องที่ควรถูกผลักดันต่อสังคมมากยิ่งขึ้น	4.73	0.60	มากที่สุด
10. ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับการสนับสนุนให้ดำรงตำแหน่งหน้าที่การงานสูงขึ้นเป็นหัวหน้างานได้เท่าเทียมกับผู้ชายและผู้หญิง	4.75	0.50	มากที่สุด

ทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
11. ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ควรถูกเลือกปฏิบัติ	4.83	0.41	มากที่สุด
รวม	4.65	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ควรถูกเลือกปฏิบัติ ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 รองลงมาคือ ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับความเสมอภาคและความเท่าเทียมจากคนในสังคม และผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรมีอิสระในการดำเนินชีวิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับโอกาสมีอำนาจในการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับการสนับสนุนให้ดำรงตำแหน่ง หน้าที่การงานสูงขึ้นเป็นหัวหน้างานได้ เท่าเทียมกับผู้ชาย 4.75 การสร้างความเท่าเทียมทางเพศ เป็นเรื่องที่ควรถูกผลักดันต่อสังคมมากยิ่งขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ใช่เพศที่ผิดปกติ และผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสมควรสร้างครอบครัวของตนเองได้เหมือนกับเพศชายและเพศหญิง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ผู้การยอมรับความหลากหลายทางเพศนำไปสู่การสร้างบรรทัดฐานที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถประกอบอาชีพได้ทุกอาชีพเหมือนคนทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และสังคมไทยในปัจจุบันให้การยอมรับกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไปในทิศทางที่ดี แสดงให้เห็นว่าบุคลากรในสถานศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งบุคลากรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเป็นอย่างมาก และสิ่งที่สะท้อนนั่นคือ การที่บุคลากรส่วนใหญ่ให้การยอมรับกับกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในด้านต่าง ๆ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

การวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ประกอบด้วย สิทธิด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ สิทธิด้านสุขภาพทางเพศ และ สิทธิด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว ดังตาราง

ตาราง 6 การวัดทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ

ทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ			
1. ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับสิทธิและความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต	4.80	0.43	มากที่สุด
2. ท่านคิดว่าการเปิดกว้างสำหรับการแสดงออกในที่สาธารณะของทุกเพศเป็นเรื่องที่ยอมรับได้	4.70	0.53	มากที่สุด
3. ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถแต่งเครื่องแบบตามเพศสภาวะที่ต้องการแสดงออกได้	4.56	0.62	มากที่สุด
4. ท่านคิดว่าควรจะมีการอนุญาตให้ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถเปลี่ยนคำนำหน้าชื่อได้	3.97	1.12	มาก
รวม	4.51	0.52	มากที่สุด

ด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ ด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับสิทธิและความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.80 รองลงมาคือ ข้อท่านคิดว่าการเปิดกว้างสำหรับการแสดงออกในที่สาธารณะของทุกเพศเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ข้อท่านคิดว่าผู้ที่มีความ

หลากหลายทางเพศสามารถแต่งเครื่องแบบตามเพศภาวะที่ต้องการแสดงออกได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และข้อท่านคิดว่าควรจะมีการอนุญาตให้ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถเปลี่ยนคำนำหน้าชื่อได้ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.97 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับสิทธิด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ เนื่องจากในปัจจุบันสังคมไทยเปิดกว้างและให้การยอมรับกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการแสดงออก การใช้คำนำหน้า การแสดงออกตัวตนในพื้นที่สาธารณะ รวมไปถึงการคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ส่งผลให้ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเป็นที่ยอมรับในสังคมและมากยิ่งขึ้น

ตาราง 7 การวัดทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศด้านสิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ

ทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านสิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ			
5. ท่านคิดว่าควรมีการสร้างห้องน้ำขึ้นสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	3.84	1.11	มาก
6. ท่านคิดว่าควรมีสิทธิด้านสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ อาทิเช่น ประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่ครอบคลุมกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดี	4.59	0.71	มากที่สุด
รวม	4.21	0.75	มากที่สุด

ด้านสิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ ด้านสิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อท่านคิดว่าควรมีสิทธิด้านสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ อาทิเช่น ประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่ครอบคลุมกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.59 รองลงมา

คือ ข้อท่านคิดว่าควรมีการสร้างห้องน้ำขึ้นสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับสิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ เนื่องจากประเด็นแรก การแยกห้องน้ำเพียงเพศหญิงและเพศชายอาจดูเหมือนเพียงพอ แต่ในความเป็นจริงสำหรับกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมักเกิดปัญหาหรือมีความกังวลใจในการใช้ห้องน้ำสาธารณะว่าจะเลือกเข้าห้องไหนที่เหมาะสมกับตัวเอง สาวประเภทสองที่ต้องทนต่อสายตาของผู้ชาย หรือหญิงที่แปลงเพศเป็นชายที่อาจลำบากใจที่ต้องเดินเข้าห้องน้ำหญิง และประเด็นที่สอง เรื่องของการทำประกันสุขภาพ เพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดีให้กับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งจากข้อมูลทีกล่าวมาสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างได้ให้ความสนใจและให้การสนับสนุนในสิทธิด้านสุขภาวะทางเพศของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมากเท่าที่ควร

ตาราง 8 การวัดทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว

ทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว			
7. ท่านคิดว่าการสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมายของคู่รักเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่ควรได้รับ	4.75	0.52	มากที่สุด
8. ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรมีสิทธิทางกฎหมายรองรับในเรื่องการสร้างครอบครัว เช่น การจัดการสินสมรส ค่าอุปการะเลี้ยง การรับมรดก การทำประกันชีวิต	4.76	0.54	มากที่สุด
9. ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถมีรูปแบบการใช้ชีวิตร่วมกันในบริบทครอบครัวได้ตามที่ต้องการ	4.76	0.46	มากที่สุด
10. ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถรับบุตรบุญธรรม หรือบุตรที่มาจากการใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ได้	4.47	0.72	มากที่สุด

ทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
11. ท่านคิดว่าควรเร่งการพิจารณากฎหมายเรื่อง การสมรสเท่าเทียมให้เร็วขึ้น เพราะมนุษย์ทุกคน เท่าเทียมกันและการสมรสเท่าเทียมเป็นสิ่งที่ ชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยได้เริ่มการพัฒนาสู่สากล มากยิ่งขึ้น	4.68	0.53	มากที่สุด
รวม	4.68	0.46	มากที่สุด

ด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ ด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับดีทุกข้อ โดยข้อท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรมีสิทธิทางกฎหมายรองรับในเรื่องการสร้างครอบครัว เช่น การจัดการสินสมรส ค่าอุปการะเลี้ยง การรับมรดก การทำประกันชีวิต และข้อท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถมีรูปแบบการใช้ชีวิตร่วมกันในบริบทครอบครัวได้ตามที่ต้องการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.76 รองลงมาคือ ข้อท่านคิดว่าการสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมายของคู่รักเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่ควรได้รับ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ข้อท่านคิดว่าควรเร่งการพิจารณากฎหมายเรื่องการสมรสเท่าเทียมให้เร็วขึ้น เพราะมนุษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน และการสมรสเท่าเทียมเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยได้เริ่มการพัฒนาสู่สากลมากยิ่งขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 ข้อท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถรับบุตรบุญธรรม หรือบุตรที่มาจากการใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับสิทธิด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันในครอบครัวเป็นอย่างมาก เนื่องจากการสมรสเท่าเทียม การสร้างครอบครัว รวมไปถึงการมีบุตรร่วมกันของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ถือเป็นก้าวสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยร่วมเดินหน้าสู่การสร้างความรักที่เท่าเทียมให้กับคนในสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการสมรสเท่าเทียมเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยได้เริ่มการพัฒนาสู่สากลมากยิ่งขึ้น

4.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยทางประชากร ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ทำให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศของบุคลากรในสถานศึกษาแตกต่างกัน จำแนกออกเป็นสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1.1 เพศที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างกัน

จากสมมติฐานข้างต้นสามารถกำหนดสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : เพศที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่แตกต่างกัน

H_1 : เพศที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้ค่าสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance หรือ One Way ANOVA) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยจะทำการทดสอบความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน โดยดูจากตาราง Homogeneity of Variances ถ้าพบความแปรปรวนเท่ากันทุกกลุ่มจะทดสอบความแตกต่างด้วย F-test และถ้าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน จะทดสอบความแตกต่างด้วย Brown-Forsythe รวมทั้งถ้าผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แล้วต้องทำการทดสอบเป็นรายคู่ต่อไปเพื่อดูว่ามีคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยถ้าผลการทดสอบ ของตาราง F-test มีความแตกต่างกัน จะใช้วิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD) ทำการทดสอบเป็นรายคู่ และถ้าผลการทดสอบของตาราง Brown-Forsythe มีความแตกต่างกันจะใช้วิธี Dunnett's T3 ทำการทดสอบเป็นรายคู่ ซึ่งจะทำการตรวจสอบค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน โดยใช้ Levene's Test มีสมมติฐาน ดังนี้

H_0 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน

H_1 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05

ตาราง 9 แสดงผลการทดสอบความแปรปรวนของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยจำแนกตามเพศ โดยใช้ Levene's test

ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	Levene's test for Equality of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศของบุคลากรในสถานศึกษาโดยรวม	0.638	2	149	0.53

จากตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามเพศ โดยใช้ Levene's test พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.53 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) แสดงว่าค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test

ตาราง 10 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ F-test

ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศของบุคลากรในสถานศึกษา โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.153	2	0.076	0.335	0.716
	ภายในกลุ่ม	33.953	149	0.228		
	รวม					
	รวม	34.111	151			

จากตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ F-test พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.716 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศที่แตกต่างกัน มีทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 1.2 อายุที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างกัน

จากสมมติฐานข้างต้นสามารถกำหนดสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : อายุที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างกัน

สถิติที่ใช้ในการทดสอบคือ การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) เพื่อใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยเริ่มจากการทดสอบความแปรปรวนจากตาราง Levene's test ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าน้อยกว่า 0.05 หากความแปรปรวนของข้อมูลไม่แตกต่างกันให้ทดสอบความแตกต่างด้วย F-test และหากค่าความแปรปรวนของข้อมูลแตกต่างกัน ให้ทดสอบความแตกต่างด้วย Brown-Forsythe ถ้าสมมติฐานข้อใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน จะต้องนำไปทดสอบด้วยวิธีเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบ Least Significant Different (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐานดังนี้

H_0 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน

H_1 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05

ตาราง 11 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามอายุ โดยใช้ Levene's Test

ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	Levene's test for Equality of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศของบุคลากรในสถานศึกษา โดยรวม	4.327	2	149	0.02

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 11 ผลการทดสอบความแปรปรวนของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยจำแนกตามอายุ โดยใช้ Levene's Test พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.02 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) แสดงค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ Brown-Forsythe

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติ Brown-Forsythe

ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	Statistic	df1	df2	Sig.
ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศของบุคลากรในสถานศึกษาโดยรวม	2.265	2	70.961	0.111

จากตารางที่ 12 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติ Brown-Forsythe พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.111 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่าเพศที่แตกต่างกัน มีทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 1.3 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างกัน

จากสมมติฐานข้างต้นสามารถกำหนดสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H0 : ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่แตกต่างกัน

H1 : ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างกัน

สถิติที่ใช้ในการทดสอบคือ การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) เพื่อใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยเริ่มจากการทดสอบความแปรปรวนจากตาราง Levene's test ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) ก็ต่อเมื่อระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าน้อยกว่า 0.05 หากความแปรปรวนของข้อมูลไม่แตกต่างกันให้ทดสอบความแตกต่างด้วย F-test และหากค่าความแปรปรวนของข้อมูลแตกต่างกันให้ทดสอบความแตกต่างด้วย Brown-Forsythe ถ้าสมมติฐานข้อใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน จะต้องนำไปทดสอบด้วยวิธีเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบ Least Significant Different (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐานดังนี้

H0 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน

H1 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H1) ก็ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05

ตาราง 13 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้ Levene's Test

ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความ หลากหลายทางเพศ	Levene's test for Equality of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความ หลากหลายทางเพศ โดยรวม	1.748	2	149	0.178

จากตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้ Levene's test พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.178 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) แสดงว่าค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test

ตาราง 14 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติ F-test

ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของ ผู้ที่มีความหลากหลาย ทางเพศของบุคลากร ในสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่ มีความหลากหลายทาง เพศของบุคลากรใน สถานศึกษาโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.822	2	0.911	4.203	0.017
	ภายในกลุ่ม	32.29	149	0.217		
	รวม					
	รวม	34.11	151			

จากตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษาโดยใช้สถิติ F-test พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.017 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องนำผลวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบความแตกต่างเชิงซ้อน (Multiple Regression) โดยใช้ Fisher's Least Significant Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ดังตารางที่ 15

ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้ Fisher's Least Significant Difference

		ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
		4.43	4.56	3.91
ระดับการศึกษา	$\bar{x}$			
ปริญญาตรี	4.43	-	-0.121 (0.119)	0.525* (0.029)
ปริญญาโท	4.56		-	0.647* (0.008)
ปริญญาเอก	3.91			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยใช้ Fisher's Least Significant Difference (LSD) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรีกับปริญญาเอก มีค่า Sig. เท่ากับ 0.029 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่าผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรี มีทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศโดยรวมแตกต่างกับปริญญาเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามปริญญาตรี มีทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความ

หลากหลายทางเพศโดยรวมน้อยกว่าปริญญาเอก โดยผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.525 ระดับปริญญาโทกับปริญญาเอก มีค่า Sig. เท่ากับ 0.008 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาโท มีทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศโดยรวมแตกต่างกับปริญญาเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามปริญญาโท มีทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศโดยรวมน้อยกว่าปริญญาเอก โดยผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.647

สำหรับรายคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 1.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างกัน

จากสมมติฐานข้างต้นสามารถกำหนดสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่แตกต่างกัน

H_1 : รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างกัน

สถิติที่ใช้ในการทดสอบคือ การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) เพื่อใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยเริ่มจากการทดสอบความแปรปรวนจากตาราง Levene's test ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าน้อยกว่า 0.05 หากความแปรปรวนของข้อมูลไม่แตกต่างกันให้ทดสอบความแตกต่างด้วย F-test และหากค่าความแปรปรวนของข้อมูลแตกต่างกันให้ทดสอบความแตกต่างด้วย Brown-Forsythe ถ้าสมมติฐานข้อใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน จะต้องนำไปทดสอบด้วยวิธีเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบ Least Significant Different (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคูใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐานดังนี้

H_0 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน

H_1 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05

ตาราง 16 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ Levene's Test

ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	Levene's test for Equality of Variances			
	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยรวม	0.132	2	149	0.876

จากตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ Levene's test พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.876 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) แสดงว่าค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test

ตาราง 17 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้สถิติ F-test

ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศของบุคลากรในสถานศึกษา โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.221	2	0.111	0.486	0.616
	ภายในกลุ่ม	33.890	149	0.227		
	รวม	34.111	151			

จากตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้สถิติ F-test พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.616 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความ

ความหลากหลายทางเพศไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.2 ผลลัพธ์ของการศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพ

การศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการมุ่งเน้นการสัมภาษณ์บุคลากรในสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม โดยมีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการในโรงเรียน รวมไปถึงครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนจำนวน 8 คน

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

จากการศึกษาเรื่องทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็น กลุ่มคุณครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เนื่องจากอาชีพครูเป็นอาชีพที่เป็นส่วนหนึ่งของสถาบันการศึกษาซึ่งเป็นสถาบันที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก และเป็นสถาบันที่สามารถ อบรมสั่งสอน ช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องความเท่าเทียม สิทธิหน้าที่ขั้นพื้นฐานที่เกิดขึ้นในสังคมให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี

โดยข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ซึ่งประกอบด้วย บุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 8 ท่าน มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 18 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ลำดับที่	ชื่อ	อายุ	เพศ	ระดับการศึกษา	รายได้เฉลี่ย
1	คุณ A	32 ปี	ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	ปริญญาตรี	20,000 บาท
2	คุณ B	32 ปี	ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	ปริญญาตรี	20,000 บาท
3	คุณ C	32 ปี	หญิง	ปริญญาตรี	20,000 บาท
4	คุณ D	28 ปี	หญิง	ปริญญาตรี	22,000 บาท
5	คุณ E	40 ปี	หญิง	ปริญญาโท	30,000 บาท
6	คุณ F	62 ปี	หญิง	ปริญญาโท	50,000 บาท

ลำดับ ที่	ชื่อ	อายุ	เพศ	ระดับการศึกษา	รายได้เฉลี่ย
7	คุณ G	40 ปี	หญิง	ปริญญาโท	43,000 บาท
8	คุณ H	52 ปี	หญิง	ปริญญาเอก	50,000 บาท
อายุเฉลี่ย 39.75 ปี				รายได้เฉลี่ย 31,875 บาท	

จากตารางที่ 18 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาและวิเคราะห์มุมมองจากผู้ให้ข้อมูลที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากอาชีพครูเป็นอาชีพที่เป็นส่วนหนึ่งของสถาบันการศึกษาที่สามารถบอกรับสั่งสอน ปลุกฝังความคิด เรื่องของสิทธิและหน้าที่ให้กับนักเรียน นักศึกษาให้เข้าใจได้ดีมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์อายุของผู้ให้ข้อมูลไว้ว่าต้องมีอายุ 23 ปีขึ้นไป ซึ่งจากในตารางข้างต้น พบว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 39.75 ปีขึ้นไป โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 31,875 บาท โดยส่วนมากจะเป็นเพศหญิงและผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ รวมไปถึงระดับการศึกษาที่หลากหลาย

ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ถึงมุมมองและความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาถึงในประเด็นของทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ สิทธิต่าง ๆ รวมไปถึงภาพลักษณ์หรือความน่าเชื่อถือของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยผู้วิจัยจะนำเสนอแต่ละประเด็นในหัวข้อการวิเคราะห์ถัดไป

4.2.2 การวิเคราะห์ทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

สำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จะเป็นการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเชิงสำรวจ ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลจากการลงพื้นที่ภาคสนามโดยเป็นการเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือการวิจัยแบบคุณภาพ ทั้งนี้เป้าหมายของการนำเสนอข้อมูลส่วนนี้เพื่ออธิบายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ว่าด้วยการวิเคราะห์ทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาว่ามีความคิดเห็นอย่างไรต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในปัจจุบันที่ให้การยอมรับกับเรื่องนี้มากยิ่งขึ้น

ซึ่งจากการสัมภาษณ์พูดคุยกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเรื่องทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับผู้ที่มีความหลากหลายทาง

เพศโดยแบ่งเป็นทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศตั้งแต่ในอดีต ทักษะที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศด้านการประสบความสำเร็จในชีวิต และทักษะที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศด้านสื่อ โดยสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

4.2.2.1 ทักษะที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศตั้งแต่ในอดีต

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอธิบายว่าทักษะที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศตั้งแต่ในอดีต สังคมในปัจจุบันให้การยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศที่มากขึ้นถ้าเทียบกับสังคมในอดีต เนื่องจากยุคสมัยที่เปลี่ยนไปทำให้เรื่องการยอมรับกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเป็นเรื่องที่ปกติและเปิดกว้างมากยิ่งขึ้น ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ได้มีความแตกต่างจากเพศชายหรือเพศหญิงเลย

“จริง ๆ แล้วเรามองว่ามันมีเพศที่หลากหลายไม่ได้มีแค่หญิงกับชาย ซึ่งจริง ๆ มันก็มีมานานแล้วไม่ใช่เพิ่งมี ถ้าเราไปค้นคว้าประวัติศาสตร์ หรือว่านักรบในประเทศต่าง ๆ ที่มักจะมีแต่นักรบเพศชาย ซึ่งก็มีนักรบชายที่ชอบหรือรักกันในหลาย ๆ ประเทศก็มีมาแล้ว มันเกิดขึ้นมานานแล้ว เพียงแต่ว่าปัญหาก็คือการยอมรับ ที่ไม่ยอมรับ ซึ่งก็มีหลาย ๆ ที่ที่เค้าเปิดว่าเค้าเป็นแบบนี้ แต่ถ้าพูดถึงในปัจจุบันก็สบายใจขึ้นกับการยอมรับ ยอมรับว่าเราไม่ได้มีแค่เพศชายหรือเพศหญิง ถ้าเราคุยกันทางการแพทย์หรือทางวิทยาศาสตร์ ความเป็นชายหญิงถูกแยกด้วยร่างกาย แต่เราไม่ได้ถูกแยกด้วยจิตใจ และในปัจจุบันด้วยความที่กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมีกิริยาท่าทางที่สุภาพ อ่อนน้อมมากขึ้น เนื่องจากสังคมไม่ไปกดดันเค้า เพราะในสมัยก่อนเมื่อเราเห็นคนกลุ่มนี้ เราจะมองเค้าด้วยสายตาที่แปลก ๆ มันเลยทำให้เกิดปัญหาตามมา” (คุณ H)

“ในปัจจุบันสำหรับพี่ พี่รู้สึกว่ามันจะเป็นเพศไหนเค้ามีความเท่าเทียมกันหมด ตัวพี่เอง พี่ก็มีเพื่อนที่เป็นกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ทั้งผู้หญิงที่ชอบผู้ชายด้วยกัน หรือผู้ชายที่ชอบผู้ชายด้วยกันตั้งแต่เด็กก็เลยไม่รู้สึกว่ามันแปลกอะไร เลยไม่ได้มีความรู้สึกต่อต้านอะไรกับคนกลุ่มนี้” (คุณ C)

จากข้อความข้างต้นจึงสะท้อนให้เห็นว่าในยุคที่สังคมมีลักษณะพหุวัฒนธรรม สมาชิกของสังคมมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติ รูปแบบการใช้ชีวิต และมีการยอมรับในความเปลี่ยนแปลงรวมทั้งความแตกต่างของกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติ พฤติกรรมบางอย่างที่เคยต้องปกปิดไว้เนื่องจากขัดต่อวัฒนธรรม ค่านิยม และความเชื่อเดิม ๆ

ก็ได้รับการเปิดเผยและยอมรับมากขึ้น สิ่งหนึ่งเห็นได้ชัดคือการมีตัวตนในสังคมของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศที่ได้รับการยอมรับและให้เกียรติกับมากยิ่งขึ้น

4.2.2.2 ทศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศด้านการประสบความสำเร็จในชีวิต

ในขณะที่มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้พูดถึงประเด็นการประสบความสำเร็จในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของหน้าที่การงาน หรือการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญอธิบายว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศก็สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้เป็นอย่างดี เพราะในปัจจุบันผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศส่วนใหญ่ได้แสดงให้เห็นแล้วว่าถึงแม้ว่าเขาจะมีเพศที่ไม่ตรงกับเพศกำเนิด ก็ไม่ได้ทำให้พวกเขาต้องค่าตนเอง หรือรู้สึกว่าคุณแตกต่างจากผู้อื่นเพราะพวกเขาก็สามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้เหมือนกันกับเพศปกติ

“มันเป็นเรื่องปกติในอะ ซึ่งแต่ละคนคงคิดว่ามันอาจจะเกิดจากปัจจัยหลายอย่าง ซึ่งปัจจัยหลายอย่างนี้ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือว่าเป็นเรื่องสังคมที่เค้าอยู่ แต่ทั้งหมดทั้งมวลทุกคนก็ควรจะมีจุดยืนและได้รับการยอมรับเหมือน ๆ กัน ไม่ได้ด้อยค่าใคร และให้เค้าทำอย่างไก็ได้ให้เค้ามีความสุขและอยู่ในสังคม ช่วยเหลือกันได้ก็เท่านั้นเอง” (คุณ F)

“ในมุมมองของพี่ที่มองต่อเด็กที่กำลังจะโตขึ้นมาแล้วเค้ารู้ตัวเลยว่าเค้าเป็น อย่างเน็ดไอดอลบางคน หรือยูทูบเบอร์บางคน เค้าก็สามารถไปได้ไกล ความสามารถเค้าก็มีหลากหลายเท่าเทียมกับมนุษย์ทุกคน บางคนก็อาจจะมากกว่าด้วยซ้ำก็เป็นไปได้ ซึ่งเราไม่รู้ว่าสังคมที่เค้าอยู่หรือเติบโตมาการยอมรับสังคมเค้าเป็นยังไง ซึ่งในมุมมองของพี่ถ้าเป็น LGBT ถ้าจะไปในด้านดีก็ต้องดีให้สุดไปเลย ถ้ามากลาง ๆ มันไม่ได้ แต่ถ้าไม่ดีมันก็จะมองว่าเพราะเธอเป็นแบบนี้ไงมันก็เป็นแบบนี้” (คุณ B)

4.2.2.3 ทศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศด้านสื่อ

อีกมุมมองหนึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้กล่าวถึงก็คือในเรื่องของสื่อ โซเชียลมีเดียต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้ให้ข้อมูล เนื่องจากเป็นสื่อกลางที่ให้คุณค่าทั่วไปมีส่วนร่วมสร้างและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ตได้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจึงเห็นว่าในปัจจุบัน สังคมเราสามารถเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นทำให้คนสามารถรับรู้ข่าวสาร หรือหาข้อมูลได้ง่ายขึ้น ทำให้กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถที่จะมีพื้นที่ในการแสดงออกได้มากขึ้นกว่าในอดีต

“ถ้าแยกเป็นสมัยก่อนกับตอนนี้ ถ้าสมัยก่อนจะมองว่าเป็นเรื่องที่ยอมรับยากมากแต่ก็ยังมีส่วนน้อยที่เค้ามองว่าเป็นเรื่องปกติ แต่ไม่ใช่ทุกคน ถ้าให้สมัยก่อนมีการแต่งงานระหว่างชาย - ชาย หญิง - หญิง เค้ายังจะมองว่ามันแปลก แต่ถ้าเป็นสมัยนี้ก็คงจะเป็นเรื่องที่ปกติมาก ๆ เพราะก็มีให้เห็นมากขึ้นตามสื่อ social ต่าง ๆ ที่มันมากขึ้น” (คุณ E)

“จริง ๆ แล้วปัจจุบันก็มีเพศทางเลือกเยอะ มีหลาย ๆ เพศด้วยกัน จริง ๆ แล้วตัวเองเป็นสาววาย ดูซีรีส์วาย ตั้งแต่ช่วงโควิดก็เริ่มดูมา หนึ่งชายรักชายตั้งแต่ 3 ปีที่แล้ว ก็ดูซีรีส์วายมาตลอดเลยรวมไปถึงการอ่านนิยายด้วย เราก็เลยค่อยข้างรับได้กับเพศทางเลือก”

“ปัจจุบันอาจารย์เป็นตังน้องมิว ศุภศิษฏ์ เราดูซีรีส์เรื่องแรกก็เพราะเค้านี้แหละ แล้วเค้ากลายเป็นแรงบันดาลใจให้อาจารย์ลดน้ำหนัก เดิมที่อาจารย์น้ำหนัก 83 แต่พอเรามารู้จักซีรีส์เค้า เราก็รู้สึกว่าคุณดูแล้วตัวเองดี เค้าอยากเรียนก็เรียน อยากทำอะไรก็ทำที่มันเป็นสิ่งดี ๆ เราก็เลยเริ่มออกกำลังกาย คุณดูแล้วตัวเองเหมือนเค้า น้ำหนักเราลดไปประมาณ 27-28 โล เพราะมีเค้าเป็นแรงบันดาลใจนี้แหละ เราก็มองเค้าเป็นตัวอย่างในด้านที่ดี ก็เหมือนผู้หญิงผู้ชายเนอะ เราเลือกมองแต่สิ่งที่ดีของเค้า เค้าจะเป็นเพศอะไรในสถานะไหน แต่เราเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม เป็นแบบอย่างให้กับเด็ก ๆ เราว่าอันนี้น่าจะเอาไปใช้ได้ต่อให้เป็นเพศไหนก็ตาม” (คุณ G)

ซึ่งภาพของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถ และเป็นที่ยอมรับในสังคมผ่านทางพื้นที่สาธารณะและพื้นที่เฉพาะที่สังคมไทยขีดเส้นให้ เช่น วงการบันเทิง วงการ ความสวยความงาม รวมทั้งวงการสื่อสารมวลชน ภาพสะท้อนชีวิตของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศจำนวนมากได้ถูกนำมาเสนอเผยแพร่ทางสื่อโทรทัศน์รูปของละคร ภาพยนตร์ รวมทั้งผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศก็มีบทบาทแบบเปิดเผยตัวตนมากขึ้นในสังคม ทำหน้าที่พิธีกร ผู้วิพากษ์วิจารณ์ โฆษณา ทำให้ชีวิตของคนกลุ่มนี้มีให้เห็นในสังคมทั่วไป และผ่านทางสื่อต่าง ๆ มากขึ้น

โดยจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากกล่าวสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าในปัจจุบันผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ได้ด้อยค่าหรือแตกต่างไปจากเพศหญิงหรือเพศชาย แต่มองว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศก็เป็นมนุษย์คนหนึ่ง ถึงแม้ว่าในอดีตผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศจะไม่ได้รับการยอมรับจากคนในสังคม

เท่าที่ควร แต่เมื่อเวลาผ่านไปสังคมเริ่มให้การยอมรับกับคนกลุ่มนี้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากสังคมในปัจจุบันเปิดกว้างมากยิ่งขึ้น ให้โอกาสและให้การยอมรับกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น สังเกตได้จากในปัจจุบันกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถแสดงให้คนในสังคมเห็นว่าพวกเขาก็สามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้เช่นเดียวกันกับเพศอื่น พวกเขาสามารถประกอบอาชีพต่าง ๆ เหมือนกันกับเพศหญิงหรือเพศชาย ไม่ว่าจะเป็นอาชีพครู ช่างแต่งหน้า รวมไปถึงบนพื้นที่ของโลกออนไลน์ โดยในปัจจุบันสื่อ โซเชียลมีเดียต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศก็สามารถเป็นยูทูบเบอร์ ดารานักแสดง หรือนักร้องที่มีชื่อเสียงและสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้ บ้างบางคนก็เป็นเหมือนต้นแบบ หรือแรงผลักดันในการดำเนินชีวิตให้กับผู้อื่นในด้านที่ดีได้เช่นกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าทุกคนสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้เหมือนกัน โดยไม่เกี่ยวกับว่าคุณจะเป็นเพศอะไรก็ตาม

4.2.2.4 การยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในปัจจุบัน

ทุกวันนี้คำว่าเพศไม่ได้จำกัดแค่เพียงเพศชายและเพศหญิงอีกต่อไป สังคมมีความรู้และความเข้าใจที่ก้าวหน้าไปมากเกี่ยวกับแง่มุมความหลากหลายทางเพศ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนควรทำความเข้าใจและยอมรับโดยอาจจะเริ่มจากบุคคลในครอบครัว จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลพบว่าในปัจจุบันสังคมเปิดกว้างให้กับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น เนื่องจากการวางตัวของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศที่วางตัวในสังคมได้ดี ทำให้ครอบครัวหรือสังคมยอมรับได้ จึงทำให้มุมมองของคนทั่วไปเปลี่ยนไปจากมุมมองเดิม แต่ก็อาจจะมีบางส่วนที่ยังยึดติดกับค่านิยมเดิม ๆ ในอดีตอยู่ แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้น

“พี่ว่าตอนนี้คือการยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไปไกลแล้วนะ เปิดกว้างเยอะมากแทบจะ 100% แล้ว แต่ว่าจะมีแค่ส่วนน้อยที่ยังจะแบ่งแยกอยู่ เป็นส่วนที่โบราณจริง ๆ ที่เค้าไม่เปิด ไม่มองโลกไปไกล ๆ ยังอยู่กับอดีตอยู่” (คุณ A)

“พี่ว่าถ้ามองในประเทศไทยก็คงเหมือนกับคนทั่ว ๆ ไป แต่ถ้ามองในต่างประเทศมันมีหลายประเทศแล้วที่ชายกับชาย หญิงกับหญิงสามารถแต่งงานกันได้ สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายได้ เพราะบางอาชีพจะจำกัดว่าต้องเป็นชาย หรือหญิง ถ้าเป็นเพศอื่นอาจจะไม่สามารถทำงานนี้ได้ เพราะว่าโลกที่เปิดกว้างขึ้นมันน่าจะดีขึ้นเรื่อย ๆ คนเก่ง ๆ ที่มีความสามารถไม่ได้มีแค่ผู้ชายหรือผู้หญิง มันคือมนุษย์นี้แหละที่ไม่ได้จำกัดเพศ” (คุณ B)

“พี่ว่าถ้ามันเปิดกว้าง หมายถึงว่าถ้ามันได้รับการยอมรับตั้งแต่คนในครอบครัวเราสามารถสบายใจที่จะเล่าให้คนในครอบครัวฟังได้และไม่ได้รู้สึกแปลก พี่เลยรู้สึกว่าพื้นฐานของครอบครัวสำคัญกว่าที่จะทำให้ลูกออกจากบ้านไปโดยที่เค้าไม่รู้สึกละเลย ซึ่งถ้าครอบครัวขับพอร์ตว่าสิ่งที่เค้าเป็นมันไม่ได้แปลก มันโอเคถ้าที่บ้านรับได้ แล้วทำไมคนอื่นถึงรับไม่ได้” (คุณ D)

“พี่ว่าน่าจะได้น่ามากกว่าตอนนี้นะ ซึ่งตอนนี้ก็คิดว่าเยอะขึ้นแล้ว ในอนาคตพี่ก็คิดว่าน่าจะเยอะขึ้นมากกว่าเดิมเยอะเลย อาจจะมีสิทธิมีเสียงมากขึ้น ในอนาคตเราอาจจะมีนายกที่เป็นกลุ่ม LGBT ก็ได้” (คุณ C)

ในปัจจุบันถ้าถามว่าได้รับการยอมรับมากขึ้นมั๊ย มากขึ้นเรื่อย ๆ ค่ะ แต่ถ้ามันจะต้องลดลงมันก็น่าจะเกิดจากพฤติกรรมของเค้าเอง เช่น เรื่องของการไม่มีมารยาท มีเด็กนักเรียนเคยเล่าให้อาจารย์ฟังว่า มีกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศคุยกันเสียงดังมาก แล้วส่งเสียงกรีดกันในที่สาธารณะ นี่คือพฤติกรรมของเค้าที่มันจะทำให้สังคมไม่ยอมรับ (คุณ H)

ซึ่งจากการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอาจสรุปได้ว่าการยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศอาจเริ่มมาจากสถาบันสถาบันครอบครัวที่เปิดใจ เข้าใจและให้การยอมรับในปัจจุบันการยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมการวางตัวของพวกเขา หากผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศวางตัวดี ก็จะเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม แต่ถ้าหากพวกเขาวางตัวไม่ดี มีพฤติกรรมที่ไม่สมควร การที่ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศจะถูกยอมรับจากคนในสังคมก็จะเป็นไปได้ยาก เนื่องจากพฤติกรรมที่เขาเลือกที่จะแสดงออกมานั่นเอง

4.2.2.5 ภาพสะท้อนภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือที่มีต่อผู้ที่มีความ

หลากหลายทางเพศ

ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าหลายประเทศทั่วโลกหรือแม้กระทั่งประเทศไทยเริ่มให้การยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น แตกต่างจากอดีตที่เลือกปิดกั้นทุกทาง แต่ตอนนี้ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศก็เริ่มมีบทบาทในสังคมมากขึ้นเหมือนคนปกติทั่วไป ผู้คนให้การยอมรับ ไม่ดูถูก และกดขี่อีกต่อไป ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าสถานการณ์ของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในสังคมไทยเป็นไปใน

ทิศทางที่ดีกว่าในอดีตอย่างมาก เนื่องจากผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศถูกให้การยอมรับมากขึ้น ไม่ถูกแบ่งแยกเหมือนแต่ก่อน

“ปัจจุบันนี้เพศทางเลือกความเป็นบุคคลที่มีความสามารถ มีภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสังคมก็มีเยอะ อย่างเช่น ถ้าเป็นด้านแฟชั่นอย่างป้าตือ หรือว่าผู้ที่เป็นช่างถ่ายภาพแล้วมีชื่อเสียง ซึ่งจริง ๆ ในส่วนของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเค้ามีความสามารถ มีบุคลิกภาพที่ดี เป็นตัวอย่างให้กับเด็ก ๆ ได้ก็มีอีกหลายคน แม้แต่บุคลากรทางการศึกษา ต่อให้ไม่ได้เป็นตรงตามเพศสภาพของตัวเองแต่เค้าก็ยังมีบุคลิกของความเป็นครู อย่างครูลูกกอล์ฟ ที่เป็นตัวอย่างให้กับเด็กและเยาวชนได้ มีคนที่เก่งอีกเยอะที่เป็นเพศทางเลือก อย่างช่างแต่งหน้า ก็ไม่รู้ทำไมถึงเป็นเพศทางเลือกเยอะมาก เค้าจะมีความเก่ง มีหัวศิลปะ อย่างที่โรงเรียนมีนิสิตเข้ามาฝึกสอน เค้าแปลงเพศมาแล้ว เค้าก็แต่งตัวเป็นผู้หญิงมา เค้าก็รักษาในเพศสภาพของเค้า เค้าก็รักษาการแต่งกาย บุคลิกภาพให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เหมาะสมกับอาชีพของเค้า มีความสามารถ” (คุณ G)

“รู้สึกว่าคุณที่เป็นแบบนี้มีอยู่ในหลากหลายอาชีพ ทุกคนสามารถเป็นเพศนี้ได้ ไม่ใช่เราเป็นทอมแล้วเราจะด้อยกว่าผู้ชาย หรือว่าเราเป็นเลสเบี้ยนแล้วเราจะดูไม่มันคงในอาชีพ ซึ่งมันไม่เกี่ยวไม่ว่าเราจะเป็นอย่างนั้นมันก็ขึ้นอยู่กับตัวเรา อยู่ที่เราแสดงออกมา ว่าเราต้องการให้สังคมยอมรับเราขนาดไหน แล้วเราก็ไม่จำเป็นต้องไปแคร์คนอื่น เพราะเราเป็นของเราแบบนี้ คิดแค่เราเป็นแบบนี้แล้วเรามีความสุขมั้ย แคร์แค่คนที่เรารัก ว่าเค้ารู้สึกยังไงกับเรา เพื่อน พ่อแม่ แต่คนอื่นเค้าเป็นคนข้างนอก ถ้าเค้าอยากจะมีอะไรยังไงมันก็เป็นสิทธิของเค้า เราไม่สามารถให้ทุกคนยอมรับในสิ่งที่เราเป็นได้ขนาดนั้น ซึ่งถ้าทุกคนมองว่ามันเป็นเรื่องปกติมันก็เป็นเรื่องปกติ ไม่ได้แปลกอะไร อย่างเช่น หมอ หรือ แอร์ เค้าก็ยังทำหน้าที่ของเค้าได้อย่างเต็มที่ เค้าก็ยังรักษาคนไข้ได้ ยังทำงานบริการได้ดี มันสมองเค้าไม่ได้ลดลงเพียงแค่เค้าเปลี่ยนเพศสภาพ” (คุณ D)

“ที่จะมองในด้านของอาชีพ ถ้าเราประกอบอาชีพที่สุจริต ไม่ว่าจะป็น นักการเมือง หมอ พยาบาล ครู หรืออะไรก็ตาม ถ้าเราทำงานที่สุจริตภาพลักษณ์มันคือดีอยู่แล้ว ส่วนภาพลักษณ์ที่ไม่ดีมันไม่ใช่แค่ LGBT แค่นั้น มันก็คือคน เช่น ชาวเข้มขื่นหรือฆ่าต่าง ๆ ส่วนใหญ่ก็ไม่ใช่ LGBT เลย อาจจะเป็นเพศชายอะไรแบบนี้ซะส่วนใหญ่ แล้วก็บางคนจะมองว่า LGBT เป็นคนอารมณ์รุนแรง บางทีก็เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยเพราะมันไม่ใช่กับทุกคนที่จะใช้ความรุนแรงแบบนั้น ซึ่งพื้มองว่าเพศสภาพไม่ได้เกี่ยวมันเป็นที่ตัวบุคคลมากกว่า” (คุณ A)

“อย่างที่พี่บอก สื่อมันช่วยผลักดันให้คนกลุ่มนี้เค้ามีหน้ามีตาในสังคมมากขึ้น ทำอะไรประสบความสำเร็จแล้วคนให้ มันชัดขึ้น พี่เลยคิดว่าจุดนี้มันน่าจะเป็นการที่สังคมยอมรับได้แล้ว แล้วก็คนที่เป้นเพศนี้เค้าแสดงให้เห็นจริง ๆ” (คุณ E)

“บางคนถูกยอมรับได้ด้วยความสามารถ มันแล้วแต่บทบาท บางที่เป็นผู้หญิงภาพลักษณ์อาจจะดูไม่ดีเท่าคนที่เป้น LGBT ก็ได้ เพราะฉะนั้นการที่จะบอกว่าภาพลักษณ์ของคน ๆ นี้จะดีหรือไม่มันอยู่กับหน้าที่ และกฎ กติกาที่สังคมวางไว้ต่างหาก ไม่ได้เกี่ยวกับเพศเลย” (คุณ F)

จากข้อความข้างต้นอาจกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะมุ่งประเด็นไปที่การประกอบอาชีพ โดยยกกรณีตัวอย่างผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศที่ประสบความสำเร็จในการทำงานมาอธิบายให้เห็นภาพอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น ว่ากลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศก็สามารถประกอบอาชีพหรือเป็นตัวอย่งที่ดีให้กับคนในสังคมได้ รวมไปถึงสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หรือสังคมออนไลน์ ตลอดจนบรรดาสื่อโซเชียลมีเดีย หรือภาพยนตร์ เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการสร้างเสรีภาพ การยอมรับ รวมถึงภาพลักษณ์ของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ เนื่องจากสื่อเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยยกระดับความคิดของผู้คนในสังคมให้หันมาเปิดใจยอมรับกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมากยิ่งขึ้น แต่ก็ขึ้นอยู่กับทางเลือกนำเสนอ หากเลือกนำเสนอในด้านที่ดีก็จะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้

4.2.3 การวิเคราะห์ทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จะเป็นการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเชิงสำรวจ ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลจากการลงพื้นที่ภาคสนามโดยเป็นการเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือการวิจัยแบบคุณภาพ ทั้งนี้เป้าหมายของการนำเสนอข้อมูลส่วนนี้เพื่ออธิบายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ว่าด้วยการวิเคราะห์ทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในด้านต่าง ๆ

สำหรับประเด็นในเรื่องของสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ จากข้อมูลซึ่งผู้วิจัยได้รับจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นบุคลากรในสถานศึกษาที่ถือว่าเป็นสถาบันที่สำคัญในการอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนให้เข้าใจถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญมี

ความเห็นว่ามีหลากหลายประเด็นในเรื่องของสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งผู้วิจัยสามารถแบ่งประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้ทั้งหมด 3 ด้านด้วยกัน ได้แก่ สิทธิด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ อาจกล่าวถึงเรื่องของค่านานานาม และการแต่งกาย เป็นต้น สิทธิด้านสุขภาพทางเพศ อาจกล่าวถึงการใช้ห้องน้ำของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ รวมไปถึงการสร้างห้องน้ำขึ้นมาใหม่สำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศโดยเฉพาะ และสิทธิด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว อาจกล่าวถึงเรื่องของการแต่งงาน การสมรสเท่าเทียม เรื่องการรักษาพยาบาล รวมไปถึงการทำธุรกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน โดยผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตาราง 19 สิทธิด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ

สิทธิด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ		
รายชื่อ	คำนำหน้าชื่อ	การแต่งกาย
คุณ A	แล้วแต่กรณี	เห็นด้วย
คุณ B	แล้วแต่กรณี	เห็นด้วย
คุณ C	แล้วแต่กรณี	เห็นด้วย
คุณ D	แล้วแต่กรณี	เห็นด้วย
คุณ E	แล้วแต่กรณี	เห็นด้วย
คุณ F	เห็นด้วย	เห็นด้วย
คุณ G	แล้วแต่กรณี	เห็นด้วย
คุณ H	แล้วแต่กรณี	เห็นด้วย

จากตารางที่ 19 สิทธิด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศข้างต้นพบว่าทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ เห็นด้วยตรงกันทั้งหมดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรมีสิทธิในการแต่งกายตามใจของตนเองได้ โดยที่ต้อง

คำนึงถึงความเหมาะสมเป็นหลัก ส่วนในเรื่องของคำแนะนำนาม ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่าการจะเปลี่ยนคำแนะนำชื่อยังไม่ได้มีผลกระทบต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเท่าที่ควร แต่หากผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมีความต้องการที่จะเปลี่ยนคำแนะนำชื่อก็ควรจะมีเปิดโอกาสให้กับคนกลุ่มนี้เช่นกัน

“กรณีของคำแนะนำชื่ออาจารย์ก็ได้ชี้แจงโดยตรงนี้ ไม่ได้คิดว่าจะต้องใช้คำว่าอะไร ส่วนมุมมองอื่นที่เค้าชี้แจงอาจจะเปลี่ยนเป็นคำว่าคุณแทน ไม่ต้องระบุเพศ ให้ระบุเป็นคนไปเลย น่าจะดีกว่า” (คุณ B)

“เรื่องของคำแนะนำชื่อถ้าเราให้อิสระ เราคิดว่าคุณค่าของคนมันไม่ได้อยู่ที่คำแนะนำ เพราะฉะนั้นคุณค่าของคนมันอยู่ที่ตัวตนของเค้า เรายังให้ผู้หญิงที่แต่งงานแล้วใช้นางสาวได้เลย พวกเค้าก็เหมือนกันถ้าเค้าจะใช้สิทธิ์นี้ก็โอเค แต่มันอาจจะมียกเว้นอะไรที่บ่งบอกว่าเค้าได้สิทธิ์นี้มา” (คุณ F)

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นด้วยกับการที่ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรมีสิทธิที่จะแต่งกายตามความต้องการของตนเองโดยที่ยังอยู่บนพื้นฐานของความเหมาะสมในสังคม และท้ายที่สุดผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ได้ต้องการที่จะให้มีการเปลี่ยนแปลงคำแนะนำนาม เพียงแต่ต้องการให้คนในสังคมให้การยอมรับคุณค่าของพวกเขาที่ตัวบุคคลซึ่งอาจไม่ได้เกี่ยวข้องกับเพศสภาพ แต่ถ้าหากมีสิทธิในด้านนี้เกิดขึ้นก็ควรจะมีเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้เลือกใช้นามตามความต้องการของตนได้เหมือนกับเพศชายหญิงทั่วไปเท่านั้นเอง

ตาราง 20 สิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ

สิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ	
รายชื่อ	การสร้างห้องน้ำสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ
คุณ A	เห็นด้วย
คุณ B	เห็นด้วย

สิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ

รายชื่อ	การสร้างห้องน้ำสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ
คุณ C	เห็นด้วย
คุณ D	เห็นด้วย
คุณ E	เห็นด้วย
คุณ F	เห็นด้วย
คุณ G	เห็นด้วย
คุณ H	เห็นด้วย

จากตารางที่ 20 สิทธิด้านสุขภาวะทางเพศข้างต้นพบว่าทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการสร้างห้องน้ำขึ้นมาสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเป็นสิ่งที่ควรทำ เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้อธิบายว่าการสร้างห้องน้ำแยกสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศน่าจะทำให้เกิดความสบายใจทั้งต่อพวกเขาเอง รวมไปถึงเพศอื่นด้วย เพราะในปัจจุบันเราไม่สามารถคาดเดาได้ว่าบุคคลที่เข้ามาใช้ห้องน้ำจะเป็นเพศนั้นจริงหรือไม่ และผู้ให้ข้อมูลสำคัญยังกล่าวถึงเรื่องของความสะอาด หรือสุขอนามัยในการใช้ห้องน้ำร่วมกัน เพราะถึงแม้ว่ากลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศนั้นจะต้องการใช้ห้องน้ำตามความสะดวกใจแต่สิ่งที่ต้องคำนึงถึงนั้นก็คือเรื่องความสะอาดและความปลอดภัยด้วยเช่นกัน

“เรื่องการใช้ห้องน้ำถ้าเราเป็นผู้หญิงถ้ามีเพศทางเลือกมาใช้ห้องน้ำแล้วเค้าแปลงเพศแล้วเราก็คงสบายใจนะ แต่ถ้าเกิดเค้ายังไม่แปลงเพศ เค้าก็อาจจะมาในแนวมิชชิสก็ก็ได้ แต่ถ้ามีห้องน้ำแยกก็ดี เป็นห้องน้ำสำหรับเค้าไปเลย” (คุณ G)

“เรื่องที่สนใจอีกเรื่องหนึ่ง พี่มองมันจะเป็นเรื่องของการใช้พื้นที่สาธารณะ เช่น ห้องน้ำ สมมุติฉันเป็นผู้หญิงข้ามเพศ ฉันจะเข้าห้องที่ไหนดี พี่ก็เคยเป็นมาก่อน ฉันจะเข้าห้องน้ำผู้หญิงก็จะดูไม่ดี ถ้าจะเข้าห้องน้ำผู้ชายก็กลัวจะโดนรังแก ก็เลยต้องรอให้คนอื่นออก

ให้หมดก่อนเราถึงจะเข้าไปใช้ ซึ่งปัจจุบันมันก็ยังเป็นอยู่ ซึ่งพี่ก็อยากให้มีห้องน้ำตรงกลาง เพื่อความสบายใจ” (คุณ A)

“อาจารย์มองว่าไม่ว่าจะเป็นเพศไหนก็ควรจะได้รับสิทธิต่าง ๆ เหมือนกัน เพราะเค้าคือประชาชนเหมือนกัน อย่างเช่น สุชา อาจารย์มองว่าเป็นอะไรที่ต้องแยก อาจจะด้วยเรื่องเชื้อโรคต่าง ๆ ชายหญิงมันแตกต่างกันมาก ด้วยอะไรหลาย ๆ อย่าง อาจารย์จึงมองว่ารัฐควรต้องทำห้องน้ำแยกให้เค้า ทั้งเรื่องของความปลอดภัยด้วย รวมไปถึงความสบายใจทั้งของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเองและผู้อื่นด้วย เห็นด้วยมาก ๆ กับการที่ต้องแยกห้องน้ำ ซึ่งอาจารย์ได้มีโอกาสสอนน้อง ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับภาษี โดยอาจารย์ถามน้อง ๆ ว่าถ้าเราเป็นผู้ที่ถือภาษีอยู่ เราจะทำอะไรให้กับสังคมของเรา “ห้องน้ำ” ของพี่ ๆ ที่มีความหลากหลายทางเพศคือหนึ่งในไอเดียของเค้า เพราะเค้ามองเห็นปัญหา แต่เค้าไม่ได้มองว่าพี่กลุ่มนี้แปลกประหลาด” (คุณ H)

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญข้างต้นการใช้ห้องน้ำของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในปัจจุบันผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรที่จะได้รับสิทธิในการมีห้องน้ำแยกเช่นเดียวกับเพศอื่น เพราะไม่ว่าจะเป็นเพศชายหญิงทั่วไป หรือผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเองก็เป็นห่วงเรื่องความปลอดภัยและความสะอาดของการใช้ห้องน้ำเช่นเดียวกัน

ตาราง 21 สิทธิด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว

สิทธิด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว	
รายชื่อ	สมรสเท่าเทียม
คุณ A	เห็นด้วย
คุณ B	เห็นด้วย
คุณ C	เห็นด้วย
คุณ D	เห็นด้วย
คุณ E	เห็นด้วย
คุณ F	เห็นด้วย
คุณ G	เห็นด้วย

สิทธิด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว

รายชื่อ	สมรสเท่าเทียม
คุณ H	เห็นด้วย

จากตารางที่ 21 สิทธิด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัวข้างต้นพบว่าทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศทั้งหมดเห็นตรงกันว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรที่จะได้รับสิทธิด้านการดำเนินชีวิตร่วมกัน ซึ่งอาจหมายถึงการแต่งงาน การสร้างครอบครัวร่วมกันให้เหมือนกับเพศอื่นได้ เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้กล่าวว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศก็เป็นมนุษย์คนหนึ่งเช่นเดียวกัน พวกเขาควรจะได้รับสิทธิในข้อนี้ ซึ่งในปัจจุบันสังคมเราก็ให้การยอมรับและสนับสนุนในเรื่องของการสมรสเท่าเทียมพอสมควร เพื่อที่จะให้กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้มีโอกาสในการสร้างครอบครัว กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจึงอยากให้กฎหมาย หรือสิทธิต่าง ๆ มารองรับคนกลุ่มนี้ เพื่อที่พวกเขาจะได้สร้างครอบครัวได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายและสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมได้โดยไม่รู้สึกว่าเขาไม่เท่าเทียมนั่นเอง

“กฎหมายเรื่องสมรสเท่าเทียม อันนี้พี่รู้สึกว่าเป็นต่างประเทศก็สามารถแต่งงานกันได้แล้ว หรือถ้าสมมุติพี่ต้องการจะแต่งงานพี่ต้องบินไปแต่งงานที่ต่างประเทศหรือ ค แล้วทำไมประเทศเราถึงแต่งงานกันไม่ได้เนะ พี่รู้สึกว่าทำไมมันไม่เท่าเทียมกัน ทำไมเราต้องเป็นเหมือนบางประเทศที่รักกันแต่แสดงออกไม่ได้ก็เท่านั้นเอง พี่คิดว่าเรื่องสมรสเท่าเทียมเป็นสิ่งที่ควรผลักดันมาก ๆ” (คุณ D)

“เรื่องการสมรสอาจารย์ก็โอเค ถามว่าเห็นด้วยมั้ยเห็นด้วย เพราะเค้าก็ต้องการถูกยอมรับ เพราะฉะนั้นการยอมรับของสังคมแบบหนึ่งก็คือการที่เค้ากำลังจะบอกว่าเค้ามีคู่แล้วนะ เพราะถ้าเราบอกว่าเราสามารถยอมรับเรื่องของเพศได้ แสดงว่าอันนี้เราก็ต้องยอมรับได้ เพราะเค้าก็ควรจะถูกยอมรับ การสมรสระหว่างชายกับชาย หญิงกับหญิง หรืออะไรก็ตาม ยอมรับได้เพราะมันไม่ได้ทำให้อะไรเสียหาย” (คุณ F)

“ปัจจุบันนี้ก็มีกรรณการเรียกร้องของกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศในเรื่องของการสมรสเท่าเทียม หรือการได้รับสิทธิในการดูแลรักษา เช่นถ้ามีการจดทะเบียนสมรสแล้ว เรื่องของทรัพย์สินในการดูแล สิทธิในการตัดสินใจที่เค้าจะมีร่วมกัน คิดว่าอยากให้มีเท่ากันกับผู้ชายผู้หญิง ที่เค้ามีการสมรส จดทะเบียนกัน จริง ๆ แล้วอย่างตัวเองเป็นผู้หญิง เราก็แต่งงานแล้วแต่เรายังเลือกไม่จดทะเบียนได้เลย เราก็ยังเลือกได้เลยว่าเราจะจดทะเบียนหรือไม่จดทะเบียนเหมือนกับผู้ชายหรือหญิงรักหญิงหรือเพศทางเลือกอื่น ๆ ก็คิดว่าควรมีสติทั้งทางด้านของกฎหมายแล้วก็ในด้านของสังคม แต่ว่าในบริบทของสังคมวัฒนธรรมไทย อาจจะมีความประเพณีไทยบางอย่างหรือว่าความเชื่อบางอย่างของคนรุ่นเก่า ๆ อาจจะยังมีอยู่” (อาจารย์ G)

จากข้อความข้างต้นที่ได้จากการสัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นว่าปัจจุบันมีผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศที่ไม่สามารถแต่งงานถูกต้องตามกฎหมายไทยและไม่ได้ได้รับการรับรองสิทธิในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่าการสมรสเท่าเทียมนี้จึงเป็นการเปิดโอกาส สร้างความเสมอภาค และความเท่าเทียมให้กับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งเป็นสิทธิมนุษยชนที่ทุกคนควรจะได้รับ

4.2.4 เสนอแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

สังคมในปัจจุบันถึงแม้ว่าจะมีการเปิดกว้างและยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศจะได้รับสิทธิหรือสวัสดิการต่าง ๆ เท่าเทียมหรือเท่ากันกับเพศอื่น จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ เพราะเขามองว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศก็เป็นมนุษย์คนหนึ่ง ที่ควรจะได้รับสิทธิต่าง ๆ เช่นเดียวกัน โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญก็มีความคิดเรื่องสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในหลายประเด็นด้วยกัน ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตาราง 22 แนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

รายชื่อ	เสนอแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ
คุณ A	การทำธุรกรรมร่วมกัน การรักษาพยาบาล การมีบุตร

รายชื่อ	เสนอแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ
คุณ B	สิทธิมนุษยชน
คุณ C	การมีบุตร
คุณ D	การทำธุรกรรมร่วมกัน การสมรสเท่าเทียม
คุณ E	การทำธุรกรรมร่วมกัน การรักษาพยาบาล
คุณ F	สมรสเท่าเทียม
คุณ G	การทำธุรกรรมร่วมกัน การรักษาพยาบาล
คุณ H	การสมรสเท่าเทียม

จากตารางที่ 22 เป็นตารางที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงถึงแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการทำธุรกรรมร่วมกัน การรักษาพยาบาล การมีบุตร การสมรสกันอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งแนวทางทั้งหมดที่กล่าวมานี้ ถือเป็นประเด็นสำคัญในปัจจุบันที่กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศต้องการที่จะให้หน่วยงาน หรือส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้พิจารณาถึงสิทธิต่าง ๆ เหล่านี้ เนื่องจากพวกเขาก็ต้องการที่จะใช้ชีวิตเช่นเดียวกับกลุ่มคู่รักทั่วไป

4.2.4.1 การทำธุรกรรมร่วมกัน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญพบว่าการทำธุรกรรมร่วมกันของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเป็นเรื่องที่ควรผลักดันอย่างมากในปัจจุบัน ซึ่งสาเหตุที่แต่เดิมที่ธนาคารต่าง ๆ ไม่สามารถให้สินเชื่อแก่ผู้กู้ร่วมสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้ เนื่องจากเหตุผลต่าง ๆ โดยหลายธนาคารให้เหตุผลสอดคล้องกันว่า ผู้กู้ร่วมนั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกัน เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ร่วมเชื้อสายเดียวกัน เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง หรือเป็นชายหญิงที่เป็นคู่สมรสกัน ซึ่งจะจดทะเบียนหรือไม่จดทะเบียนก็ได้ ดังนั้นสาเหตุหลักที่ทำให้การกู้ร่วมกันของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่เข้าเงื่อนไขของธนาคาร จึงเกิดจากการที่คู่รัก หรือผู้ที่มีความ

หลากหลายทางเพศไม่สามารถจดทะเบียนสมรสกันได้ จึงไม่อาจมีความสัมพันธ์กันได้ทางนิตินัย เช่นเพศชายกับเพศหญิง จากสิ่งที่กล่าวมาทำให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ตระหนักถึงสิทธิเรื่องการทำธุรกรรมร่วมกันของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศว่าสิทธินี้เป็นหนึ่งสิ่งที่ทำให้พวกเขาสามารถใช้ชีวิตร่วมกันได้เช่นเดียวกับคู่รักเพศอื่น ๆ เช่นกัน

“อยากให้ครอบคลุมในเรื่องของการที่สามารถกู้ร่วมกันได้ คุณสามารถรับผิดชอบในสินสมรสร่วมกันได้เหมือนชายหญิงปกติเลย มันจะดีมาก ๆ ถ้ามีกฎหมายตรงนี้ โดยรวมสรุปคือเรื่องเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินที่ให้มีเหมือนชายหญิงทั่วไป รวมไปถึงการรักษาพยาบาล หรือการมีบุตร อยากให้มันครอบคลุมให้เราสามารถทำได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ชาย หรือผู้หญิงเท่านั้น” (คุณ A)

ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคาดหวังว่ากลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสมควรที่จะได้รับสิทธิเรื่องการทำธุรกรรมร่วมกัน สามารถทำธุรกรรมต่าง ๆ ร่วมกันได้ อย่างถูกต้องตามกฎหมายเช่นเดียวกับเพศชายและเพศหญิง

4.2.4.2 การรักษาพยาบาล

ปัจจุบันสังคมไทยยังมีอคติต่อคนรักเพศเดียวกันอยู่บางส่วน ซึ่งจากการศึกษาพบว่าสิทธิในการตัดสินใจเรื่องการรักษาพยาบาล กรณีคู่รักฝ่ายหนึ่งป่วยหนักไม่ได้สติ แพทย์ย่อมต้องขอความเห็นจากญาติสนิท ไม่ว่าจะเป็นการผ่าตัด การให้ยา หรือการหยุดรักษา ซึ่งชีวิตที่ไม่ได้จดทะเบียนก็ไม่มีสิทธิตัดสินใจแทนได้ แพทย์ต้องฟังความเห็นจากญาติคนอื่นซึ่งอาจสนิทน้อยกว่า รวมถึงในกรณีเร่งด่วนที่บางครั้งการตัดสินใจอย่างรวดเร็วอาจมีผลกับความเป็นความตาย แพทย์ก็ไม่อาจฟังความเห็นจากชีวิตที่ไม่มีทะเบียนหลักฐานอะไรได้

“บางคนเค้าเจ็บป่วย แต่ว่าเซ็นเอกสารแทนกันไม่ได้แล้วสุดท้ายก็เสียชีวิตไป พ่อแม่ไม่อยู่แล้ว อยู่ตัวคนเดียว จะเซ็นรักษาให้กันก็ไม่ได้ ก็กลายเป็นเรื่องของกฎหมายในการดูแลสิทธิให้เท่าเทียมกัน ชายหญิง ชายชาย หญิงหญิง ประมาณนี้” (คุณ G)

“เรื่องการมีสิทธิที่จะเซ็นเอกสารยินยอมให้กัน ไม่ว่าจะป็นในเรื่องของการรักษาพยาบาล หรือการมีทรัพย์สินร่วมกัน แต่ที่มองว่าการรักษาพยาบาลเป็นเรื่องใหญ่เพราะบางที่เราไม่ได้อยู่กับครอบครัว เราอยู่กับแฟน ถ้าเกิดพ่อแม่อยู่ต่างจังหวัดแล้วเกิดเป็นอะไรขึ้น

มาแล้วต้องรอให้ญาติหรือว่าครอบครัวมาเซ็นถ้าเกิดอะไรขึ้นมามันน่าจะไม่ว่าง อันนี้คืออยากให้
แทนกันได้ ให้มันเป็นสิทธิไปเลย” (คุณ E)

“เค้าก็มีสิทธิที่จะได้รับรองสิทธิเรื่องนี้เหมือนกัน เช่นถ้าพี่มีแฟนเป็น
ผู้หญิง แล้วถ้าแฟนพี่ไม่สบายหละ ต้องได้รับการผ่าตัด ซึ่งต้องได้รับการยินยอมรับ แต่พี่ไม่มี
สิทธิในตัวเค้าเลยหรือพี่จะสามารถช่วยชีวิตเค้าได้มัย ถ้าเค้าไม่มีใครนอกจากพี่ ซึ่งพี่รู้สึกว่
กฎหมายสำคัญ” (คุณ D)

โดยผลการวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอาจสรุปได้ว่าผู้ให้
ข้อมูลเห็นว่าสิทธิเรื่องการรักษาพยาบาลของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเป็นสิ่งที่ควรให้
ความสำคัญ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลได้อธิบายในประเด็นที่ว่าหากคนที่คุณรักและใช้ชีวิตร่วมกันจน
สามี-ภรรยา ต้องเข้ารับการผ่าตัดเพราะประสบอุบัติเหตุ แต่คุณกลับเซ็นรับรองการผ่าตัดนั้นไม่ได้
เพียงเพราะไม่มีสิทธิเป็นคู่ชีวิตตามกฎหมายคุณจะรู้สึกอย่างไร ทุกวินาทีที่คนรักของคุณกำลัง
บาดเจ็บสาหัส แต่สิ่งเดียวที่คุณทำได้คือการเป็นเพียงพยานรับรองเท่านั้น ซึ่งปัจจุบันการ
ขับเคลื่อนด้านสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในช่วงที่ผ่านมาส่งผลให้สังคมมีความ
ตระหนักรับรู้ความแตกต่างความหลากหลายของเพศสภาพมากขึ้น แต่ยังไม่ได้มีการบัญญัติ
ทางกฎหมายและพวกเขาเหล่านี้ยังไม่ได้รับสิทธิต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรมมากเท่าที่ควร ผู้ให้ข้อมูล
สำคัญจึงต้องการอยากจะให้กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้รับสิทธิที่พวกเขาควรจะได้รับ
เช่นเดียวกับเพศอื่น ๆ

4.2.4.3 การมีบุตร

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอาจกล่าวได้ว่าครอบครัวเป็นหน่วยของ
สังคมที่เล็กที่สุด และเป็นจุดเริ่มต้นที่จะส่งเสริมให้ทุกชีวิตดำเนินอยู่ได้อย่างสมบูรณ์ การมีบุตร
เป็นสิ่งที่สำคัญและเสริมสร้างครอบครัวให้มีขนาดใหญ่ขึ้น มีพัฒนาการไปในทิศทางที่ดีขึ้นใน
หลาย ๆ ด้าน แต่ในประเทศไทยการมีบุตรยังคงสงวนไว้ให้กับบุคคลบางกลุ่มเท่านั้น แนวคิดเรื่อง
ความหลากหลายทางเพศเป็นสิ่งที่เปิดกว้างและถูกผลักดันอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นการกล่าวถึงสิทธิ
มนุษยชน การรับรู้ถึงการมีอยู่ของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศที่มีความแพร่หลายมากขึ้น
ได้รับการยอมรับและถูกทำความเข้าใจ มากขึ้นผ่านการศึกษาในหลากหลายมิติ แต่สิ่งที่เป็นผล
พวงต่อมาคือการพบเจอกันในสังคมของผู้มีความหลากหลายทางเพศ และเกิดความสัมพันธ์อันดี
ในกลุ่มเฉพาะของเขา ก่อร่างสร้างตัวเป็นครอบครัวใหม่ขนาดเล็ก ๆ ที่ไม่ได้อนุญาตให้สมบูรณ์

แบบเท่าที่ควร ในหลายครอบครัวผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศอาจจะไม่ได้มีความประสงค์ที่จะมีบุตร แต่จำนวนไม่น้อยเลยที่สนใจเรื่องเหล่านี้ การจะขอมีบุตรจากครอบครัวที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศถูกกดทับด้วยคำถามที่ว่า บุตรที่เกิดมาเขาอยากเกิดมาในครอบครัวของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศหรือไม่

“พี่เห็นด้วยในเรื่องของการมีบุตรนะ เพราะว่าพี่เคยได้ยินของต่างชาติเค้าจะมีการอุ้มบุตร แต่พี่ก็ยังไม่ได้ศึกษารายละเอียดมากมายพี่ก็เลยไม่แน่ใจ เพราะพี่รู้สึกว่าการเค้าสามารถมีความสุขกับชีวิตคู่ของเค้า เค้าก็มีสิทธิที่จะมีบุตรของเค้าเองได้ แต่มันก็ต้องมีการอธิบายให้เด็กที่จะเกิดมาให้เค้าเข้าใจให้ละเอียดมากขึ้น ถ้าเราสร้างให้เด็กคนนึงเข้าใจในความเป็นเพศสภาพของครอบครัวเค้าได้ พี่ว่ามันสำคัญที่สุดแล้ว ซึ่งสิ่งสำคัญมันอยู่ที่การปลูกฝังมากกว่า” (คุณ C)

4.2.4.4 การสมรสเท่าเทียม

ประเด็นของเรื่องการสมรสเท่าเทียมของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจจากคนในสังคมและที่สำคัญในปัจจุบันสิทธิการสมรสเท่าเทียมนั้นอยู่ในช่วงดำเนินการในขั้นตอนการร่างกฎหมาย จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสรุปได้ว่าการสมรสเท่าเทียมเป็นสิ่งที่ควรผลักดันให้เกิดขึ้นในสังคมการสมรสเท่าเทียมถือเป็นการเปิดโอกาส สร้างความเสมอภาค และความเท่าเทียมให้กับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งเป็นสิทธิมนุษยชนที่ทุกคนควรจะได้รับ

“คงจะเป็นในเรื่องของการสมรสเท่าเทียมที่เค้ากำลังขับเคลื่อนกันอยู่ หมายถึงมีสิทธิในการตัดสินใจในคู่รักของตัวเอง หรือว่าเป็นการยอมรับในสังคมคือทำให้มันเป็นปกติเหมือนชายหญิงทั่วไป อย่างที่พี่บอกไปตั้งแต่แรกว่าการที่เราคบเพศเดียวกันมันไม่ได้แปลก เราแคร์รักคนคนหนึ่งแค่นั้นเองแต่ก็อยากให้มีความรักที่มีมารับรองเรื่องตรงนี้ แค่นี้ก็ทำให้เค้ารู้ว่าเราคือครอบครัวเดียวกันเท่านั้น โดยที่มีกฎหมายมารับรองว่าการที่เรารักกันมันไม่ได้ผิด มันถูกต้อง” (คุณ D)

จากคำสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลในเรื่องการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ สะท้อนให้เห็นถึงมุมมองการพิจารณาในประเด็นต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นเรื่องการทำธุรกรรมร่วมกัน การรักษาพยาบาล การมีบุตร รวมไปถึงการสมรสเท่าเทียม ว่าเป็นเรื่องที่เราควรให้

ความสำคัญและเป็นที่ผู้ให้ข้อมูลยากให้มีสิทธิต่าง ๆ เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันในสังคมโดยที่ไม่ได้แบ่งแยกว่าคุณเป็นเพศอะไร แต่ให้ความสำคัญว่าพวกเขาก็เป็นมนุษย์คนหนึ่งเช่นเดียวกับเพศอื่น ๆ เท่านั้นเอง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ และศึกษาความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ รวมถึงการศึกษาเสนอแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยผู้วิจัยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ แนวคิดเรื่องเพศ แนวคิดสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ มาเป็นกรอบสำคัญในการวิเคราะห์ภาพสะท้อนทัศนคติบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ สำหรับการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลของการศึกษา ผู้วิจัยได้อาศัยวิธีการวิจัยแบบผสมผสานกล่าวคือในส่วนของการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามเชิงสำรวจ ซึ่งมีที่มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม โดยจะถูกนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขณะที่ในส่วนของการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มีที่มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเพื่อให้เป็นข้อมูลสำคัญของการวิจัยในครั้งนี้ จะถูกนำมาวิเคราะห์แบบแก่นสาระโดยกำหนดหัวข้อหลักของการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเช่นกัน และเมื่อได้วิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาทั้งสองประเภท ผู้วิจัยได้นำมาบูรณาการข้อมูลให้เกิดเป็นผลการวิเคราะห์ที่สามารถเชื่อมโยงประโยชน์ของการใช้ข้อมูลแบบผสมผสานเข้าด้วยกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลการวิจัยได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยให้ได้ชัดเจนมากที่สุด

เมื่อพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการวิจัย จะสามารถแบ่งออกตามกลุ่มของการให้ข้อมูลได้ดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ผู้วิจัยคัดเลือกจากบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรทั้งฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม จึงสามารถกำหนดกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณได้ทั้งสิ้น 152 คน

2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เป็นการสัมภาษณ์ที่คัดเลือกจากบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งฝ่ายประถมและ

ฝ่ายมัธยมที่มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน รวมไปถึงครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 8 คน

สำหรับส่วนต่อไป ผู้วิจัยจะได้นำเสนอสาระสำคัญของการศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ ร่วมกับอภิปรายทางวิชาการของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ร่วมกับการจัดทำข้อมูลเสนอแนะสำหรับการพัฒนาและการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยมีหัวข้อของการนำเสนอต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ทศนคติของบุคคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

5.1.2 ความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

5.1.3 เสนอแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

5.2.1 อภิปรายผลการศึกษาทัศนคติของบุคคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

5.2.2 ความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

5.2.3 อภิปรายผลการศึกษาเสนอแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์

5.3.2 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

5.1 สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษา“ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ทัศนคติของบุคคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ และการเสนอแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้ ดังนี้

5.1.1 ทศนคติของบุคคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถามผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 เพศชาย จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 และเพศทางเลือก จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2 ตามลำดับ

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 23 - 33 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 รองลงมา คือ อายุ 34 - 34 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 อายุ 45 - 55 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 และอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 รองลงมาคือระดับปริญญาโท จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 และระดับปริญญาเอกจำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 2.7 ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 30,000 บาท จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 87 รองลงมาคือ 30,001 - 45,000 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 11 และรายได้ 45,001 - 60,000 บาท ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ควรถูกเลือกปฏิบัติ ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 รองลงมาคือ ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับความเสมอภาคและความเท่าเทียมจากคนในสังคม และผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรมีอิสระในการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับโอกาสมีอำนาจในการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับการสนับสนุนให้ดำรงตำแหน่งหน้าที่การงานสูงขึ้นเป็นหัวหน้างานได้ เท่าเทียมกับผู้ชาย 4.75 การสร้างความเท่าเทียมทางเพศ

เป็นเรื่องที่ควรถูกผลักดันต่อสังคมมากยิ่งขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ใช่เพศที่ผิดปกติ และผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสมควรสร้างครอบครัวของตนเองได้เหมือนกับเพศชายและเพศหญิง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ผู้การยอมรับความหลากหลายทางเพศนำไปสู่การสร้างบรรทัดฐานที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถประกอบอาชีพได้ทุกอาชีพเหมือนคนทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และสังคมไทยในปัจจุบันให้การยอมรับกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ ด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับสิทธิและความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.80 รองลงมาคือ ข้อท่านคิดว่าการเปิดกว้างสำหรับการแสดงออกในที่สาธารณะของทุกเพศเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ข้อท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถแต่งเครื่องแบบตามเพศสภาวะที่ต้องการแสดงออกได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และข้อท่านคิดว่าควรจะมีการอนุญาตให้ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถเปลี่ยนคำนำหน้าชื่อได้ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.97 ตามลำดับ

ด้านสิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ ด้านสิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อท่านคิดว่าควรมีสวัสดิการด้านสุขสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ อาทิเช่น ประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่ครอบคลุมกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.59 รองลงมาคือ ข้อท่านคิดว่าควรมีการสร้างห้องน้ำขึ้นสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ตามลำดับ

ด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ ด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว

โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับดีทุกข้อ โดยข้อท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรมีสิทธิทางกฎหมายรองรับในเรื่องการสร้างครอบครัว เช่น การจัดการสินสมรส ค่าอุปการะเลี้ยง การรับมรดก การทำประกันชีวิต และข้อท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถมีรูปแบบการใช้ชีวิตร่วมกันในบริบทครอบครัวได้ตามที่ต้องการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.76 รองลงมาคือ ข้อท่านคิดว่าการสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมายของคู่รักเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่ควรได้รับโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ข้อท่านคิดว่าควรเร่งการพิจารณากฎหมายเรื่องการสมรสเท่าเทียมให้เร็วขึ้น เพราะมนุษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน และการสมรสเท่าเทียมเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยได้เริ่มการพัฒนาสู่สากลมากยิ่งขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 ข้อท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถรับบุตรบุญธรรม หรือบุตรที่มาจากการใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ตามลำดับ

5.1.2 ความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยทางประชากร ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างกัน จำแนกออกเป็นสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1.1 เพศที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 1.2 อายุที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 1.3 ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นำไปเปรียบเทียบกับรายค่า พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรีกับปริญญาเอก มีค่า Sig. เท่ากับ 0.029 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรี มีทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศโดยรวมแตกต่างกับปริญญาเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามปริญญาตรี มี

ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศโดยรวมน้อยกว่าปริญญานิเทศ โดยผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.525

สมมติฐานข้อที่ 1.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.3 เสนอแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

สังคมในปัจจุบันถึงแม้ว่าจะมีการเปิดกว้างและยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศจะได้รับสิทธิหรือสวัสดิการต่าง ๆ เท่าเทียมหรือเท่ากันกับเพศอื่น โดยผู้วิจัยนำแนวคิดสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ซึ่งจากผลการศึกษสามารถสรุปแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้ ดังนี้

ประการแรก การทำธุรกรรมร่วมกัน พบว่าการทำธุรกรรมร่วมกันของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเป็นเรื่องที่ควรผลักดันอย่างมากในปัจจุบัน ซึ่งสาเหตุที่แต่เดิมที่ธนาคารต่าง ๆ ไม่สามารถให้สินเชื่อแก่ผู้กู้ร่วมสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้ เนื่องจากเหตุผลต่าง ๆ โดยหลายธนาคารให้เหตุผลสอดคล้องกันว่า ผู้กู้ร่วมนั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกันเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ร่วมเชื้อสายเดียวกัน เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง หรือเป็นชายหญิงที่เป็นคู่สมรสกัน ซึ่งจะจดทะเบียนหรือไม่จดทะเบียนก็ได้ ดังนั้นสาเหตุหลักที่ทำให้การกู้ร่วมกันของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่เข้าเงื่อนไขของธนาคาร จึงเกิดจากการที่คู่รัก หรือผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่สามารถจดทะเบียนสมรสกันได้ จึงไม่อาจมีความสัมพันธ์กันได้ทางนิตินัยเช่นเพศชายกับเพศหญิง

ประการที่สอง การรักษาพยาบาล จากการศึกษาพบว่าสิทธิในการตัดสินใจเรื่องการรักษาพยาบาล กรณีคู่รักฝ่ายหนึ่งป่วยหนักไม่ได้สติ แพทย์ย่อมต้องขอความเห็นจากญาติสนิท ไม่ว่าจะเป็นการผ่าตัด การให้ยา หรือการหยุดรักษา ซึ่งคู่ชีวิตที่ไม่ได้จดทะเบียนก็ไม่อาจมีสิทธิตัดสินใจแทนได้ แพทย์ต้องฟังความเห็นจากญาติคนอื่นซึ่งอาจสนิทน้อยกว่า รวมถึงในกรณีเร่งด่วนที่บางครั้งการตัดสินใจอย่างรวดเร็วอาจมีผลกับความเป็นความตาย แพทย์ก็ไม่อาจฟังความเห็นจากคู่ชีวิตที่ไม่มีทะเบียนหลักฐานอะไรได้ ซึ่งปัจจุบันการขับเคลื่อนด้านสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในช่วงที่ผ่านมาส่งผลให้สังคมมีความตระหนักรับยอมรับความแตกต่าง

ความหลากหลายของเพศสภาพมากขึ้น แต่ยังไม่ได้มีการบัญญัติทางกฎหมาย และพวกเขาเหล่านี้ ยังไม่ได้รับสิทธิต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรมมากเท่าที่ควร ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจึงต้องการอยากให้กลุ่ม ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้รับสิทธิที่พวกเขาควรจะได้รับเช่นเดียวกับเพศอื่น ๆ

ประการที่สาม การมีบุตร จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอาจกล่าวได้ว่า ครอบครัวเป็นหน่วยของสังคมที่เล็กที่สุด และเป็นจุดเริ่มต้นที่จะส่งเสริมให้ทุกชีวิตดำเนินอยู่ได้ อย่างสมบูรณ์ การมีบุตรเป็นสิ่งสำคัญและเสริมสร้างครอบครัวให้มีขนาดใหญ่ขึ้น มีพัฒนาการ ไปในทิศทางที่ดีขึ้นในหลาย ๆ ด้าน แต่ในประเทศไทยการมีบุตรยังคงสงวนไว้ให้กับบุคคลบางกลุ่ม เท่านั้น แนวคิดเรื่องความหลากหลายทางเพศเป็นสิ่งที่เปิดกว้างและถูกผลักดันอย่างต่อเนื่องซึ่ง เป็นการกล่าวถึงสิทธิมนุษยชน การรับรู้ถึงการมีอยู่ของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศที่มีความ แพร่หลายมากขึ้น ได้รับการยอมรับและถูกทำความเข้าใจมากขึ้นผ่านการศึกษาใน หลายหลายมิติ แต่สิ่งที่เป็นผลพวงต่อมาก็คือการพบเจอกันในสังคมของผู้มีความหลากหลาย ทางเพศ และเกิดความสัมพันธ์อันดีในกลุ่มเฉพาะของเขา ก่อร่างสร้างตัวเป็นครอบครัวใหม่ ขนาดเล็ก ๆ ที่ไม่ได้อนุญาตให้สมบูรณ์แบบเท่าที่ควร ในหลายครอบครัวผู้ที่มีความหลากหลาย ทางเพศอาจจะไม่ได้มีความประสงค์ที่จะมีบุตร แต่จำนวน ไม่น้อยที่สนใจเรื่องเหล่านี้ การจะขอมี บุตรจากครอบครัวผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศถูกกดทับด้วยคำถามที่ว่าบุตรที่เกิดมาเขาอยาก เกิดมาในครอบครัวของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศหรือไม่

ประการสุดท้าย การสมรสเท่าเทียม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้ความสนใจและให้ ความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจจากคนในสังคมและที่สำคัญใน ปัจจุบันสิทธิการสมรสเท่าเทียมนั้นอยู่ในช่วงดำเนินการในขั้นตอนการร่างกฎหมาย จากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสรุปได้ว่าการสมรสเท่าเทียมเป็นสิ่งที่ควรผลักดันให้เกิดขึ้นในสังคมการสมรส เท่าเทียมถือเป็นการเปิดโอกาส สร้างความเสมอภาค และความเท่าเทียมให้กับผู้ที่มีความ หลากหลายทางเพศ ซึ่งเป็นสิทธิมนุษยชนที่ทุกคนควรจะได้รับ

เมื่อพิจารณาประเด็นต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมักถูกเลือก ปฏิบัติจากสังคมหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจในตัวตนและวิถีชีวิตของผู้ที่มี ความหลากหลายทางเพศ การรับรู้เรื่องความแตกต่างหลากหลายทางเพศจึงเป็นผลพวงมาจาก การยึดมั่นและติดอยู่ภายใต้วัฒนธรรมความเป็นเพศกระแสหลักแบบหญิงชายตายตัว โดยเพศ ชายและเพศหญิงจะถูกยอมรับและมีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ ได้มากกว่าผู้ที่มีความ หลากหลายทางเพศ จึงทำให้เกิดช่องว่างทั้งเรื่องของความรู้และความเข้าใจ ส่งผลคนในสังคมรวม ไปถึงหน่วยงานต่าง ๆ ขาดความเข้าใจตัวตนของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งส่งผล

กระทบต่อรูปแบบการให้บริการทางสังคม ซึ่งจะสอดคล้องกับบทที่สองเรื่องหลักสิทธิมนุษยชน กล่าวคือหากหลักการสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นหลักการสากลยืนยันถึงสิทธิขั้นพื้นฐานที่ติดตัวมาโดยกำเนิดของมนุษย์ คำถามสำคัญคือสิทธิดังกล่าวนั้นหมายรวมถึงสิทธิในการกำหนดเจตจำนง ความเป็นเพศของตนเองหรือความสามารถเลือกวิถีชีวิตทางเพศได้เองหรือไม่ ด้วยเหตุนี้การมีสิทธิที่จะกำหนดเจตจำนงความเป็นเพศของตนเอง จึงเป็นประเด็นสิทธิมนุษยชนอีกประเด็นหนึ่งที่สังคมควรที่จะเรียนรู้ ธรรมชาติให้เกิดความรู้ความเข้าใจและให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

5.2.1 อภิปรายผลการศึกษาทัศนคติของบุคคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

จากการศึกษาผลการวิจัยพบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุ 23 – 33 ปี ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 15,001 – 30,000 บาทต่อเดือน และมีส่วนร่วมในการแสดงทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ คือ

ด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับสิทธิและความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ข้อท่านคิดว่าการเปิดกว้างสำหรับการแสดงออกในที่สาธารณะของทุกเพศเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ ข้อท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถแต่งเครื่องแบบตามเพศภาวะที่ต้องการแสดงออกได้ และข้อท่านคิดว่าควรจะมีการอนุญาตให้ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถเปลี่ยนคำนำหน้าชื่อได้ ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนาศาน สุภาชี (2563) ได้ศึกษาเรื่องการตีตราและเลือกปฏิบัติต่อเพศวิถีในโลกแห่งการทำงาน กรณีศึกษาอาชีพข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีความหลากหลายทางเพศที่ประกอบอาชีพครูในโรงเรียนยังมีความกังวล คือ เรื่องการแต่งกายตามระเบียบราชการและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในส่วนของการกีดกันและเลือกปฏิบัติจะไม่ได้มีการแสดงออกโดยตรง แต่จะเป็นการซุบซิบนินทาหรือถูกเหยียดหยาม จึงต้องพยายามทำผลงานเพื่อพิสูจน์ตนเองให้เกิดการยอมรับในฐานะครู อีกทั้งหลักสูตรการเรียนการสอนในวิชาสุขศึกษาของประเทศไทยนั้นยังผลิตซ้ำองค์ความรู้เก่า จึงทำให้เกิดความไม่เข้าใจและความไม่รู้ นำมาด้วยการมูมมองที่มีต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศแบบผิด ๆ เช่น เป็นคนป่วยทางจิตหรือมีปัญหา

ทางเพศ เป็นต้น ข้าแล้วยังก่อให้เกิดความไม่ชอบหรืออคติจนผู้มีความหลากหลายทางเพศไม่กล้าที่จะเปิดเผยตัวตนของตนเอง และมีความกังวลในเรื่องของความปลอดภัย โดยการแก้ไขปัญหานี้จะต้องมีการแก้จาก ตัวกฎหมายเองถึงจะส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหานอื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น เพื่อให้ความเป็นธรรมและลดความกังวลแก่ผู้มีความหลากหลายทางเพศ

ด้านสิทธิด้านสุขภาพทางเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ ด้านสิทธิด้านสุขภาพทางเพศ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อท่านคิดว่าควรมีสิทธิด้านสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ อาทิเช่น ประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่ครอบคลุมกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อท่านคิดว่าควรมีการสร้างห้องน้ำขึ้นสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเคท ครั่งไพบูลย์ (2565) ได้ศึกษาเรื่องสิทธิเพศหลากหลายในฐานะพลเมืองและความต้องการสวัสดิการสังคมในประเทศกำลังพัฒนา กล่าวคือ กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่สามารถเข้าถึงบริการสวัสดิการสังคม สะท้อนถึงความจำกัดของงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคมของประเทศไทยยังก้าวไปไม่ถึงการกำหนดเป้าหมายความมั่นคงของมนุษย์อย่างทั่วถึงและครอบคลุมประชากรทุกกลุ่ม จนเกิดเป็นกลุ่มชายขอบในสังคมไทย

ด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อความหลากหลายทางเพศ ด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับดีทุกข้อ โดยข้อท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรมีสิทธิทางกฎหมายรองรับในเรื่องการสร้างครอบครัว เช่น การจัดการสินสมรส ค่าอุปการะเลี้ยง การรับมรดก การทำประกันชีวิต และข้อท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถมีรูปแบบการใช้ชีวิตร่วมกันในบริบทครอบครัวได้ตามที่ต้องการ ข้อท่านคิดว่าการสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมายของคู่รักเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่ควรได้รับ ข้อท่านคิดว่าควรเร่งการพิจารณากฎหมายเรื่องสมรสเท่าเทียมให้เร็วขึ้น เพราะมนุษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน และการสมรสเท่าเทียมเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยได้เริ่มการพัฒนาสู่สากลมากยิ่งขึ้น ข้อท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถรับบุญธรรม หรือบุตรที่มาจากการใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ได้ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยพร โกมุที (2563) ได้ศึกษาเรื่องสิทธิและเสรีภาพในการสมรสของบุคคลเพศทางเลือก พบว่า เมื่อสภาพสังคมในปัจจุบันมี การเปลี่ยนแปลงไป มีการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมความรักของบุคคลเพศทางเลือก การ

แสดงความปรารถนาในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอันมีที่มาจากความรักที่เกิดจากลักษณะทางธรรมชาติเช่นเดียวกันกับความรักระหว่างเพศชายและเพศหญิง ซึ่งไม่ควรละเลยหรือถูกมองข้าม นอกจากนี้การแสดงความประสงค์ในการใช้ชีวิตคู่ร่วมกันนั้น ย่อมมีผลโดยตรงอันเกี่ยวกับ สถาบันครอบครัว ซึ่งมีลักษณะเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมที่มั่นคงที่สุด ดังนั้น รัฐจึงไม่ควรเินเฉยต่อสถาบันที่เป็นรากฐานของสังคมของตนเอง เมื่อความประสงค์ในการใช้ชีวิตคู่ร่วมกันของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมิได้ขัดแย้งกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของสภาพสังคมไทย แล้วรัฐก็ชอบที่จะบัญญัติกฎหมายเพื่อรับรองสถานการณ์ใช้ชีวิตคู่ร่วมกันของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศตามสภาพสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมเช่นเดียวกัน

5.2.2 ความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างกัน จำแนกออกเป็นสมมติฐานย่อย ดังนี้

1. เพศที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในปัจจุบันเกิดความเข้าใจและการยอมรับความหลากหลายทางเพศมีมากขึ้นในทุกเพศ

2. อายุที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากความก้าวหน้าทางสังคมแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาของสังคมที่มีความเข้าใจและยอมรับความหลากหลายทางเพศมากขึ้น โดยไม่จำกัดอยู่เฉพาะกลุ่มอายุใดอายุหนึ่ง

3. ระดับการศึกษา ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้ตอบแบบสอบถามปริญญาตรี มีทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศโดยรวมน้อยกว่าปริญญาเอก เนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่ามักมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลและงานวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศมากกว่า มีเครือข่ายทางสังคมที่กว้างและหลากหลายมากกว่า ซึ่งอาจรวมถึงการรู้จักผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับ

สมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากสังคมอาจมีการเปลี่ยนแปลงค่านิยมโดยรวมในการยอมรับความหลากหลาย ซึ่งส่งผลต่อคนทุกระดับรายได้

5.2.3 อภิปรายผลการศึกษาเสนอแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

จากผลการศึกษา พบว่า สิทธิของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย นั้นยังมีความซับซ้อนและขัดแย้งกันอยู่มาก เนื่องจากในสังคมไทยกฎหมายมักถูกครอบคลุมไว้สองเพศ คือเพศหญิงและเพศชาย โดยกำหนดไว้ว่าหญิงชายสามารถทำอะไรได้บ้างตามกฎหมาย โดยละเอียดไปว่าในสังคมนั้นยังมีเพศสภาพหรือเพศสภาวะที่หลากหลาย ทำให้ที่ผ่านมามีการร้องเรียนหรือฟ้องร้องกันมากกว่าเพศสภาพมักถูกเลือกปฏิบัติ ไม่ได้รับสิทธิต่าง ๆ เท่าที่ควร ซึ่งมีความไม่เป็นธรรมทางเพศเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจากผลการศึกษาผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นต่าง ๆ

การทำธุรกรรมร่วมกัน สาเหตุที่แต่เดิมที่ธนาคารต่าง ๆ ไม่สามารถให้สินเชื่อแก่ผู้กู้ร่วมสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้ เนื่องจากเหตุผลต่าง ๆ โดยหลายธนาคารให้เหตุผลสอดคล้องกันว่าผู้กู้ร่วมนั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกัน เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ร่วมเชื้อสายเดียวกัน เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง หรือเป็นชายหญิงที่เป็นคู่สมรสกัน ซึ่งจะจดทะเบียนหรือไม่จดทะเบียนก็ได้ ดังนั้นสาเหตุหลักที่ทำให้การกู้ร่วมกันของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่เข้าเงื่อนไขของธนาคาร จึงเกิดจากการที่คู่รัก หรือผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่สามารถจดทะเบียนสมรสกันได้ จึงไม่อาจมีความสัมพันธ์กันได้ทางนิติบัญญัติเช่นเพศชายกับเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาณพ มีชำนาญ (2555) ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาความเสียเปรียบของกลุ่มความหลากหลายทางเพศอันเนื่องมาจากการไม่มีกฎหมายรับรองการสมรสในประเทศไทย พบว่า เนื่องจากธนาคารบางแห่งได้กำหนดเงื่อนไขให้ผู้กู้ร่วมต้องมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งแม้จะไม่มีกฎหมายบังคับว่าผู้กู้และผู้กู้ร่วมจะต้องมีสถานะเป็นสามีภริยากัน แต่เนื่องจากการกู้ร่วมเป็นการทำนิติกรรม ระหว่างผู้กู้กับผู้ให้กู้ ผู้ให้กู้จึงสามารถกำหนดเงื่อนไขที่ต้องการได้ โดยในทางปฏิบัติธนาคารบางแห่งได้กำหนดเงื่อนไขว่าผู้กู้ร่วมต้องมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับผู้กู้ หรือเป็นสามีภรรยาแต่ยกเว้นให้ในกรณีคู่สมรสชายหญิงที่ไม่จดทะเบียน ทั้งนี้เนื่องจากการกู้ร่วมบุคคลทั้งสองต้องรับผิดชอบร่วมกันในหนี้ดังกล่าว แต่ไม่มีข้อยกเว้นให้กับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศที่ใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน ดังนั้นหากบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศได้รับการเป็นคู่สมรสตามกฎหมายย่อมเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

ในส่วนของการรักษาพยาบาล พบว่าสิทธิในการตัดสินใจเรื่องการรักษาพยาบาล กรณีคู่รักฝ่ายหนึ่งป่วยหนักไม่ได้สติ แพทย์ย่อมต้องขอความเห็นจากญาติสนิท ไม่ว่าจะเป็นการผ่าตัด การให้ยา หรือการหยุดรักษา ซึ่งชีวิตที่ ไม่ได้จดทะเบียนก็ไม่อาจมีสิทธิตัดสินใจแทนได้

แพทย์ต้องฟังความเห็นจากญาติ คนอื่นซึ่งอาจสนิทน้อยกว่ารวมถึงในกรณีเร่งด่วนที่บางครั้งการตัดสินใจอย่างรวดเร็วอาจมีผลกับความเป็นความตาย แพทย์ก็ไม่อาจฟังความเห็นจากชีวิตที่ไม่มีทะเบียนหลักฐานอะไรได้ พวกเขาเหล่านี้ยังไม่ได้รับสิทธิต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรมมากเท่าที่ควร ซึ่งจากการศึกษานโยบายเรื่องปัญหาทางกฎหมายกับการจดทะเบียนสมรสของเพศทางเลือกของนิรันดร์ ทองนิรันดร์และคณะ พบว่า ปัจจุบันมิได้มีเพียงเพศชายหรือหญิงเท่านั้น แต่มีกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศอยู่ด้วยโดยกลุ่มบุคคลเหล่านี้ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เท่าเทียมกับกลุ่มบุคคลต่างเพศที่ทำการจดทะเบียนสมรส การจดทะเบียนสมรสกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1448 ซึ่งบัญญัติ ไว้ให้สำหรับเพศชายและเพศหญิงเท่านั้นที่จะสามารถทำการสมรสกันได้ โดยผลจากการสมรสที่กฎหมายให้การรับรองทำให้ผู้ที่จดทะเบียนสมรสเกิดสิทธิและหน้าที่ต่าง ๆ หลายประการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ แต่ในความเป็นจริงในปัจจุบันมิได้มีเพียงชายจริงหญิงแท้เท่านั้น แต่มีกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศอยู่ด้วยซึ่งกลุ่มบุคคลเหล่านี้ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เท่าเทียมกับกลุ่มบุคคลต่างเพศที่ทำการจดทะเบียนสมรส เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายในการให้การรับรองสถานะใช้ชีวิตคู่ร่วมกันของกลุ่มบุคคลที่มีเพศเดียวกันไม่ว่าจะเป็น สิทธิในการรับรองบุตร การแบ่งสินสมรส การรักษาพยาบาล การลดหย่อนภาษี หรือการฟ้องหย่า เป็นต้น

ในส่วนของการมีบุตรพบว่าครอบครัวเป็นหน่วยของสังคมที่เล็กที่สุด และเป็นจุดเริ่มต้นที่จะส่งเสริมให้ทุกชีวิตดำเนินอยู่ได้อย่างสมบูรณ์ การมีบุตรเป็นสิ่งที่สำคัญและเสริมสร้างครอบครัวให้มีขนาดใหญ่ขึ้น มีพัฒนาการไปในทิศทางที่ดีขึ้นในหลาย ๆ ด้าน แต่ในประเทศไทยการมีบุตรยังคงสงวนไว้ให้กับบุคคลบางกลุ่มเท่านั้น แนวคิดเรื่องความหลากหลายทางเพศเป็นสิ่งที่เปิดกว้างและถูกผลักดันอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นการกล่าวถึงสิทธิมนุษยชน การรับรู้ถึงการมีอยู่ของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศที่มีความแพร่หลายมากขึ้น ได้รับการยอมรับและถูกทำความเข้าใจมากขึ้นผ่านการศึกษาในหลากหลายมิติ แต่สิ่งที่เป็นผลพวงต่อมาก็คือการพบเจอกันในสังคมของผู้มีความหลากหลายทางเพศ และเกิดความสัมพันธ์อันดีในกลุ่มเฉพาะของเขา ก่อร่างสร้างตัวเป็นครอบครัวใหม่ขนาดเล็ก ๆ ที่ไม่ได้อนุญาตให้สมบูรณ์แบบเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเทิดเกียรติภณธ์ แสงมณี และคณะ (2561) ได้ศึกษาเรื่องความเสมอภาคของกลุ่มหลากหลายทางเพศต่อการสมรสและรับรองบุตร : โอกาสและความท้าทายของสังคมไทย โดยจากการศึกษาพบว่า ในประเด็นการสมรสและการรับรองบุตรของผู้มีความหลากหลายทางเพศในมุมมองของนักวิชาการและนักเคลื่อนไหวทางสังคมในประเทศไทย พบว่าสังคมไทยในปัจจุบันเปิดกว้างทางทัศนคติ และยอมรับตัวตนที่หลากหลายของมนุษย์กลุ่มที่มี

ความหลากหลายทางเพศมากขึ้น ซึ่งอาจเป็นโอกาสที่กลุ่มหลากหลายทางเพศควรมีสติที่จะสร้างครอบครัว อันเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์ เห็นได้จากรัฐยอมรับ แต่อย่างไรก็ตาม ความสมดุลระหว่างสิทธิและเสรีภาพย่อมเป็นสิ่งสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิมนุษยชนที่แต่ละบุคคลพึงมีและทุกคนในสังคมควรเคารพซึ่งสิทธิและเสรีภาพดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า การที่บุคคลเพศเดียวกันจะได้รับการส่งเสริมมากนักน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับกฎหมายที่เกิดจากกระแสของสังคมที่มีมุมมองต่อสิทธิมนุษยชนอย่างเท่าเทียมกันในการที่จะมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้และตรงกัน ซึ่งเป็นความท้าทายของสังคมไทยที่ต้องอาศัยระยะเวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ต่อกฎหมายรองรับสิทธิการสมรสและการรับรองบุตรของผู้มีความหลากหลายทางเพศ

รวมไปถึงการสมรสเท่าเทียม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจจากคนในสังคมและที่สำคัญในปัจจุบันสิทธิการสมรสเท่าเทียมนั้นอยู่ในช่วงดำเนินการในขั้นตอนการร่างกฎหมาย จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสรุปได้ว่าการสมรสเท่าเทียมเป็นสิ่งที่ควรผลักดันให้เกิดขึ้นในสังคมการสมรสเท่าเทียมถือเป็นการเปิดโอกาส สร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมให้กับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งเป็นสิทธิมนุษยชนที่ทุกคนควรจะได้รับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยพร โกมุทิ (2563) เรื่องสิทธิและเสรีภาพในการสมรสของบุคคลเพศทางเลือก พบว่าประเทศไทยได้มีการให้ความสำคัญกับการจัดการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานความแตกต่างทางเพศมาโดยตลอด ซึ่งสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1948 และหลักสิทธิมนุษยชนได้มีการบัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น จึงเป็นที่น่าศึกษาและพิจารณาต่อไปถึงสาเหตุที่ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเพื่อรับรองสิทธิและเสรีภาพในการใช้ชีวิตคู่ร่วมกันของบุคคลเพศทางเลือก

5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และผู้สนใจสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะการนำการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ควรให้หน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องสิทธิในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม ประชาชน และ

สื่อสารมวลชน ให้ความสนใจประเด็นเรื่องเพศและความหลากหลายทางเพศ เนื่องจากการรับรู้ และมีความเข้าใจถูกต้องในประเด็นเรื่องนี้ขึ้นอยู่กับการเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอน และกระบวนการหล่อหลอมและปลูกฝังทัศนคติผ่านสื่อต่าง ๆ ดังนั้น ทุกภาคส่วนจึงต้องร่วมมือในการสร้างและกระจายการรับรู้ที่ถูกต้องในเรื่องเพศและความหลากหลายทางเพศ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดสังคมในอุดมคติที่มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะมีความแตกต่างหลากหลายอย่างไร ก็สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

2) คำแนะนำสำหรับบุคคลทั่วไป

จากการศึกษาพบว่าปัญหาของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศคือการที่สังคมมีการตีกรอบว่าผู้หญิงหรือผู้ชายควรจะต้องเป็นอย่างไร ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศถูกตีตรามองเป็นอื่น ไม่ได้รับการยอมรับตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน ไปจนถึงสังคม หรือแม้แต่สถาบันทางสังคม รวมไปถึงการเลือกปฏิบัติ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้น มีตั้งแต่การยอมรับในระดับครอบครัว สถาบันการศึกษา รวมไปถึงการยอมรับในการทำงาน การไม่ถูกยอมรับในพื้นที่เหล่านี้ทำให้ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ได้รับสิทธิและโอกาสในการก้าวหน้าเหมือนคนอื่น การตีตรา การเลือกปฏิบัติ อาจกล่าวได้ว่าส่วนหนึ่งเป็นเรื่องของทัศนคติ ซึ่งยังมีการผลิตซ้ำความคิดภาพเหมารวม (Stereotype) นั้นอยู่ ตัวอย่างเช่นเวลาพูดถึงผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ส่วนใหญ่จะนึกถึงความตลกขบขัน ตัดสินไปว่าจะต้องเป็นคนพูดจาเสียงดัง ซึ่งความเป็นจริงแล้วทุกคนมีความแตกต่างหลากหลายกันทางบุคลิกภาพ ไม่จำเป็นเสมอไปว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศต้องเป็นแบบนั้นแบบนี้ ดังนั้นสังคมควรให้เกียรติและเคารพผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศอย่างเท่าเทียม เพราะคนกลุ่มนี้ก็เป็นมนุษย์เช่นเดียวกันกับเพศหญิงและเพศชายเช่นกัน

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาผ่านทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งในการศึกษาครั้งต่อไปผู้วิจัยอาจสนใจหรือทำการศึกษาผ่านทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น กลุ่มนักวิชาการ นักกฎหมาย รวมไปถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาพัฒนาประเทศในภาพรวมได้ดีมากยิ่งขึ้น

2) ในการศึกษาครั้งต่อไปผู้วิจัยควรทำการศึกษาในเชิงเปรียบเทียบระหว่างสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยกับต่างประเทศเพื่อให้เห็นข้อแตกต่างที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นและเพื่อนำความรู้ที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

บรรณานุกรม

- Creswell J. (2015). *A Concise Introduction to Mixed Methods Research*. California: SAGE Publications.
- ilaw. (2565). สภารับหลักการร่างแก้ไขกฎหมายแพ่ง #สมรสเท่าเทียม และร่างพ.ร.บ.คู่ชีวิต จับตาต่อ วาระสอง-สาม. สืบค้นจาก <https://ilaw.or.th/node/6172>
- Jackson, P. A. (2003). *Performative genders, perverse desires: A bio-history of Thailand's same-sex and transgender cultures*. Retrieved from <http://intersections.anu.edu.au/issue9/jackson.html>
- Simon, W. (2003). *The Post Modernization of Sex*. Cambridge: Polity Press.
- TCASter. (2563). มหาวิทยาลัยไหนที่อนุญาตให้ นิสิต/นักศึกษา แต่งกายตามเพศสภาพได้บ้าง สืบค้นจาก <https://web.facebook.com/TCASterApp/posts/2364037910565740/>
- Thai Post. (2565). กสม.แนะ ครม.ผุดนโยบายห้องน้ำสาธารณะรองรับทุกเพศสภาพ. สืบค้นจาก <https://www.thaipost.net/x-cite-news/96491/>
- Thai Publica. (2562). ห้องน้ำกับความเท่าเทียมทางพื้นที่สาธารณะ สืบค้นจาก <https://thaipublica.org/2018/01/landscape-architecture-and-sustainability04/>
- THE STANDARD. (2567). กฎหมายสมรสเท่าเทียมประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว มีผลบังคับใช้ 22 ม.ค. 68 หรือในอีก 120 วัน. สืบค้นจาก <https://thestandard.co/marriage-equality-law-to-take-effect-in-120-days/>
- Triandis, H. C. (1971). *Attitude and attitude change*. Canada: John Wiley & Sons.
- กรุณพร เชษฐพยัคฆ์. (2561). สังคมไทยยอมรับ LGBT แบบมีเงื่อนไข กำแพงปิดกั้นความหลากหลายทางเพศในมุมมองของครูเคท. สืบค้นจาก <https://thematter.co/social/lgbt-inequality-with-krukath/48901>
- กษมา เดชรักษา. (2563, มกราคม-มิถุนายน). สิทธิ คนข้ามเพศ: ศึกษากรณีขั้นตอนการดำเนินคดี อาญาและการบังคับโทษในประเทศไทย. วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ, 30(1), 125-138. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pyu/article/view/244178/165876>
- เคท ครึ่งไพล์. (2565). สิทธิเพศหลากหลายในฐานะพลเมืองและความต้องการสวัสดิการสังคมในประเทศกำลังพัฒนา. รายงานสืบเนื่องการสัมมนาวิชาการเนื่องในโอกาสการสถาปนาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มธ. ปีที่ 65, 222-233. สืบค้นจาก

https://socadmin.tu.ac.th/uploads/socadmin/file_document/3.5%20%E0%B8%AA%E0%B8%B4%E0%B8%97%E0%B8%98%E0%B8%B4%E0%B9%80%E0%B8%9E%E0%B8%A8%E0%B8%AB%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%AB%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B9%83%E0%B8%99%E0%B8%90%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%B0%E0%B8%84%E0%B8%99%E0%B8%8A%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A1.pdf

ชูมาดา ทองกลับ, พิษณุภา รุ่งเรือง, และ ภูณิศา สุนทรานุ. (2564, กรกฎาคม-ธันวาคม). มุมมองนักศึกษากรณูหมาย(Generation Z) ต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญกรณีการสมรสของคนเพศเดียวกัน. วารสารนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 12(2), 69-88. สืบค้นจาก

<http://www.assumptionjournal.au.edu/index.php/LawJournal/article/view/5978/3313>

ดาร์ณี พานทองพาลุสุข, และ สุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ. (2545). ทฤษฎีการจูงใจ (พิมพ์ครั้งที่ 6).

กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เทิดเกียรติภณธ์ แสงมณีจรีนันเดชา, และ รัตพงษ์ สอนสุภาพ. (2563, มกราคม – เมษายน). ความเสมอภาคของกลุ่มหลากหลายทางเพศต่อการสมรสและรับรองบุตร : โอกาสและความท้าทายของสังคมไทย. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 14(1), 61-70. สืบค้นจาก

<http://grad.vru.ac.th/pdf-journal/JourTs1-14-1/5%20%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%B4%E0%B8%94%E0%B9%80%E0%B8%81%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%A3%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%A0%E0%B8%93%E0%B8%8A%E0%B9%8C%20%E0%B9%81%E0%B8%AA%E0%B8%87%E0%B8%A1%E0%B8%93%E0%B8%B5%E0%B8%88%E0%B8%B5%E0%B8%A3%E0%B8%99%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B8%8A%E0%B8%B2%2061-70.pdf>

ธนาศาน สุภาชี. (2563). การตีตราและเลือกปฏิบัติต่อเพศวิถีในโลกแห่งการทำงาน กรณีศึกษา

อาชีพข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ). สืบค้นจาก

http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2020/TU_2020_6203010787_13672_14199.pdf

- ัญญาภัส ทองมุสิทธิ. (2562). กฎหมายต้นแบบในการรับรองและคุ้มครองสิทธิการสมรสของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ). สืบค้นจาก <http://dspace.spu.ac.th/handle/123456789/6719>
- ธีระ สนิเดชาวัชร. (2555). สถิติประยุกต์: ปฐมบทแห่งการวิจัยทางสังคม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. (2559). แนวคิดทฤษฎีเรื่อง “ความหลากหลายทางเพศ”. สืบค้นจาก https://sac-research.sac.or.th/uploads/article//2017_20170918142809-1.pdf
- นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. (2563). แนวคิดเรื่อง “ความหลากหลายทางเพศ” ในกระบวนทัศน์วิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 28(3), 312-333. สืบค้นจาก file:///C:/Users/Putth/Downloads/7587-Article%20Text-12392-1-10-20221118.pdf
- นัทธมน ทรรศนกุลพันธ์. (2559). ทศนคติการทำงานของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศและผลต่อความผูกพันในองค์กร. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม). สืบค้นจาก <https://archive.cm.mahidol.ac.th/bitstream/123456789/2475/1/TP%20BM.060%202559.pdf>
- นันท์พินิตา จิตระเปียบ. (2563). องค์การในประเทศไทยกับการบริหารจัดการความหลากหลาย : การส่งเสริมสิทธิและนโยบายของบริษัทต่อกลุ่มพนักงานที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQ). (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม). สืบค้นจาก <https://archive.cm.mahidol.ac.th/bitstream/123456789/3820/1/TP%20BM.023%202563.pdf>
- บุษกร สุริยสาร. (2557). อัตลักษณ์และวิถีทางเพศในประเทศไทย. สืบค้นจาก file:///C:/Users/Putth/Downloads/wcms_356948.pdf
- ปิยพร โกมุท. (2563). สิทธิและเสรีภาพในการสมรสของบุคคลเพศทางเลือก (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปทุมธานี). สืบค้นจาก https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2020/TU_2020_6001031241_13161_13653.pdf
- พรชัย เลื่อนฉวี. (2554). กฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

- ภักพงศ์ ปัญญา. (2565). ทศนคติ การรับรู้ และการตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนและการเรียกร้องสิทธิความเท่าเทียมทางเพศของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่). สืบค้นจาก <http://ir.mju.ac.th/dspace/bitstream/123456789/1251/1/6312304011.pdf>
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2548). พฤติกรรมองค์กร: แบบทดสอบ&การประยุกต์ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: Diamond in business world.
- รัฐศักดิ์ แย้มลัมย์. (2562). ความ(ไม่)เท่าเทียมของเพศสภาพในกฎหมายไทย (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ). สืบค้นจาก http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2019/TU_2019_6103011281_11403_12341.pdf
- รัตตรี ปรางมาศ. (2562). สิทธิความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางเพศของผู้ที่มีอัตลักษณ์ความหลากหลายทางเพศ (LGBT) กรณีศึกษา : สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ). สืบค้นจาก http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2019/TU_2019_6103010473_11592_12758.pdf
- รัตมี ศรีมุงคุณ. (2559, สิงหาคม-พฤศจิกายน). มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 5(1), 522-523. สืบค้นจาก <https://grad.dpu.ac.th/upload/content/files/ปีที่%205%20ฉบับที่%201%20เดือนสิงหาคม-พฤศจิกายน%202559/vol5-1-40.pdf>
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม). (2560). ประวัติโรงเรียน. สืบค้นจาก <http://prathom.swu.ac.th/m1-1history.html>
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม). (2556). ประวัติโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม). สืบค้นจาก <https://home.spsm.ac.th/history/>
- วาทีนีย์ วิชัยยา. (2556). แม่วัยรุ่น: ประสบการณ์ชีวิต เพศภาวะ และเพศวิถี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ).
- สำนักข่าวอิศรา. (2565). แกะร่าง พ.ร.บ.รับรองอัตลักษณ์ทางเพศสภาพ ให้สิทธิ LGBTQ+ เปลี่ยนคำนำหน้าชื่อ. สืบค้นจาก <https://www.isranews.org/article/isranews-scoop/110277-isranews-264.html>

สุริย์พร พันพื้ง, และ มาลี สันภูวรรณ. (2554). จุดเปลี่ยนประชากร จุดเปลี่ยนสังคมไทย. นครปฐม: สำนักพิมพ์ประชากรและสังคม.

อารยา สุขสม. (2561, กรกฎาคม-ธันวาคม). รัฐธรรมนูญไทยกับความหลากหลายทางเพศ. วารสารนิติสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 11(2), 87-116. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/CMUJLSS/article/view/133688/118548>

อำนาจ มงคลสืบสกุล. (2561, มกราคม-มิถุนายน). สิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศในบริบทสังคมไทย. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 1(1), 69-79. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSSMBU/article/view/248736/169020>

เอื้ออารย์ วจนจิวิไพศาล. (2565). บทบาทของครู กับการสร้างห้องเรียนที่เปิดรับความหลากหลาย. สืบค้นจาก <https://iamkru.com/2022/06/24/articleslgbtq/>

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัย

เรื่อง ทักษะชีวิตที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นของนิสิตปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทางสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้ และขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอน 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอน 2 แบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ตอน 3 แบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ตอน 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง ☐ ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

2. อายุ ปี

3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน บาท

ตอน 2 แบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

โปรดทำเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
เพียงช่องเดียว โดยมีความหมายหรือข้อบ่งชี้ในการเลือกดังนี้

5 หมายถึงระดับความคิดเห็นที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึงระดับความคิดเห็นที่ท่านเห็นด้วยมาก

3 หมายถึงระดับความคิดเห็นที่ท่านเห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึงระดับความคิดเห็นที่ท่านเห็นด้วยน้อย

1 หมายถึงระดับความคิดเห็นที่ท่านเห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับทัศนคติ				
	5	4	3	2	1
1.ท่านคิดว่าสังคมไทยในปัจจุบันให้การยอมรับกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ					
2.ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถประกอบอาชีพได้ทุกอาชีพเหมือนคนทั่วไป					
3.ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ใช่เพศที่ผิดปกติ					
4.ท่านคิดว่าการยอมรับความหลากหลายทางเพศนำไปสู่การสร้างบรรทัดฐานที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ					
5.ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสมควรสร้างครอบครัวของตนเองได้เหมือนกับเพศชายและเพศหญิง					
6.ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับความเสมอภาคและความเท่าเทียมจากคนในสังคม					
7.ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับโอกาสมีอำนาจในการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ได้					
8.ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรมีอิสระในการดำเนินชีวิต					

ข้อความ	ระดับทัศนคติ				
	5	4	3	2	1
9.ท่านคิดว่าการสร้างความเท่าเทียมทางเพศ เป็นเรื่องที่ควรถูกผลักดันต่อสังคมมากยิ่งขึ้น					
10.ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับการสนับสนุนให้ดำรงตำแหน่ง หน้าที่การงานสูงขึ้น เป็นหัวหน้างานได้					
11.ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ควรถูกเลือกปฏิบัติ					

ตอน 3 แบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว โดยมีความหมายหรือข้อบ่งชี้ในการเลือกดังนี้

ข้อความ	ระดับทัศนคติ				
	5	4	3	2	1
สิทธิด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ					
1.ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับสิทธิและความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต					
2.ท่านคิดว่าการเปิดกว้างสำหรับการแสดงออกในที่สาธารณะของทุกเพศเป็นเรื่องที่ยอมรับได้					
3.ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถแต่งเครื่องแบบตามเพศสภาวะที่ต้องการแสดงออกได้					
4.ท่านคิดว่าควรจะมีการอนุญาตให้ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถเปลี่ยนคำนำหน้าชื่อได้					
สิทธิด้านสุขภาวะทางเพศ					
5.ท่านคิดว่าควรมีการสร้างห้องน้ำขึ้นมากสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ					

6.ท่านคิดว่าควรมีสถิตีด้านสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ อาทิเช่น ประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่ครอบคลุมกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดี					
สิทธิด้านการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว					
7.ท่านคิดว่าการสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมายของคู่รักเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่ควรได้รับ					
8.ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรมีสถิตีทางกฎหมายรองรับในเรื่องการสร้างครอบครัว เช่น					
- การจัดการสินสมรส					
- ค่าอุปการะเลี้ยง					
- การรับมรดก					
- การทำประกันชีวิต					
9.ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถมีรูปแบบการใช้ชีวิตร่วมกันในบริบทครอบครัวได้ตามที่ต้องการ					
10.ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถรับบุตรบุญธรรม หรือบุตรที่มาจากการใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ได้					
11.ท่านคิดว่าควรมีการพิจารณากฎหมายเรื่องการสมรสเท่าเทียมเพราะมนุษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน และการสมรสเท่าเทียมเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยได้มีการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับหลักปฏิบัติสากลมากยิ่งขึ้น					

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม (IOC)

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม (IOC)

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาเรื่อง “ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ : กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย : รองศาสตราจารย์ ดร. พรเพ็ญ ไตรพงษ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่

- 1.รองศาสตราจารย์ ดร.หทัยรัตน์ มาประณีต
- 2.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายชล ปัญญชิต
- 3.อาจารย์ภูเบศ วณิชชานนท์

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ อยู่ในขั้นตอนการศึกษาเรื่องทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ: กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยมีวัตถุประสงค์ และสมมติฐาน ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ
3. เพื่อเสนอแนวทางการเข้าถึงสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

สมมติฐาน

การศึกษาเรื่องทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศกรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีสมมติฐานการวิจัย คือ ปัจจัยทางประชากรแตกต่างกันทำให้ทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศของบุคลากรในสถานศึกษาแตกต่างกัน

2. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตรวจสอบ เพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

4. ขอความกรุณาผู้ทรงคุณวุฒิช่วยพิจารณาร่างแบบสอบถามว่ามีความสอดคล้องกับตัวแปรของการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามในระบบ IOC โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามตัวแปร และวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามตัวแปร และวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามตัวแปร และวัตถุประสงค์

5. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้นๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : ให้ท่านตอบแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

คำชี้แจงสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามว่าเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ข้อ	ข้อคำถาม	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.	เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง ☐ 3. ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	อายุ ปี	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
3.	ระดับการศึกษา ☐ 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ 2. ปริญญาตรี ☐ 3. ปริญญาโท ☐ 4. ปริญญาเอก	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน บาท	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียวหรือข้อบ่งชี้ในการเลือกดังนี้

5 หมายถึงระดับความคิดเห็นที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึงระดับความคิดเห็นที่ท่านเห็นด้วยมาก

3 หมายถึงระดับความคิดเห็นที่ท่านเห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึงระดับความคิดเห็นที่ท่านเห็นด้วยน้อย

1 หมายถึงระดับความคิดเห็นที่ท่านเห็นด้วยน้อยที่สุด

คำชี้แจงสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ : โปรดพิจารณาว่าข้อความสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓

ข้อ	ข้อความคำถาม	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.	ท่านคิดว่าสังคมไทยในปัจจุบันให้การยอมรับกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.	ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถประกอบอาชีพได้ทุกอาชีพเหมือนคนทั่วไป	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.	ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ใช่เพศที่ผิดปกติ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.	ท่านคิดว่าการยอมรับความหลากหลายทางเพศนำไปสู่การสร้างบรรทัดฐานที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.	ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสมควรสร้างครอบครัวของตนเองได้เหมือนกับเพศชายและเพศหญิง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับความเสมอภาคและความเท่าเทียมจากคนในสังคม	0	+1	+1	0.6	ใช้ได้
7.	ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับโอกาสมีอำนาจในการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ได้	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้
8.	ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรมีอิสระในการดำเนินชีวิต	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
9.	ท่านคิดว่าการสร้างความเท่าเทียมทางเพศ เป็นเรื่องที่ถูกผลักดันต่อสังคมมากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10.	ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับการสนับสนุนให้ดำรงตำแหน่ง หน้าที่การงานสูงขึ้น เป็นหัวหน้างานได้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11.	ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ควรถูกเลือกปฏิบัติ	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

คำชี้แจงสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ : โปรดพิจารณาว่าข้อความสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓

ข้อ	ข้อคำถาม	คะแนนความเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
สิทธิด้านการมีเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ						
1.	ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับสิทธิและความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต	0	+1	+1	0.6	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.	ท่านคิดว่าการเปิดกว้างสำหรับการแสดงออกในที่สาธารณะของทุกเพศเป็นเรื่องที่ยอมรับได้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.	ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถแต่งเครื่องแบบตามเพศสภาวะที่ต้องการแสดงออกได้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.	ท่านคิดว่าควรมีการอนุญาตให้ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถเปลี่ยนค่านำนน้ำชื่อได้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
สิทธิด้านสุขภาวะ						
5.	ท่านคิดว่าควรมีการสร้างห้องน้ำขึ้นมาสสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้
6.	ท่านคิดว่าควรมีสิทธิด้านสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ อาทิเช่น ประกันสุขภาพถ้วนหน้า ที่ครอบคลุมกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดี	0	+1	+1	0.6	ใช้ได้
สิทธิด้านการการดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัว						
7.	ท่านคิดว่าการสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมายของคู่รักเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่ควรได้รับ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8.	ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศควรมีสิทธิทางกฎหมายรองรับในเรื่องการสร้างครอบครัว เช่น					
-	การจัดการสินสมรส	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	- ค่าอุปการะเลี้ยง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	- การรับมรดก	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	- การทำประกันชีวิต	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9.	ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทาง เพศสามารถมีรูปแบบการใช้ชีวิต ร่วมกันในบริบทครอบครัวได้ตามที่ ต้องการ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10.	ท่านคิดว่าผู้ที่มีความหลากหลายทาง เพศสามารถรับบุตรบุญธรรม หรือบุตร ที่มาจากการใช้เทคโนโลยีทาง การแพทย์ได้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11.	ท่านคิดว่าควรมีการพิจารณากฎหมาย เรื่องการสมรสเท่าเทียมเพราะมนุษย์ ทุกคนเท่าเทียมกัน และการสมรส เท่าเทียมเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่า ประเทศไทยได้มีการพัฒนาเพื่อให้ สอดคล้องกับหลักปฏิบัติสากล มากยิ่งขึ้น	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

AF19-03-03.1
August, 2023

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ชื่อโครงการวิจัย : ทศนคติที่มีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ : กรณีศึกษาบุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาวอรรณ มุลมณี

หน่วยงานต้นสังกัด : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเลขรับรองโครงการวิจัย : SWUEC-662086

รายการเอกสารที่รับรอง :

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณา	ฉบับที่ 3 ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2566
2. โครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 21 สิงหาคม 2566
3. เอกสารข้อมูลและขอความยินยอมสำหรับอาสาสมัคร	ฉบับที่ 4 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2566
4. แบบบันทึกข้อมูล	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 21 สิงหาคม 2566
5. ประวัติผู้วิจัย	

ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยยึดหลักเกณฑ์ตาม Declaration of Helsinki, Belmont Report, International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP), International Guidelines for Human Research ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิจัยนี้ได้

วันที่รับรอง : 31 ธันวาคม 2566

วันที่หมดอายุ : 30 ธันวาคม 2567

(ลงชื่อ).....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

ชุดสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ (ชุดที่ 2)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หน่วยจริยธรรมและมาตรฐานการวิจัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาคารนวัตกรรม ศ.ดร.สาโรช บัวศรี ชั้น 17
โทร. (02) 6495000 ต่อ 17503, 17506 โทรสาร (02) 2042590

ประวัติผู้เขียน

